

HRVATSKARIJEČ

SUBOTICA, 22. PROSINCA 2006. - CIJENA 35 DINARA - BROJ 201

INTERVJU

Promjena filozofije
studiranja

PERE TUMBAS

**RADOŠTAN
BLAGDAN
ZAJEDNIŠTVA**

Informativno-politički tjednik, izlazio od 1945. do 1956., obnovljen 2003. COBISS SR-ID 109442828

ISSN 1451-4257

**U PRODAJI CD SA
6. FESTIVALA BUNJEVAČKI PISAMA**

OSNIVAČ:

Hrvatsko nacionalno vijeće

IZDAVAČ:

Novinsko-izdavačka ustanova
»Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II,
24000 Subotica

UPRAVNI ODBOR:

Lazar Baraković (predsjednik),
Dušica Dulić, Zdenko Đaković,
dr. Marija P. Matarić, Pavle Pejčić,
Dražen Prčić, Zvonko Sarić,
Stipan Stantić, Zvonko Tadijan

DIREKTOR I**V. D. ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonimir Perušić

**POMOĆNIK I ZAMJENIK
ODGOVORNOG UREDNIKA:**

Zvonko Sarić

REDAKCIJA:

Ivan Andrašić (Podunavlje)
Davor Bašić Palković (kultura)
Dušica Dulić (politika)
Jasminka Dulić (politika)
Dražen Prčić (sport i zabava)
Zdenko Samaržija (povijest)
Nada Sudarević (fotografije)
Željka Vukov (društvo)

TEHNIČKI UREDNIK:

Thomas Šujić
Jelena Ademi (tehnički prijelom)

ADMINISTRACIJA:

Zdenka Sudarević
Ljubica Vujković Lamić

LEKTORICA: Katarina Vasiljčuk**KOREKTOR:** Mirko Kopunović

TELEFON: ++381 24/55-33-55
++381 24/55-15-78

ŽIRO RAČUN: 355-1023208-69**E-MAIL:** hrvatskarijec@tippnet.co.yu**WEB:** www.hrvatskarijec.co.yu**TISAK:** »Rotografika« doo Subotica

List je registriran kod Tajništva za
informiranje Skupštine AP Vojvodine
pod rednim brojem 73.
List je oporezovan PDV-om od 8 posto,
po Službenom glasniku broj 140
od 1. siječnja 2005.

Zajednička kampanja

Predizborna kampanja u Srbiji u punom je zamahu, premda je do izbora ostalo još skoro mjesec dana. Stranačke karavane krstare državom, političari neumorno rabe promidžbu »od vrata do vrata« i obećanja pljušte sa svih strana, baš kao da je završnica predizborne utrke.

Velik je ulog u igri, a neki komentatori i moćni strani diplomati izjavljuju kako su ovi izbori važni koliko i oni iz 2000. godine, kada je, nadajmo se, ipak razmontiran najveći dio Miloševićeva političkog sklopa. Novi mandat demokratske grupacije stranaka osigurao bi ubrzani razvoj zemlje u smjeru priključenja Europskoj uniji, a značajnija prednost te grupacije na izborima vjerojatno bi značila stabilnu Vladu, sposobnu i za najteže poslove, kao što su amortiziranje neželjenih posljedica moguće kosovske nezavisnosti i uhićenje Ratka Mladića. Nestabilna i nesigurna Vlada, kao što su bile sve tri nakon 2000-te, više bi se bavila samom sobom i namicanjem većine kod svake odluke u Narodnoj skupštini, nego što bi bila pokretač napredovanja.

Nesumnjivo, predvodnica demokratskog bloka i danas je, kao i svih desetak godina unazad, Demokratska stranka, koja sada, za razliku od posljednjih izbora prije tri godine, kotira puno bolje, i po nekim istraživanjima u rangu je s do sada pojedinačno neprikosnovenom Srpskom radikalnom strankom. Bitan pomak Demokratska stranka je učinila odlukom, da svoja vrata širom otvori predstavnicima manjinskih nacionalnih zajednica. Za razliku od izbora 2003. godine, kada su manjinske stranke, pa i manjine u cijelosti, ostavljene na milost, a više na nemilost, izbornome cenzusu od 5 posto, te samim tim i izvan parlamenta, zrelija politika Demokratske stranke uvukla je pod svoj kišobran praktički sve malobrojne nacionalne zajednice u zemlji i time, s jedne strane, pokazala demokratski senzibilitet prema manjinama, a s druge, ojačala svoj glasački potencijal.

Zajednička je, dakle, kampanja manjinskih zajednica i DS-a krenula, a s njom i nada da će u klupama beogradske Skupštine nakon puno vremena ponovno zasjesti jedan Hrvat iz DSHV-a kao predstavnik upravo hrvatske zajednice, uz, za očekivati je, i još nekoliko Hrvata, kao predstavnika drugih demokratskih stranaka.

Nakon što je prije skoro desetljeće i pol Antun Skenderović izašao iz Narodne skupštine Srbije, hrvatska zajednica dugo, predugo u srbijanskome parlamentu nije imala nikoga tko bi u njeno ime mogao postavljati zahtjeve i zalagati se za ostvarivanje njenih kolektivnih prava. Ako budući zastupnici iz redova manjina budu imali slobodu samostalno nastupati za parlamentarnom govornicom i, naravno, glasovati po uputama i svojih nacionalnih vijeća onda, kada na dnevnom redu budu odluke važne za nacionalnu zajednicu, ova će suradnja s Demokratskom strankom imati pozitivan rezultat.

Z. P.

Čestit Božić želi Vam uredništvo »Hrvatske riječi«

Demokratski kišobran za manjine:
konvencija DS-a u Subotici

Konvencija Demokratske stranke u Subotici

Vojvodina je europska vrijednost

Vojvodina je živi muzej različitih europskih kultura, nacija, potencijala, šansi, mogućnosti i čuvamo je kao svoju najveću dragocjenost, poručio Boris Tadić

»Vojvodina je jedan od najvećih potencijala za razvoj Srbije i sama po sebi velika europska vrijednost«, poručio je predsjednik Srbije i predsjednik Demokratske stranke **Boris Tadić** na predizbornoj konvenciji DS-a u Subotici, u subotu 16. prosinca. »Vi danas u Europi ne možete sresti jednu ovakvu regiju u kojoj su zbrojene kulture i jezici i ona je značajna ne samo za Srbiju već i za Europu. Vojvodina je živi muzej različitih europskih kultura, nacija, potencijala, šansi, mogućnosti i čuvamo je kao svoju najveću dragocjenost. Srbija ima odgovornost sačuvati je i dati joj sve mogućnosti za razvoj i omogućiti da predvodi industrijski i gospodarski razvoj«, kazao je Tadić.

U Dvorani sportova gdje se okupilo oko dvije tisuće članova i simpatizera stranke, predstavljeni su kandidati za zastupnike u parlamentu Srbije, među kojima je i kandidat Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini **Petar Kuntić**, kao i predstavnici drugih nacio-

nalnih manjina koje žive u Srbiji. Poslije konvencije uslijedio je posjet Đurđinu i Novom Žedniku te na koncu druženje u subotičkom caffe-restaurantu Boss.

PORUKE S KONVENCIJE: Na subotičkoj konvenciji okupljenima su se obratili kandidati s vojvodanske liste **Ljubica Kiselički**, **Oliver Dulić** i **Károly Körmöci**, a zatim i visoki dužnosnici DS-a – potpredsjednik **Bojan Pajtić** i **Slobodan Milosavljević** kao i predsjednik Sandžačke demokratske partije **Rasim Ljajić**.

»S druge strane bedema su oni koji viču 50 posto plus jedan glas a vama je jasno što znači ako pobijedi ta lista. Svi na izbore 21. siječnja i oni koji nisu sigurni moraju biti na biračkim mjestima. Jedino izlaznost može donijeti ovoj zemlji taj odlučni iskorak u Europsku uniju«, poručio je Oliver Dulić.

Također je i Slobodan Milosavljević istaknuo kako je za ove izbore, osobito za multietničke sredine, važno kako će se glasovati. »Morate izabrati one koji imaju šansu pobijediti, glasovi

demokrata ne smiju se rasipati već koncentrirati kako bismo odlučnije krenuli naprijed i završili ono što je započeto 2000-te.« On je obećao da će Vlada koju formira DS poduzeti tri konkretne mjere: »Ukinuti porez na kupovinu prvog stana, ukinuti participaciju u zdravstvu i povećati agrarni proračun te će se za subvencije osigurati 100 eura po hektaru zasadenih površina i 100 eura po grlu stoke.«

Potpredsjednik DS-a Bojan Pajtić kazao je kako se Vojvodina ne može zamisliti bez onih europskih naroda koji su tu živjeli i koji i danas tu žive i kako je zbog toga Vojvodina jedinstvena regija u Europi te da će DS to bogatstvo čuvati. On je obećao da će se, kad DS pobijedi, izmijeniti zakon o poljoprivrednom zemljištu i licitacija će morati ići u dva kruga kako bi se spriječila daljnja tajkunizacija Vojvodine.

»Jedina stranka koja je u stanju dati realnu autonomiju Vojvodini, više sredstava, više ovlasti, i kroz zakone i novi Ustav, je DS«, poručio je Pajtić.

NE PRODAJEMO MAGLU: Rasim Ljajić je kazao, kako za razliku od drugih stranaka DS ne prodaje maglu i pobijedit će jer ima najbolji tim i najrealističniji program i politiku u Srbiji. »Poručite svima koji razmišljaju da će, ako ostanu kod kuće, njihov glas otići tamo gdje najmanje žele«, kazao je

SADRŽAJ

Konvencija Demokratske stranke u Subotici

Vojvodina je europska vrijednost4,5

Obilježen praznik Hrvata u Republici Srbiji – 15. prosinca, dan osnutka HNV-a

Na putu ostvarivanja manjinskih prava8,9

Tribina u okviru susreta hrvatske mladeži Vojvodine

Mladi uvijek traže korak više14,15

Josip Marković, dobitnik nagrade »Jovan Mikić Spartak«

Sport kao životno djelo44,45

Dujizmi

- ▶ *Okrenuo je leđa prijateljima jer u njih ima povjerenje.*
- ▶ *Iza velikog bogataša krije se bezbroj malih kriminalaca.*
- ▶ *Ništa ne pogada one koji su udareni.*

Ljajić i pozvao pripadnike manjina da glasuju za listu DS, »jer ova stranka ima najviše razumijevanja za položaj onih koji su u manjini i učinit će da se svi, bez obzira na nacionalnu pripadnost osjećaju svoji na svome i ovu državu osjećaju kao zajednički dom«.

Predsjednik Srbije i DS-a Boris Tadić je poručio: »Imamo cilj uvesti Srbiju u Europsku uniju, ali mi to ne činimo da bismo bili dvadeset

osma zemlja EU već radi toga jer ćemo na taj način osigurati našim građanima povezanost sa svim građanima u zemljama Europske unije i izvjesnost za sve građane«. On je poručio da nitko neće s govornice DS-a poslati niti jednu jedinu poruku mržnje i da time žele uspostaviti novu političku kulturu u Srbiji. »Ova se sadašnja Vlada bavila, na početku svog mandata, time kako da zaprlja prethodnu. Mi se time

Nezadovoljan tretmanom

Kandidat kojeg je izabralo Bunjevačko nacionalno vijeće Mirko Bajić, odbio je popeti se na binu i demonstrativno je napustio konvenciju jer mu, kako je kazao sutradan na konferenciji za novinare, nije omogućeno da govori kao kandidat bunjevačke nacionalne zajednice na izbornoj listi ove stranke. Bajić je ocijenio da se radi o opstrukciji i dogovoru Olivera Dulića s DSHV-om, s ciljem da Bunjevci ne dobiju mandat u Skupštini Srbije. O tome je pismeno obaviješten predsjednik DS-a, o čijem odgovoru ovisi kakvu će odluku BNV donijeti 27. prosinca o daljnjem sudjelovanju u izbornoj kampanji.

Sastanak mjesnih organizacija DSHV-a i DS-a u Sonti

Dvije stranke rame uz rame

U četvrtak 14. prosinca, u prostorijama Mjesne zajednice Sonta održan je zajednički sastanak mjesnih organizacija DSHV-a i DS-a. Tema sastanka bila je Izbori i kampanja, a gosti – predsjednik OO DS-a Apatin *Branko Sudžuković*, kandidat za zastupnika ove koalicije na razini Apatina *Dragan Jović* i dopredsjednik OO DS-a *Rade Medić*.

U sažetom izlaganju Jović je precizirao program i ciljeve ove koalicije u slučaju da dođe na vlast nakon predstojećih izbora. Napomenuo je, kako je u ovu koaliciju uključeno više stranaka nacionalnih manjina, a na izbornoj listi su i pojedinci pripadnici manjinskih naroda koji su članovi DS-a. On čvrsto vjeruje u najširu podršku birača, osobito na prostorima Vojvodine.

Ivan Andrašić

nećemo baviti, kad pobijedimo. Nećemo voditi Srbiju podjelama u prošlosti. Dogovor o budućnosti i oko budućnosti je naš cilj. Uvijek ću biti spreman saslušati i one s kojima se ne slažem i uvažiti ih, ali ću uvijek svu snagu i energiju uliti za ideale u koje vjerujem, za bolji život, čuvanje dostojanstva države i nacije ali i manjina i svakog građanina koji ima svoj identitet«, poručio je Tadić

Tadić je obećao da će se kad DS

pobjedi omogućiti ravnomjeran razvoj svim regijama, gradovima i općinama kroz decentralizaciju, poticati razvoj gospodarstva kroz osnivanje Fonda za razvoj poduzetništva, osnovati Državni fond posvećen obrazovanju najdarovitijih učenika i studenata i razvijati kultura, znanost i sport, te da će na kraju mandata nove Vlade koju će formirati DS Srbija biti pred ulaskom u Europsku uniju.

J. D.

Ivana Dulić-Marković u Golubincima

Posjet hrvatskoj zajednici

Vlasnike gospodarstava veličine 20 do 50 jutara zemlje, kakvih je u Golubincima mnogo, trebalo bi stimulirati da se preorijentiraju na neke druge, profitabilnije grane u poljoprivredi, izjavila je 14. prosinca, u Golubincima potpredsjednica G17 Plus i kandidatkinja za narodnu zastupnicu *Ivana Dulić-Marković*.

Boravak izaslanstva G17 Plus na čelu s Ivanom Dulić-Marković u Golubincima bio je i prvi posjet nekog političara hrvatskoj zajednici u ovom srijemskom selu. O radu Hrvatskog kulturno-prosvjetnog društva »Tomislav« donedavnu potpredsjednicu Vlade Srbije informirali su predsjednik i tajnik ovoga Društva *Igor Gašparović* i *Ivan Radoš*. Tom prigodom Dulić-Marković je istaknula kako se G17 Plus zalaže za to da Srbija postane društvo u kojem se njeguju vjerske i nacionalne različitosti. Dodala je, kako ova stranka od ukupno 64 kandidata iz Vojvodine za zastupnike, ima 25 iz redova nacionalnih manjina.

Tijekom boravka u Golubincima, Ivana Dulić-Marković, u čijoj su pratnji bili i članovi Općinskog odbora stranke *Srdan Stanković* i *Jaroslav Hrebik*, rekla je kako je za vrijeme trajanja Vlade u kojoj je ona bila ministrica poljoprivrede, doneseno 27 mjera radi poboljšanja položaja poljoprivrede, te da će, osim ove oblasti, prioriteti G17 Plus biti zapošljavanje sto tisuća ljudi u idućih pet godina. Ona se također zalažila za veće ovlasti lokalnih samouprava.

Okrugli stol Inicijative mladih za ljudska prava u Subotici

Praćenje izbora iz aspekta manjina

*Novi Ustav uskratio manjinama pravo na mandat u Narodnoj skupštini Srbije
i razmjernu zastupljenost u javnim službama*

»U nedavno usvojenom Ustavu Republike Srbije izostavljena su dva bitna prava koja su postojala u Povelji o ljudskim i manjinskim pravima iz 2003. godine: pravo na određen broj mandata u skupštini države i pravo na odgovarajuću zastupljenost u javnim službama, tijelima državne vlasti i lokalne samouprave«, kazao je

političkoj reprezentaciji te aktualnom položaju nacionalnih manjina, no možda zbog već zahuktale predizborne kampanje, manji se broj njih odazvao pozivu.

PROPUŠTENA ŠANSA: »Rezultat praćenja izbora bit će izvještaj koji će, nadamo se, poslužiti za unapređenje položaja nacionalnih manjina, prije svega glede zastupljenosti u tijelima javne vlasti«,

posljednjem izvještaju za monitoring Europske unije u oblasti manjinskih prava uočen problem da se »tradicionalna razina multikulturalizma koja je postojala u AP Vojvodini umanjuje, jer vlast konkretnim koracima i mjerama odustaje od politike multikulturalizma i standarda EU u ovoj oblasti«. Glede aktualnih izbora ona je ocijenila kako stranke sada manjinama nude mnogo, ali i da će pripadnici manjina brzo imati priliku uvjeriti se u ozbiljnost predizbornih obećanja.

»Ne radi se o fer postupanju već o općem manipuliranju manjinama. Ipak, kroz iskustvo ovih izbora stvorit će se određeni preduvjeti i odnos snaga za lokalne izbore koji su također veoma značajni osobito u multietničkim sredinama«, ocijenila je ona. Predsjednik Okružnog odbora Demokratske stranke vojvodanskih Mađara *Csaba Sepsei* podsjetio je kako je ova stranka pozvala na glasovanje protiv Ustava upravo stoga jer se ne garantiraju prava manjinama, ali je izrazio uvjerenje da šansa za ostvarenje tih prava kroz zakone ipak postoji. On je ocijenio kako je ukidanje cenzusa »bizantski cinizam jer se zanemarilo sakupljanje potpisa za izborne liste. Prvo je bilo 10.000, pa 3000 potpisa koji su, međutim, još uvijek pod znakom pitanja«. On je ocijenio i kako je izlazak na izbore na listama velikih stranaka metoda za asimilaciju jer tako izabrani zastupnici neće zastupati korpus manjinske zajednice već stranke na čijoj su listi izabrani.

Predsjednik nevladine organizacije *Otvorene perspektive Gábor Kudlik*, kazao je kako se u Srbiji vodi »bizantska politika spram nacionalnih manjina i kako tu nema razlika između stranaka. Nacionalne manjine dobro dođu kao privesci kad su potrebni«, kazao je i dodao kako je cinizam kada se od nacionalno-manjinskih

stranaka traže ovjereni potpisi u poslijeratnoj situaciji u kojoj se nalazi Srbija, kada se mnogi još uvijek boje naći na nekakvom »popisu«.

POTENCIJAL ILI SMETNJA: Prema ocjeni *Svetislava Milanovića*, suradnika ALD-a, ne postoji odgovarajuće zakonodavstvo za manjine u Srbiji ali ni u okruženju.

»U takvoj situaciji, najviše su uradile one manjine koje imaju svoje političke stranke kao što su to Srbi u Hrvatskoj. Srbija nije zrela za drugačiji način političke reprezentacije osim kroz nacionalno-manjinske stranke«, ocijenio je dodavši kako, ako je netko na listi druge stranke kao pripadnik nacionalne manjine to ne znači ništa jer će zastupati program te stranke, osim ako je na listi stranke kao kandidat nacionalno-manjinske političke stranke.

Vijećnica Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini u Skupštini Općine Subotica *Lozika Jaramazović* istaknula je kako osim neodgovarajućih zakona postoji i problem nepoštivanja međudržavnog sporazuma koji su potpisale Republika Hrvatska i Republika Srbija. Ona je ocijenila i kako bi minimum poštivanja manjina bio i da ravnatelj Službe za ljudska i manjinska prava i sam bude pripadnik nacionalne manjine, kao i da se osigura razmjerna zastupljenost nacionalnih manjina u javnim službama.

Na kraju je Stanka Parać ocijenila kako je od toga na koji će se način nacionalne manjine uključivati u politički sustav važnije što će se događati poslije. Prema njenoj ocjeni i dalje se »manjinski potencijal ne promatra kao dio demokratskog kapaciteta već se manjine doživljavaju kao potencijalni neprijatelji, koji na putu 'izgradnje Srbije' mogu predstavljati smetnju«.

J. D.

Stanka Parać: Manjinski potencijal ne promatra se kao dio demokratskog kapaciteta

izvršni direktor Inicijative mladih za ljudska prava *Dragan Popović* na Okruglom stolu posvećenom manjinama u izbornom procesu, održanom prošle subote u Subotici. »Ovim se drastično smanjuje dostignuta razina zaštite prava manjina, a izričito je zabranjeno sužavati već dostignutu razinu prava Zakonom o nacionalnim manjinama, a krši se i članak 15. Okvirne konvencije o zaštiti nacionalnih manjina. No, u cijeloj 'halabuci' oko usvajanja Ustava ovo je prošlo nezapaženo.«

Cilj rasprave, u okviru cjelovitog praćenja položaja manjina u izbornom procesu, bio je čuti mišljenja predstavnika nacionalnih manjina o zakonskim rješenjima o

kazao je Popović i ocijenio kako je sada stanje »vrlo loše i da se pod hitno mora mijenjati. Mi kršimo i domaće i međunarodne propise, s ovakvim stanjem gdje u Skupštini imamo samo dva pripadnika i to samo jedne nacionalne manjine. Ovi su izbori bili prilika da se to popravi premda, na žalost, nije iskorištena prilika da se pitanje nacionalnih manjina regulira cjelovito i jedino je ukinut cenzus. U budućnosti bi trebalo razmišljati o modelu koji se već primjenjuje u Hrvatskoj, kojim bi na pravi način bila reprezentirana svaka nacionalna zajednica u parlamentu«.

Predsjednica Agencije za lokalnu demokraciju u Subotici, *Stanka Parać*, istaknula je kako je u

Početak predizborne kampanje u Domu DSHV-a

Uzajamna podrška

DSHV na parlamentarne izbore za zastupnike Skupštine Republike Srbije izlazi na listi DS-a jer obje stranke dijele iste vrijednosti, i imaju zajedničke stavove glede razvitka demokracije i poštovanja ljudskih i manjinskih prava, rekao je kandidat za zastupnika Petar Kuntić

Tradicionalni domjenak Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini, u povodu predstojećih blagdana, održan prošloga petka u Domu stranke, označio je ujedno i početak predizborne kampanje.

Članovima i simpatizerima DSHV-a tom su se prigodom obratili predsjednik stranke i kandidat za zastupnika u parlamentu Republike Srbije na izbornoj listi Demokratske stranke *Petar*

Kuntić ističući kako su parlamentarni izbori odlučujući događaj koji će na dulje vrijeme odlučiti o sudbini ovih prostora.

DSHV na parlamentarne izbore za zastupnike Skupštine Republike Srbije izlazi na listi DS-a jer obje stranke »dijele iste vrijednosti, i imaju zajedničke stavove glede razvitka demokracije i poštovanja ljudskih i manjinskih prava. Opredjeljenje za DS put je za implementaciju program-

Kandidat za zastupnika: Petar Kuntić

Kuntić, predsjednik Skupštine Općine Subotice *Saša Vučinić* ispred DS-a, član Predsjedništva DSHV-a i predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća *Josip Z. Pekanović* i generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici *Davor Vidiš*.

ZAJEDNIČKI STAVOVI: »Najveća politička stranka u Republici Srbiji još uvijek okuplja masu na pokliču kako bi trebalo odmah prekinuti sve odnose sa susjedom, s našom matičnom državom. Još se javno sanja o granici od Karlobaga do Virovitice! Sve naše sunarodnjake na istaknutim mjestima odmah diskvalificiraju samo zbog nacionalnosti. Normalno je biti Rusin, Mađar, Slovak, Rumunj, Ukrajinac, ali hrvatsko osjećanje kao da je nepoželjno! Mnogi od nas su to prihvatili kao nužno i neizbježno. A nije nužno, niti treba biti normalno! Zato smo se opredijelili za listu Demokratske stranke«, kazao je

skih zahtjeva stranke«, poručio je Kuntić.

HRVATSKA KAO UZOR: »Iskreno se nadam da će novi sastav Skupštine Srbije izmijeniti izborne zakone i omogućiti manjinskim strankama garantirana mjesta u parlamentu i da ćemo i dalje biti partneri ne iz nekih međusobnih interesa već prije svega iz interesa ove zemlje, da sve manjinske zajednice budu aktivni politički akteri u događanjima u Srbiji i da sve demokratske snage daju punu podršku manjinskim strankama u njihovom djelovanju«, kazao je Saša Vučinić.

Istaknuo je kako institucionalna borba za reguliranje statusa hrvatske nacionalne zajednice tek predstoji i da treba još puno toga učiniti »da Srbija zakorača sigurnije, poput našeg susjeda Hrvatske k Europskoj uniji. Imamo pozitivan vjetar u leđa kad su odnosi dviju zemalja u pitanju. Čini mi se da

Saša Vučinić, Josip Z. Pekanović i Davor Vidiš

nikada nisu bili bolji, nikada nisu bili intenzivniji. Garancija je to i za vašu zajednicu, kada čelni ljudi dviju država imaju ne samo diplomatske i državničke, nego ponovno i prijateljske odnose«, poručio je Vučinić.

ODGOVORNOST: Predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović kazao je, kako HNV kao i druge hrvatske institucije podržavaju kandidata Petra Kuntića jer je »poslije dugog niza godina ovo prilika da Hrvati ponovno imaju zastupnika u državnom parlamentu«, te je istaknuo kako je najvažnije ne ostati kod kuće već izaći na izbore i glasovati da se ne bi ponovno dogodilo da pobijede oni koji su vodili politiku koja je imala loše posljedice za Hrvate.

Čestitajući svima nazočnima praznik hrvatske zajednice, 15. prosinca, kao i predstojeće blagdane, generalni konzul RH u Subotici Davor Vidiš kazao je, kako su predstojeći izbori prilika kada možete »pokazati odgovornost prema sebi samima, odgovornost prema manjinskoj zajednici kojoj pripadate i odgovornost prema Republici Srbiji koja je vaša domovina, a time ćete pokazati odgovornost i prema domovini matičnog naroda – Republici Hrvatskoj. Želim da to ozbiljno shvatite, odaberete dobro, time utječete na vašu budućnost i zaključite neke loše strane iz naše prethodne povijesti«.

J. D.

Obilježen praznik Hrvata u Republici Srbiji – 15. prosinca, dan osnutka HNV-a

Na putu ostvarivanja manjinskih prava

*Svečana akademija održana u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici * Još nam predstoje mnoge aktivnosti kako bi hrvatska zajednica došla na onu razinu na kojoj su ostale zajednice s kojima skupa živimo, rekao je predsjednik HNV-a Josip Z. Pekanović*

razdoblju osnovane su ili aktivirane brojne hrvatske institucije, hrvatska zajednica je dobila svoju zastavu i grb, te četiri praznika, a Skupština Autonomne Pokrajine Vojvodine uvrstila je hrvatski jezik među službene jezike u Pokrajini. Imamo zastupnika u Skupštini

Gosti

Na svečanosti su bili nazočni i predsjednik Općine Subotice Géza Kucsera, predsjednik Skupštine Općine Subotica Saša Vučinić, te predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici i Katoličke crkve.

Vojvodine i vijećnike u općinama Subotica, Sombor i Apatin, a u spomenutim općinama imamo organiziranu nastavu u školama na hrvatskom jeziku.»

POTICAJI ZA DALJNI RAD: Osvrćući se na protekle događaje u razdoblju četverogodišnjeg postojanja HNV-a, Pekanović je istaknuo susrete predstavnika hrvatske zajednice s predsjednicima Republike Hrvatske i Republike Srbije *Stjepanom Mesićem* i *Borisom Tadićem*,

Svečanom akademijom u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, 15. prosinca obilježen je praznik Hrvata u Republici Srbiji – dan osnutka Hrvatskog nacionalnog vijeća. U povodu obilježavanja ovog hrvatskog praznika i četvrte obljetnice od osnutka HNV-a, predsjednik *Josip Z. Pekanović* govorio je o protekle četiri godine postojanja i rada HNV-a, pri čemu je istaknuo kako je u kratkom razdoblju hrvatska zajednica u Srbiji prešla vrlo značajan put koji je počeo progonom, a stiglo se do određene razine ostvarivanja manjinskih prava.

»Taj put nije bio lak i nije priveden kraju. Još nam predstoje mnoge aktivnosti kako bi hrvatska

zajednica došla na onu razinu na kojoj su ostale zajednice s kojima skupa živimo. U proteklom

Čeka se na Zakon o ovlastima nacionalnih vijeća

Predsjednica Slovačkog nacionalnog vijeća i koordinatorka nacionalnih vijeća nacionalnih manjina u Republici Srbiji Ana Tomanova-Makanova pozdravila je nazočne i osvrnula se na probleme s kojima se u radu susreću nacionalna vijeća.

»Nije bilo lako graditi institucije nacionalnih manjina u protekle četiri godine. Aktualni problem je što Zakon o ovlastima nacionalnih vijeća nije donesen, nemamo zakonski model za izbor vijećnika ni model za financiranje nacionalnih vijeća. Država se treba jasno odrediti prema pitanjima položaja manjinskih nacionalnih zajednica, što je jedan od zahtjeva Europske unije«.

premijerom Republike Hrvatske *Ivom Sanaderom* i premijerom Republike Srbije *Vojislavom Koštunicom*, kada se razgovaralo o poboljšanju položaja hrvatske zajednice u Srbiji.

»Najznačajniji događaj za hrvatsku zajednicu u 2005. godini bio je posjet predsjednika *Stjepana Mesića* i *Borisa Tadića*. Dva predsjednika su u Subotici posjetili HNV i DSHV. Tim posjetom naša je zajednica dobila veliko priznanje kao značajan čimbenik u odnosima između Republike Hrvatske i Republike Srbije. To je ujedno i priznanje za sve što je hrvatska zajednica ostvarila, a za sve nas veliki poticaj za daljnji rad«, rekao je Josip Z. Pekanović, napominjući kako hrvatska zajednica na predstojećim izborima može imati zastupnika u Skupštini Republike Srbije, jer je kandidat DSHV-a *Petar Kuntić* na izbornoj listi Demokratske stranke.

PRIORITETNI ZADATAK:

Predsjednica Izvršnog odbora HNV-a *Slavica Peić* se u svome osvrtu na prethodno razdoblje rada Vijeća fokusirala na, kako je rekla, neka od važnijih iskušenja na koje je Vijeće nailazilo.

»U protekle četiri godine postalo je jasno da je sama struktura Vijeća nedovoljno efikasna, te da su određene organizacijske promjene nužne. Stoga je posebno važno ustrojiti jedan samoregulatori sustav kontrole rada Vijeća. U cilju toga, potrebno je precizno definirati povlastice i odgovornosti

vijećnika i dužnosnika, te kriterije i protokol za evaluaciju njihove učinkovitosti. S tim u svezi, u tijeku je formulacija normativnih akata koji bi trebali povećati ovlasti i odgovornost dužnosnika, kao i transparentnost njihova rada«, rekla je Slavica Peić i istaknula kako je usvajanje i uspješno provođenje Platforme za obrazovanje na hrvatskom jeziku prioritetni zadatak HNV-a u oblasti obrazovanja, a napomenula je kako je u planu osnivanje profesionalne službe

Čestitke za praznik

Čestitke za praznik Hrvata u Srbiji uputili su predsjednik Republike Srbije *Boris Tadić*, tajnik Savjeta za nacionalne manjine *Petar Lađević*, veleposlanik Republike Hrvatske u Beogradu *Tonči Staničić* i generalni konzul RH u Subotici *Davor Vidiš*.

sa zadaćom da osigura nazočnost HNV-a i hrvatskih udruga na svim važnim natjecanjima za dodjelu sredstava.

Nazočne je na svečanoj akademiji pozdravio i zamjenik predsjednika Općine Subotica i predsjednik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini *Petar Kuntić*, naglašavajući kako je zadaća HNV-a izgradnja institucija hrvatske zajednice.

»Na tom putu podizanja institucija velika je odgovornost i na mla-

đima i na onima starijima. Trebat će puno rada i više sloge«, rekao je Kuntić.

U kulturno umjetničkom dijelu programa nastupio je Subotički tamburaški orkestar pod ravnanjem dirigenta *Zorana Mulića*, dok je koncert majstor bio *Stipan Jaramazović*, a nastupili su i recitatori Hrvatske čitaonice *Ivan Kovač*, *Ivana Rudić* i *Nevena Mlinko*, koje je pripremila *Katarina Čeliković*.

Zvonko Sarić

Dužnosnici

U Velikoj vijećnici među nazočnima na proslavi bilo je samo 14 od ukupno 35 vijećnika HNV-a, dok je uz *Slavicu Peić* na svečanoj akademiji bio nazočan samo još jedan član Izvršnog odbora HNV-a.

Reagiranje IO HNV-a na obavijest o usvajanju prijedloga MZ u Srijemskoj Kamenici o promjeni naziva ulice

Danas smo dobili obavijest da je Komisija za davanje imena ulica usvojila prijedlog Mjesne zajednice u Srijemskoj Kamenici i preimenovala ulicu *Matije Gupca* u *Cara Lazara*. Taj je prijedlog podnijela grupa od 67 stanara od ukupnog broja od oko 300 s obrazloženjem da neki nisu potpisali prijedlog iz razloga što su na odmoru, a neki ne žele promjenu, jer tada moraju mijenjati i osobne dokumente. Kao glavni razlog za izmjenu nazi-

va ulice, naveli su da u njoj živi oko 70 posto pravoslavnih Srba. Na promjenu čeka još nekoliko prijedloga za preimenovanje: *Moše Pijade* u *Srpskih vladara*; *Franje Kluza* u *Desanke Maksimović*; *Marka Oreškovića* u *Save Milivojević*; *I. G. Kovačića* u *Cara Dušana*. Na pitanje novinar zašto se ne udovolji svim prijedlozima, odgovor Komisije je bio da se neće mijenjati svi nazivi odjedanput, već jedna po jedna ulica.

Uzimajući u obzir činjenicu da u Srijemskoj Kamenici žive ravnopravno sa svim ostalim građanima i Hrvatima, najoštrije protestiramo zbog izmjena naziva ulica koji su motivirani nacionalističkim ili ideološkim razlozima. Skrećemo pažnju šire javnosti, da ne dopusti da takve i slične akcije iza kojih stoje nedobro namjerne grupe i organizacije najoštrije osudi i osujeti.

Subotica, 18. prosinca,
IO Hrvatskog nacionalnog vijeća

Prof. dr. Pere Tumbas, dekan Ekonomskog fakulteta u Subotici

Promjena filozofije studiranja

*Cilj je dekana bio pretvoriti fakultet u mjesto udobno i primjereno za studente, od kojih se po Bolonjskom sustavu studiranja zahtijeva redovito boraviti na fakultetu * Poboljšani su računalna opremljenost i mrežni sustav unutar fakulteta, što je i struka dekana * Ove godine provedene su i reforme statusa studentskih organizacija i oformljen je studentski parlament, pa sada i studenti pojedinci mogu sudjelovati kao partneri s fakultetom * Dugi je niz godina Ekonomski fakultet bio u teškoj financijskoj situaciji, sada je više sredstava iz vlastitih izvora, te je unapređena njegova opremljenost i renovirane su prostorije*

Intervju vodila: Olga Perušić

Prelaskom na naobrazbu u skladu s principima Bolonjske deklaracije, uslijedila je velika reforma fakulteta u Srbiji. U tijeku je druga godina primjene ove deklaracije, po kojoj je već poslije 3 godine moguće steći diplomu osnovnih studija, a s mogućnošću produljenja studija na 5 godina nakon čega se dobiva diploma master studija. I pokraj inferiornog položaja naše zemlje u odnosu na europske projekte glede dostupnosti većim fondovima, Ekonomski fakultet u Subotici je imao priliku i priključio se Tempus i Cepus projektu, a preko Tempus projekta tridesetak je studenata bilo na razmjeni studenata u Belgiji, Italiji i Austriji.

Poslije nešto više od dvije godine mandata koji mu je ovih dana istekao, redoviti profesor Ekonomskog fakulteta u Subotici dr. Pere Tumbas, rado predstavlja suvremenu znanstveno-obrazovnu instituciju koja se zahvaljujući otvorenosti za nove trendove u nastavi i znanosti, te prihvaćanju relevantnih promjena u međunarodnom i nacionalnom okruženju, pokazala u novome svijetlu, bliže zahtjevima studenata.

HR: Posljednje razdoblje Vašega mandata, studenti i suradnici će pamtiti po uvođenju Bolonjskog sustava naobrazbe. Kako funkcionira naobrazba po tom novom sustavu i je li proces završen?

Uvođenje Bolonjskog sustava je na intenzitetu dobilo upravo kada sam ja došao na dužnost dekana Ekonomskog fakulteta. Taj je sustav na jedan način došao do razine da je u ovoj akademskoj godini 2006./07. trebao biti primijenjen na svim fakultetima u Srbiji. Kao što je poznato, prethodni je zakon dozvoljavao neke uvjete koje primjenjuje novi bolonjski proces. Mi smo još prošle godine upisali prvu generaciju, pa tako imamo već neko iskustvo u svezi primjene bolonjskih procesa. Generalno, mislim da Bolonjski proces u našoj zemlji još nije shvaćen i upravo zbog toga se ne primjenjuje u punom obujmu. Naime, ne može se ništa na prečac napraviti, treba raditi postupno, pa kako to usvajaju nastavnici i studenti, tako ulazi u punu funkciju. Najveći problem je taj što nemamo odgovarajuću potporu Ministarstva i republičkih tijela, primjerice Savjeta za visoko obrazovanje, Akreditacijske komisije i drugih tijela koja su trebala osigurati neke preduvjete kako bi se to primijenilo. Upravo zato sad kaskamo i imamo dosta nedostataka, konačno i prosvjedi studenata su upravo rezultat toga što nemamo unaprijed definirana pravila po kojima bi se stari režim i stare diplome doveli u neku mjeru s novim režimom studiranja i novih diploma.

HR: Imate li nekih naznaka kako će se riješiti pitanje bodovanja, tj. vrednovanja tzv. starih diploma?

Prema odlukama koje su donesene od strane Konferencije sveučilišta, prijedlog, za koji se nadam da će se i poštovati, jest da se diplome nekadašnje četverogodišnje i petogodišnje i nove petogodišnje diplome praktički priznaju na identičan način pri upošljavanju, naime da poslodavac te diplome promatra jednakima. Naravno, ni to nije urađeno na razini države gdje se trebalo reći kako su te diplome istog stupnja. Tad ne bi bilo dvojbi. Tvrdnja na kojoj studenti inzistiraju, da im četverogodišnja diploma kasnije isto vrijedi kao petogodišnja, veoma će se teško osigurati, jer će poslodavac sigurno radije uposliti

onog koji je »novopečeni«, osim ako nije neko iskustvo ili osobita praksa tražena. Druga dvojba je da se automatski mijenjaju diplome. To neće učiniti ni jedan fakultet u kojem se iole razmišlja, jer je donedavni šestogodišnji magistarski studij sveden na petogodišnji, što je praktički neka racionalizacija. Sada žele dobiti četverogodišnjim diplomskim studijama diplomu mastera, što podrazumijeva i involviran magistarski studij. Mislim da to nema smisla, konačno je i predstavnik Vijeća Europe koji je bio s nama na razgovoru, rekao u povodu toga, »ili se priznaju ili se pak ne priznaju, samo nemojte varati«. Varanje je ako pretvorimo četverogodišnje diplome u one koje su petogodišnje, a te već postoje kao šestogodišnje, a time bismo devalvirali, praktički naše magistre. Oko toga

ima naznaka k rješenju, a konačno mi smo pokrenuli master studij na našem fakultetu, tako što smo izračunali koliko je opterećenje studenta na postojećem četverogodišnjem sustavu po starom režimu, zatim opterećenje na novim petogodišnjim studijama i razlika je u nekih četiri do pet predmeta, koje student završenih četverogodišnjih studija treba završiti kako bi dobio zvanje mastera. Međutim, to je rješenje ako se student želi usuglasiti s novim sustavom studija, a to se neće riješiti automatski, kao što se možda očekivalo. Stalno se poziva na praksu Hrvatske i Slovenije koje su zakonski odredile da je »stara« diploma vjerodostojna master diplomu. Ta diploma jest u tim zemljama jednaka i po pitanju školstva, unutar zemlje, ali nitko u inozemstvu neće prihvatiti osmerosemestralnu tj. četverogodišnju

diplomu kao diplomu petogodišnjih studija. Tada se opet dolazi do problema jer moraju jednu godinu doraditi. Na razini tih zemalja to izjednačavanje funkcionira, ali to nije cilj.

HR: Imate li neke povratne informacije o studentima nakon završenog Ekonomskog fakulteta, glede upošljavanja ili upisa na poslijediplomski studij?

Direktne informacije s tržišta rada ne dobivamo, nitko nas i ne konzultira, a to je velika pogreška jer bismo tako na temelju tih podataka mogli profilirati koga ćemo upisati sljedeće godine. Moram priznati da procjenjujemo, kako bi se reklo, »štapom i konopom« potreban broj studenata. Mi poslijediplomaca nikada nismo imali jako mnogo, taj se broj uvijek kretao oko stotinjak. Ove godine

na master studij upisalo se oko 140 studenata. To su uglavnom naši najbolji studenti. Što se tiče upošljavanja, to ovisi o traženim profilima i njihove snalažljivosti. Gospodarstvo je danas u teškom stanju glede upošljavanja novih kadrova i naš student koji završi, tvrdim kako je u odnosu na postojeće uposlene visoko educiran. Mnogo je naših studenata uposleno u novoformiranim stranim bankama, što znači da kvalitetni prolaze. Naše se diplome priznaju kako kod partnera gdje imamo bilateralne sporazume, pa tako i kod onih s kojima nemamo. Pouzdano znam kako je Ministarstvo obrazovanja Republike Hrvatske prihvatilo naše diplome, i to tako da su one četverogodišnje priznate kao završene master studije. To znači da je naš režim rada isto vrednovan kao i tamošnje »domaće« diplome.

HR: Tema koja je bila žiži javnosti, a sada je već gotovo u potpunosti utihnula, je formiranje Sveučilišta u Subotici. Kakvo je Vaše mišljenje, treba li Subotici sveučilište?

Ideja o stvaranju Sveučilišta u Subotici je nažalost otišla vrlo daleko, a da istodobno nije bila utemeljena na kvalitetnim studijama. Akt osnivanja Sveučilišta je vrlo ozbiljna stvar, a ideja zasnovana na nekim »papirićima«, činila se veoma neozbiljnom. Ta neozbiljnost pristupa je i bio glavni problem što Ekonomski fakultet nije sudjelovao u takvom procesu. Moj osobni stav je taj da se mora napraviti ozbiljna studija izvedivosti, gdje bi se ozbiljno sagledalo stanje iz kuta marketinga, financija, demografije i sličnog, te nakon toga bila donesena kvalitetna odluka. Generalno mislim da Sveučilište u Subotici, utemeljeno na trenutačnoj situaciji, ne bi imalo prohodnost. Težnja studenata je da na studije idu u velike centre, a u prilog tomu govore primjeri gradova Segedina i Maribora, čija sveučilišta nemaju veliki broj studenata. U Segedinu se na nekim fakultetima ne mogu prikupiti studenti ni na proračunu. U situaciji kada vam država financira samo 25 do 27 posto troškova u tijeku godine, fakulteti se ne mogu ponajati onako kako bi bilo poželjno i kako tržište diktira. Odluku o osnivanju sveučilišta je lako donijeti, ali neka bude tada smisao oformiti ga s nekim sadržajem koji drugi nemaju, a onda treba i jača financijska potpora jer to neće biti velike skupine studenata. Nikad nisam bio protiv Sveučilišta u Subotici, to je konačno moj rodni grad, ali ispred Fakulteta morao sam dobro razmisliti o osiguranju njegove egzistencije.

HR: U posljednjih nekoliko godina, osnivanjem mnogobrojnih privatnih fakulteta ponuda visokoškolskih studija se povećala. Kakvo je sadašnje pozicioniranje Ekonomskog fakulteta u tom novom okruženju?

Mislim da većina onih koji rade na državnom fakultetu ne bi imala ništa protiv privatnih fakulteta da se na njih odnose isti kriteriji u svakom pogledu. Međutim, budući da to nije slučaj, nama se u radu stvorila nelojalna konkurencija. Promatrajući fakultete, privatni nisu ni u čemu bolji jer i mi

primjenjujemo Bolonjski sustav i rad u malim skupinama. Razlika je samo to što privatni fakulteti mogu naplaćivati studije koliko hoće, mogu angažirati za predavače koga hoće, točnije i one koji ni po jednom zakonu ne bi mogli biti primljeni na ta mjesta. Državni fakulteti su ipak restriktivnije praćeni od države.

Nadam se da će se u iduću dvije godine i ti fakulteti podvesti pod iste zakone. Tada bi se održali

samo fakulteti koji su kvalitetni i ne bi bilo više priče o tomu kako se na privatnom fakultetu može lakše doći do diplome, a na državnom teže. Mislim da bi ta priča trebala biti okončana i onda više neće biti bitno koji je kapital u tome.

HR: Kako vidite budućnost subotičkog Ekonomskog fakulteta?

Fakultet će se uključiti maksimalno u okruženje i u akademsku zajednicu Srednje Europe s jed-

nim velikim obujmom svoje internacionalizacije i to prvo prema bližim susjednim državama, a poslije i šire. Samom razmjenom i mobilnošću studenata, nastavnika, te suradnika Fakultet ima veliku šansu opstanka uslijed atraktivnosti. Smatram da svako zatvaranje kao što je to bilo prethodnih godina, može dovesti do smanjivanja broja studenata i nastavnika zbog sadržaja koji ne bi bili zanimljivi za dolazak studenata. ■

Odgovornost prema profesiji i hrvatskoj zajednici

Poštovani gospodine Perušiću

Povodom izlaska iz tiska dvjestotog broja tjednika »Hrvatska riječ« upućujem Vama i Vašim suradnicima iskrene čestitke uz želju da u Vašem radu ustrajete i dalje.

Kao vjerni čitatelj »Hrvatske riječi« želim i dalje u vašem tjedniku čitati sve relevantne informacije važne za položaj hrvatske nacionalne zajednice u Republici Srbiji, a Vama osobno i svim Vašim suradnicima

želim da sa zadovoljstvom i užitkom obavljate Vaš novinarski posao uz odgovornost prema profesiji ali i prema hrvatskoj manjinskoj zajednici.

S obzirom na to da vaš dvjestoti broj kolidira i s četvrtom obljetnicom vašega tjednika, primite i čestitke za četvrti rođendan.

mr. sc. Davor Vidiš
generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici

Nemojte sustati!

Poštovani direktore!

Vama, Upravnom odboru i članovima redakcije iskreno čestitam jubilej izlaženja dvjestotog broja našeg lista »Hrvatska riječ«.

Podržavam način vašeg otvorenog i svima pristupačnog pisanja. Volim imati u ruci lijep suvremeni i veoma čitljiv časopis.

Nemojte sustati!

Izdržite nedobronamjerne kritike. Ako nastavite ovakvim tempom napredovanja, s radošću ćemo Vam čestitati i sljedeće jubileje.

Grgo Kujundžić, Subotica

I dalje puno uspjeha

Poštovani gospodine Perušiću i svi djelatnici NIU »Hrvatska riječ«! Čestitam Vam izlaženje 200. broja najvažnijeg medija među ovdašnjim Hrvatima.

Želim da i nadalje s puno uspjeha izvršavate svoje poslanje i da nas objektivno informirate o svim događanjima u našoj zajednici.

Zvonimir Pelajić, Plavna

pravi i jedini izbor - kuhinje **Subotica**

Subotica 024 561 186

Novi Beograd 011 17 62 044

sretni nastupajući praznici

Tribina u okviru susreta hrvatske mladeži Vojvodine

Mladi uvijek traže korak više

Udruga KroV organizirala tribinu »Perspektive hrvatske mladeži u institucijama manjinske zajednice«

»Trenutačni marginalizirani položaj mladih u našoj hrvatskoj manjinskoj zajednici potaknuo nas je na neophodnost preuzimanja različitih akcija i otvorenog dijaloga u cilju rješavanja problema mladeži«, rekla je *Olga Perušić*, koordinatorka tribine »Perspektive hrvatske mladeži u

institucijama manjinske zajednice«, koja je održana u subotu 16. prosinca u Hrvatskom kulturnom centru »Bunjevačko kolo« u organizaciji udruge KroV, koja djeluje kao organizacija hrvatske mladeži. Tribina je održana u okviru susreta hrvatske mladeži iz Vojvodine na kojemu se okupili mladi iz Rume, Petrovaradina, Svetozara

Miletića, Bačkog Brega, Sombora i Subotice, a sudionici tribine bili su: *mons. dr. Andrija Kopilović*, *Davor Dulić*, *Lazo Vojnić Hajduk*, *Bela Tonković*, *Zvonimir Perušić* i *Davor Vidiš*, dok je moderatorica bila *Marina Kujundžić Kovačić*.

PREUZETI ODGOVORNOST: »Težnja mladeži hrvatske nacionalne zajednice nije samo osiguranje mogućnosti da mladi čuju i uče

o demokraciji, pravima i dužnostima građana, već i dobivanje prilika provoditi ih u djelo. Tražimo odgovor na pitanje, kako se mladež podupire i kako vidite mogućnosti njihovog aktivnog sudjelovanja u institucijama hrvatske zajednice«, rekla je *Olga Perušić* na početku tribine.

Mons. dr. Andrija Kopilović pozdravio je inicijativu organizi-

Politički govori i realnost

»Osnovni problem mladih je prije svega što nedostaje konkretne inicijative za animiranje mladih. Politički govori ne donose rezultate, ako nemaju realnu podlogu koja ukazuje na to gdje se mladi mogu angažirati. Problem nas iz Srijema je loša komunikacija s institucijama u Subotici, jer nismo upoznati s inicijativama i aktivnostima«, rekao je *Nikola Jurca*, član HKPD »Matija Gubec« iz Rume tijekom rasprave.

ranja ovakve tribine i rekao da je hrvatska manjinska zajednica duže vrijeme bila marginalizirana i u takvoj situaciji teško je bilo snaći se.

»U dijaspori zajednica teško sazrijeva, a nedostaje nam srednja generacija, kao most između mladih i starijih. Veliki dio mladih se školovao u Hrvatskoj, ali se nije vraćao ovdje. Uza sve to, vrijeme koje je iza nas donijelo je konfuzije vrednota i to onih temeljnih, kao što su savjest, svijest i odgovornost, a odgovornost za zajednicu treba preuzeti svaki pojedinac. Optimist sam i ova inicijativa pokazuje da kvalitetan kvasac niče«.

ETABLIRANJE MLADIH: Problem nedostatka srednje generacije naglasio je i *Davor Dulić*, napominjući kako radi s mladim ljudima, ali ne vidi njihov angažman.

»Svi 'znaju' kako bi nešto trebalo uraditi, ali te ideje onda treba i provesti, a to nedostaje.

hrvatskoj zajednici *Bela Tonković* je naglasio kako su u procesu uključivanja pojedinca u zajednicu i njegovog sazrijevanja bitni čimbenici – informacija, edukacija i socijalizacija.

»Činjenica je da su mladi vrlo malo prisutni u životu naše zajed-

mogućnosti socijalizacije i kakve perspektive im ona pruža? Ta pitanja mora sebi postaviti sama zajednica i svi oblici njezinog institucionaliziranog života.«

Govoreći o perspektivama hrvatske mladeži, *Zvonimir Perušić* je rekao da samo one manjinske zajednice koje skrbe o svojoj mladeži neće biti asimilirane u većinskom okruženju.

»U hrvatskoj se zajednici napreduje tamo gdje su angažirani mladi, navest ću samo primjere u HKC 'Bunjevačko kolo', HKUD 'Vladimir Nazor' iz Sombora, HKPD 'Tomislav' iz Golubince, KPZH 'Šokadija' iz Sonte, a ima ih i u drugima, jer se tamo traži korak više. U NIU 'Hrvatska riječ', prije četiri godine kada su se novinari zapošljavali, prosjek starosti je bio 29 godina, a kada bi se računala i godišta rođenja vanjskih suradnika, ta bi starosna granica bila još niža. Mlade koji su se pokaza-

li sposobnim i odgovornim treba oformiti u tim, obučavati ih, slati na seminare u inozemstvo, kako bi jednoga dana preuzeli odgovornost za vođenje hrvatske zajednice. Na mlade sigurno loše djeluju signali koji se šalju iz vrha naše zajednice, a koji su negativni, neodgovorni i svađalački.«

Davor Vidiš je napomenuo kako bi stariji prije svega trebali čuti želje i htijenja mladeži, a također je naglasio problem nedostatka srednje generacije.

»Mladi i sami trebaju pokazati inicijativu i angažirati se u institucijama i udrugama, te tako njegovati svoj nacionalni identitet i pri tome trebaju biti ponosni što su Hrvati koji žive u Republici Srbiji.«

Nakon izlaganja, nazočna mladež je postavila više pitanja, na koje su odgovarali sudionici tribine.

Z. Sarić

Najgora je indolentnost

Mons. dr. Andrija Kopilović je odgovorio na jedno od pitanja: Jesu li mladi potrebni hrvatskim institucijama?

»Svaka osoba je odgovorna za svoje riječi i djela i to je razlog zbog čega mladi trebaju preuzeti čin djela i odgovornosti. Stalno iskrsnje pitanje: koliko jedni druge trebamo? Mi jesmo zajednica, a angažman je pitanje savjesti i odgovornosti. Najgora je indolentnost«.

Zahvaljujući radu starijih u onim teškim vremenima devedesetih godina, imamo institucije, a sada je došlo vrijeme kada bi se mladi trebali angažirati s novim idejama i energijom. Moramo se probuditi i pronaći sebe u zajednici. Mladi se moraju nametnuti sa svojim idejama.«

U nastavku tribine, *Lazo Vojnić Hajduk* je istaknuo kako perspektive hrvatske mladeži u institucijama hrvatske zajednice moraju stvarati i mladi i stari.

»Prvi i najvažniji zadatak je obvezno izvršiti obnavljanje, oživljavanje i rekonstruiranje svih resursa u našoj manjinskoj zajednici. Rekonstruiranje naše zajednice i etabliranje mladih u njoj moguće je uz stvaranje i promoviranje stimulacijskog kulturološkog i političkog ambijenta i postupnim ostvarivanjem civilizacijskog iskoraka u ambijentu naše zajednice.«

ŠTO NE ŠTIMA?: Govoreći o mjestu i ulozi mladog naraštaja u

nice. Zašto i što ne štima? Što pruža hrvatska zajednica svojim mladim članovima? Daje li im dovoljno informacija? Kakvu im pomoć pruža u edukaciji? Kakve ideale stavlja pred njih? Kakve su

Hrvatske udruge

Jedno od postavljenih pitanja bilo je: jesu li udruge potrebne mladima?

»Devedesetih su godina hrvatske udruge iznjedrile one ljude koji su bili motorni pokretač zajednice. I sada to tako može i treba biti i zbog toga je važna participacija mladih u hrvatskim udrugama«, odgovorio je *Davor Dulić*.

Božićna poruka dr. Ivana Penzeša
subotičkog biskupa

Pohodilo nas mlado sunce s visine

Kršćanska Braćo i Sestre!
Božja objava svijetu je svjetlo koje u tami svijetli, poput zvijezde u tamnoj noći. U svijetlu Božje riječi možemo prepoznati istinu, susresti se s Bogom koji je Istina. U svjetlu Božje riječi možemo prepoznati sebe, da imamo mogućnost biti djeca Božja. U svjetlu Božje riječi možemo vidjeti prošlost i budućnost svijeta. Možemo vidjeti i vlastitu prošlost i budućnost. Susret s Božjom riječju, koja je svjetlost što je tama ne može obuzeti, za nas koji primamo izvor je novog razumijevanja sebe. Mi smo od Boga rođeni. Mi smo djeca Božja.

Podijelimo jedni s drugima radost i zbog čudesnosti našega rođenja. Svatko od nas rođen je u ovaj svijet po Božjoj volji. On nas je sve čudesno stvorio svojom čudesnom riječju. U svakome od nas sja čudo Božića na svoj način. Svatko od nas na jedinstven je način slika Božje prisutnosti ovdje i sada. Svako nas novorođeno dijete podsjeća na ono jedinstveno i čudesno rođenje u betlehemskoj štali koje na divan način zajedno slavimo.

Nitko od nas ne mora putovati u Betlehem kako bi osnažio svoju vjeru u Isusa Krista. Pogledajmo u lica ljudi oko sebe. Pogledajmo jedni druge u oči. Budimo tražitelji poput pastira. Nadvijmo se jedni nad druge kao što bismo se nadvili nad jaslice. Očima vjere moći ćemo vidjeti Krista prisutnog danas i ovdje u običnim ljudima s kojima živimo, s kojima se susrećemo svaki dan. Ljudi koji su oko nas slike su Boga živoga koji se iz dana u dan rađa i postaje vidljiv i opipljiv u našem svijetu.

Naše je krštenje zvjezdani trenutak našega života. Naš je susret s Božjom Riječju prilikom svakog euharistijskog slavlja, zvjezdani trenutak našega života. U nama priprostim ljudima, nama običnim »pozemljarijama« zaszala je svjetlost, zvijezda neugasiva. To je zvjezdani trenutak našega života. Mi smo postali i sami zvijezde. Mi smo postali svjetlost svijeta.

Molimo da naša vjera bude slična vjeri pastira. Oni su povjerovali riječi Božjoj objavljenoj u pjesmi anđela. I mi povjerujemo riječi Božjoj dok pjevamo tako divne naše božićne pjesme. Neka u našim srcima odjekne pjesma radosti. Tu radost podijelimo sa svima koje ćemo u buduću susretati u našem svakodnevnom životu. Neka se ta radost vidi u našim riječima i djelima dok zajedno putujemo putovima života.

Slavimo Kristovo rođenje i naše otkupljenje. Njegova ljubav prema nama neka nam bude nadahnuće da se i mi rodimo u vjeri zajedno s njim. Upravo mi, obični, »svakodnevnici« ljudi, mi smo nositelji vjere u ostvarenje Božje riječi u našem životu. Mi smo svjedoci ljubavi Božje koja se očituje u ljubavi koju jedni drugima pružamo i jedni od drugih primamo. Upravo se u nama utjelovljuje Krist u današnjem svijetu. Primijetimo to čudesno rođenje i poput pastira raznesimo tu ljubav u svijet i ponesimo radost Kristova rođenja svakom koga susretnemo.

Ovim mislima želim svima sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu.

+ Ivan biskup

Obiteljski blagdan - Božić

Čudesna Bo

U toj svetoj noći rodio se Spasitelj svijeta i p

** Pokušajmo oprostiti jedni drugima, zagrliti se, pomoliti se, kleknuti pred štalicu u kojoj je mali Isus i zahvaliti mu što imamo i na onima*

Tijekom godine proslavljaju se mnogi blagdani, no ovo je božićno vrijeme zasigurno najljepše. Za ovaj veličanstveni blagdan treba se pripremiti i na pravi način dočekati Spasitelja svijeta. Pripremu nam omogućava vrijeme prije Božića, došašće.

Pred nama je veseo i radostan blagdan, jer u toj čudesnoj noći rodio se Bog i Čovjek. Svake godine sjećamo se toga događaja i proslavljamo ga na dostojan način. Kako se primiče Božić, uzbuđenje kod djece, ali i svih ostalih raste. Božić je blagdan darivanja bližnjih, ali i svih potrebitih i to je ono što nas čini sretnima, jer čovjek koji daje puno je sretniji od onog koji prima. U tom duhu darivanja pripremamo darove za bližnje i prijatelje, no nije dovoljno pripremiti darove i okiti bor, trebamo očistiti i pripremiti naša srca za dolazak malog Isusa.

Sam Badnji dan započinje vrlo rano, svatko ima svoje obveze koje treba uraditi, no prvo treba na dostojan način proslaviti Oce, koji ove godine padaju na isti dan. Tako ćemo Ocu obilježiti tijekom prije podneva, a poslije podne ćemo se pripremati za badnju večer.

U današnje vrijeme mnogima je bitno samo da imaju veliki bor, pregršt darova i obilje raznovrsnog jela, ali to ne čini Božić. Ako nismo svjesni Božića, njegova značenja, onda nemamo Božić, nego samo lijepo ukrašen dom,

Kad je Božić

**Božić je uvijek
kad ljudsko dijete
pronađe ljubav,
majčinski, očinski dom.
Božić je uvijek
kad čovjek otvori srce
i ruke
za ljude u potrebi.
Božić je uvijek
kad ljudi oprostite jedni
drugima.**

Phil Bosmans

Žićna noć

*Pokušajmo bar te noći biti zajedno
e skupa, pjevati božićne pjesme i kao mala djeca
nu na daru života, zahvaliti mu na svemu
koje imamo*

a to možemo imati tijekom cijele godine, bilo kada. Bit Božića nije u jelu i piću, nego u zajedništvu. Ne smeta veliki bor, niti pregršt darova, ako mi imamo u duši i srcu Božić, ako imamo srce za bližnje i potrebite, ako znamo što je to Božić. U toj svetoj noći rodio se Spasitelj svijeta i pokušajmo bar te noći biti zajedno, jer Božić je prije svega obiteljski blagdan. Pokušajmo oprostiti jedni drugima, zagrliti se, pomoliti se skupa, pjevati božićne pjesme i kao mala djeca kleknuti pred štalicu u kojoj je mali Isus i zahvaliti mu na daru života, zahvaliti mu na svemu što imamo i na onima koje imamo. Svaki puta kada nam bude teško oko srca pomislimo kako ima ljudi kojima je puno teže nego nama, koji nemaju sve ono što mi imamo, a koji su sretni jer imaju život.

Svi smo u iščekivanju ovoga radosnog blagdana i svatko na svoj način proživljava ovu svetu noć. Neka ona doista bude sveta i radosna jer u toj noći rodio se Božić, u tom duhu svima želi da ovaj Božić proslave u krugu svoje obitelji u zajedništvu i ljubavi.

Željka Vukov

Božićna pastirska poruka

Božić je blagdan koji naviješta kršćanstvo kao vjeru u Krista koji dolazi, uzima našu ljudsku narav, ponizio je samoga sebe uzevši ljudsku narav da bi čovjeka uzdigao prema Bogu, da bi bio nama blizu. Svi će narodi pristupiti Kristu, jer je i on u božićnoj noći došao svima. U božićnoj pjesmi pjevamo: »... I ti svijete čitavi, spasitelja pozdravi!« Svijet se neprestano okuplja. Ljudi svih rasa, plemena i naroda idu prema Kristu i teže prema tomu da postanu jedan narod Božji po vjeri u njegova jedinorođenog Sina. Nije to puka želja nego istina što ju Crkva danas ostvaruje propovijedajući radosnu vijest spasenja svakom čovjeku.

Raspoloženje Božića i božićnih blagdana dovodi nas do jaslaca, pastira i Svete obitelji. Ivan evangelista nas vodi

u dubine božićne poruke s razmišljanjem o Riječi Božjoj koja se utjelovila, a Bogojavljenje nas vodi u svjetske širinu i Božje visine. Na nebu je zasjala zvijezda čije svjetlo svojom simbolikom dovodi mudre i časne ljude izdaleka k novorođenom Kralju. Oni predstavljaju sve druge narode i svjedoče da Krist nije došao samo izraelskom narodu, nego da je on Božji dar čitavom čovječanstvu. On je doista svjetlo koje obasjava čitav svijet.

Prorok Izaija nas je na početku preplavio valom svjetlosti: »Ustani, zasini, jer svjetlost tvoja dolazi, nad tobom blista Slava Gospodnja!« (Iz 60,1). Bio je to poziv optimizma i radosti povratnicima iz babilonskog sužanjstva. Ta svjetlost raspršila je tamu u narodu i slutnje da se više nikad neće vratiti u domovinu. No, svjetlost uvijek progoni tamu. Dolazak Isusov na zemlju pratila je svjetlost koja je razbila tminu noći, probudila pastire, pokazala se u liku zvijezde kraljevima i pokazala svima put do štalice, do Krista. Onaj koji leži u jaslacima reći će za sebe: »Ja sam svjetlost svijeta, tko ide za mnom neće hoditi u tami«. I kršćanima će reći: »Vi ste svjetlost svijeta!« Svjetlost obasjava puteve svijeta do Krista i puteve koji od Krista vode u svijet, da bi prognala tamu grijeha, zla i svake bijede jer su to putovi spasenja.

Bog je veliki projektant civilizacije ljubavi. Kršćani danas izvode taj plan, gradeći bolji svijet s ljudima koji rastu po mjeri Krista, svoga učitelja i Spasitelja. Bog Otac nas želi sabrati oko svoga Sina Krista, želi da rušimo sve ograde koje nas dijele i to ponajprije nas kršćane međusobno.

Bog je u ovaj svijet ušao tako da bude s nama. Našim obiteljima donosi ljubav, vjernost, slogu, blagoslov u djeci, zajedništvo u molitvi i nedjeljnom slavljenju Mise.

Isus zove dječicu k sebi da se zauvijek s njima prijatelji i da ga oni što bolje upoznaju i često susreću.

Onima koji trpe nevolju, koji su bolesni ili progonjeni, koji doživljavaju nesreću i bijedu, Isus donosi pomoć i lijek. U trpljenju je s njima, on ih tješi, hrabri i jača.

Božićem Bog dolazi k nama, obogaćuje naš život, postaje nam suputnik na našem zemaljskom putovanju, on postaje naš vodič, naša svjetlost, naša snaga. Rasvijetlio je naša srca i duše, obasjao puteve koji vode k njemu, jer mnogi tumačaju po bespućima. Isus nas je svojim rođenjem ispunio radošću, on vraća radost u srca prožeta tugom i nadu u duše slomljene beznađem.

Isus, Kralj mira, unosi mir neba i kraljevstvo ljubavi u naš svijet prepun nemira. Prosvjetljuje nepoučene, izmiruje posvađane, sjedinjuje rastavljene, prikuplja raspršene, poučava velikane svijeta, učitelje mudrosti, vođe i vladare naroda, da u svoj program rada i odgovornosti uvrste ponajprije čovjeka i njegovo dostojanstvo na koje ga je uzdigao Isus postavši čovjekom.

Svima vama, dragi prijatelji, želim sretan Božić i blagoslovljenu 2007. godinu, moleći za vas snagu da rastete u slobodi i radosti, hrabri za svjedočanstvo i navještaj istine i ljubavi.

Mons. Đuro Gašparović,
pomoćni biskup đakovački i srijemski i generalni vikar za Srijem

Velečasni Goran Jovičić, svećenik u crkvi Imena Marijina u Novom Sadu

Kao svoj na svome

Crkva, pokraj duhovne brige za zajednicu može pomoći i u očuvanju nacionalnog identiteta - poštujući druge i različite - jer za poštivati drugoga postoji jedan uvjet: cijeniti svoje, ne prodati svoje za koranicu kruha!

Usamom središtu Novog Sada uzdiže se velelepno zdanje – crkva Imena Marijina, koju Novosađani zovu jednostavno Katedrala. Ovog ljeta svete mise na hrvatskom jeziku u ovoj je crkvi nastavio služiti mladi svećenik iz Subotice velečasni *Goran Jovičić*. Iako mlad godinama i likom, i vedrog duha, vlč. Jovičić zrači snagom kojom skrbi za novosadske vjernike kojima je utjeha Crkve potrebna. Već kao vrlo mlad osjećao je potrebu za duhovnim pozivom. Ipak, odluku nije donio odmah već nekoliko godina poslije.

»Za donošenje ovakve odluke potrebna je određena zrelost, premda sam ja već u sedmom razredu imao jasnu viziju da želim poći duhovnim putem, te sam nakon osmog razreda osnovne škole upisao Biskupijsku klasičnu gimnaziju i Sjemenište u Subotici. Ovdje sam proveo četiri godine, nakon kojih sam studirao dvije godine filozofije, te četiri godine teologije u Zagrebu kod isusovaca«, sjeća se vlč. Jovičić.

Tijekom studija na bogosloviju pauzirao je godinu i pol, što je bilo vrijeme ispitivanja i utvrđivanja ispravnosti puta kojeg je odabrao. »Htio sam sagledati duhovni poziv iz druge perspektive, vidjeti je li duhovno zvanje doista za mene ili ne. Tijekom tog vremena osjećao sam i dalje potrebu i želju za svećeništvom. Želio sam se posvetiti ljudima, darovati im se nesebično.

To je bio osjećaj koji me je pratio, te sam se prije dakonata vratio u bogosloviju«, kaže vlč. Jovičić. Đakonsku službu obavlja u crkvi sv. Marka na Gornjem gradu u Zagrebu nakon čega se vraća u Suboticu gdje je zaređen za svećenika 2004. godine.

SVEĆENIČKA SLUŽBA: Službovao je u Subotici i Senti, svugdje gdje je bio potreban. Najdulje je bio u Senti, devet mjeseci, za što ga vežu lijepe uspomene. Od kako se zaređio za svećenika u Subotici na Petrovo 2004. godine, odlučio je služiti vojsku ipak u Republici Hrvatskoj – istodobno je, naime, dobio poziv služiti vojsku i u Hrvatskoj i Srbiji – služeći kao vojni kapelan u Borongaju. »Za mene je vojska bilo dragocjeno iskustvo. U prekrasnoj uspomeni mi je ostalo to vrijeme, gotovo da sam i htio ostat, jer moje je srce u Hrvatskoj. Ali, ipak, vratio sam se u Vojvodinu, iz više razloga, među kojima je svakako osjećaj da sam ovdje potreban. Motivira me ostatak naroda koji ovdje živi«, kaže vlč. Jovičić.

SLUŽBA U NOVOM SADU: Za pet mjeseci službovanja u Novom Sadu, svećenik ima dojam da ovdje ima mnogo mogućnosti za rad. »Ljudi ovdje vape za svećenikom, zovu me u svoje obitelji... Da im je potrebna 'duhovna hrana' možete vidjeti na nedjeljnim svetim misama, kada na njima zna biti i preko 400 ljudi«, objašnjava on.

Već su i tijekom službovanja

velečasnog *Josipa Štefkovića* u crkvi Imena Marijina ljudi počeli u većem broju dolaziti u crkvu. »Svi mi radimo za Božje kraljevstvo. Osjećam da trebam približiti Crkvu ljudima u današnjem vremenu, na njima razumljiv način, da Bog nije strogi sudac već milosrdan Otac«, kaže on.

Prema njegovim riječima, Crkva pokraj duhovne brige za zajednicu može pomoći u očuvanju nacionalnog identiteta, kako kaže, poštujući druge i različite, »jer za poštivati drugoga postoji jedan uvjet: cijeniti svoje, ne prodati svoje za koranicu kruha!«.

»Ono što osjećam da trebam učiniti ovdje jest da naša, hrvatska zajednica u Novom Sadu nađe svoje mjesto i u Crkvi i u ovom društvu. Volio bih kada bismo imali nekakav prostor u kojem bismo se družili, pomagali i osjećali prihvaćenim, sigurnim, kao svoj na svome. Volio bih doprijeti i do onih ljudi koji nisu redoviti u crkvi, kako bi našli utjehu i potporu u Crkvi. Želim biti dio života ovih ljudi ovdje, jer sam ih zavolio na neki način«, kaže naš sugovornik, dodajući kako na svete mise dolaze i vjernici iz mješovitih brakova ili drugih nacionalnosti, kojima, kao prije svega katolički svećenik, želi na jednaki način posvetiti svoju pažnju i vrijeme, bez razlike.

RAZUMIJEVANJE POTREBE: Osim duhovne potpore koju im pruža, vlč. Jovičić razumije prirod-

vlč. Goran Jovičić

nu potrebu ljudi da nekamo pripadaju, da pripadaju svome narodu, onome što jesu. »Ljudi koji dolaze na hrvatsku misu, možda se samo još u crkvi mogu osjećati 'kao svoj na svome', progovoriti na svom materinjem jeziku, osjećati se slobodno, bez straha. Jer neki se možda još uvijek pomalo i strahuju biti ono što jesu, što je posljedica posljednjih desetljeća. Pokraj crkve, ljudima ovdje je potrebno i mjesto gdje bi nakon mise otišli popiti kavu, družiti se, upoznavati svoj materinji jezik. Hrvatska zajednica u Novom Sadu treba to mjesto gdje bi se njezini pripadnici osjećali sigurnim, prihvaćenim, dio onoga čemu pripadaju. I to je jedan uvjet kako bi ova naša, hrvatska zajednica mogla funkcionirati, stoga nam je potreban klub«, kaže velečasni.

Pokraj crkve, velečani Jovičić angažiran je u Caritas-u, kao duhovnik volontera i bolesnika, radi kao urednik emisije »Katekizam Katoličke crkve« na Radio Mariji i pomaže HKUPD »Stanislav Preprek« očuvati identitet, kulturno bogatstvo i tradiciju hrvatskog naroda u gradu.

D. Popov

Visoko priznanje dr. Kopiloviću

Užupnoj crkvi Marije Majke Crkve u Subotici, 8. prosinca mons. dr. Andrija Kopilović proslavio je četrdesetu obljetnicu svećeništva. Župnik Kopilović je zaređen na blagdan Bezgrešnog začeća Blažene Djevice Marije 1966. godine, a u ovoj župi je na službi već 37 godina.

Mons. Kopilović obnaša više odgovornih dužnosti u Subotičkoj biskupiji i Međunarodnoj Biskupskoj konferenciji, a imenovanje među »Kapelane njegove Svetosti«, tj. monsinjorska titula, stiglo je nekoliko dana prije ove obljetnice i uručeno mu je na zasjedanju MBK u Beogradu.

Iz kuta mladih: Denis Vidić

Vrijedno do znanja

Svaki je čovjek po svojoj naravi filozof jer filozofija daje odgovor na općenita pitanja o životu

Razgovor vodila: Olga Perušić

Denis Vidić je apsolvant filozofije i religijskih znanosti kod isusovaca na Filozofskom fakultetu Društva Isusova u Zagrebu. Poslije završene subotičke biskupijske gimnazije »Paulinum« u Zagreb je otišao na studij bogoslovije, ali je vremenom promijenio smjer.

»Na studijama filozofije naučiš razmišljati, prije svega naučiš mnoga mišljenja iz oblasti filozofije i religije. Poslije završene filozofije, za razliku od ekonomije, ponuda uposlenja je vrlo oskudna. Po završetku studija moći će biti profesor vjeronauka, filozofije, sociologije ili psihologije, iako se diplomiranih filozofa može naći i u novinarstvu i u raznim ministarstvima«, priča Denis Vidić.

FILOZOFIJA: Kaže se kako je svaki čovjek po svojoj naravi filozof, jer filozofija daje odgovor na općenita pitanja o životu. Gotovo svaki se čovjek pita što je smisao njegova života, kako je tu dospio, na kraju krajeva postoji li Bog ili ne. »Metafizika o stvarima pojašnjava spoznaju je li to što ja vidim oko sebe stvarno, ili je to neki privid pa nas oči varaju? Koliko ja mogu biti siguran u ono što vidim? To su samo neka od pitanja koja izučavamo. Filozofija nije španjolsko selo, već ljudsko i normalno razmišljanje, ona govori u svjetlu razuma, pokušavajući naći neke temelje i principe na čemu se može graditi to mišljenje. Bez ovih razmišljanja čovjek ne bi shvatio svijet i sebe, niti stvarnost«, kaže naš sugovornik.

Denis voli kada ga prijatelji pitaju da im nešto pojašni, a kako kaže, tada se ponekad zna jako zapričati i zaći u detalje. »Volim s prijateljima raspravljati, čak i o stvarima koje ne znamo, ali je zanimljivo što sa sugovornikom sami dolazimo do nekih zaključaka. Možda nikad nedodemo do konkretne istine, ali naučimo nešto jedno od drugoga ili skupa zaključimo nešto«, priča Denis, ističući kako ga je proučavanje filozofije

promijenilo te sada drugačije gleda na stvari oko sebe.

SLOBODNO VRIJEME: Denis se ove godine osim studija, za svoje potrebe bavio stolarstvom, ličenjem i tako je preuređio sobu. Kaže, voli svašta raditi, pogotovo sam. Tada mu možda i ne ide lako, ali vremenom nauči.

Ovo je ljeto proveo na moru, gdje je radio kao »booker« tražeći turiste za izlet na Kornate. Ujedno, tako je vježbao i strane jezike, budući da je aranžmane većinom nudio strancima. Zna govoriti mađarski, engleski i pomalo njemački, talijanski »rukama i nogama«, a Česima i Poljacima se obraćao hrvatski i razumjeli su ga. Odmah po dolasku išao je na izlet, kako bi znao što nudi.

»Nikad ne pričam istu priču i nikad je ne uspijem do kraja ispričati. U tom sam se poslu oslobodio i navikao na prilaženje nepoznatim ljudima. Na dan sam se obratio stotinama ljudi i navikao sam se na odbijanje. U okviru posla imao sam dobro društvo i obišao mnoge plaže od Paga do Primoštena«, kaže Denis.

Kako se bliži Božić, sve više vremena provodi doma, baveći se kreativnim stvarima poput pravljenja

ikebanica, kićenja jelke, ili se jednostavno vraća starom hobiju, crtanju stripova. ■

Na novoj adresi stara dobro poznata kvaliteta. Pekara »Daraboš nova« nudi vam torte i kolače domaće kvalitete.

Narudžbe:
Petra Drapšina 18
(Matije Gubca)
tel.: 024/561-062

Provedite slatko nastupajući blagdan

Hrvatska i Srbija

Ponovno povezani željezničkim mostom

ERDUT I BOGOJEVO – Nakon sedam godina željeznički most preko Dunava, kod Erduta i Bogojeva, ponovno spaja Hrvatsku i Srbiju. Prošloga petka je svečano obilježen završetak radova na tom

mostu koji je uporabnu dozvolu dobio 8. prosinca. Željeznički most je uz lijevu dunavsku obalu srušen raketama 5. travnja 1999. godine u napadima NATO-a na Srbiju. Most su svečano otvorili državni tajnik za razvitak u Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka RH *Zdravko Livaković* i ministar za kapitalne investicije Republike Srbije *Velimir Ilić*. Prvo će biti uspostavljen promet teretnih vlakova, a putnički bi vlakovi mogli krenuti nakon dogovora Hrvatskih željeznica i JP Željeznice Srbije, najvjerojatnije u sezoni

2007./2008. Teretni će vlakovi u promet krenuti odmah nakon utvrđivanja količine robe koja bi se tom prugom prevozila na potezu od Subotice preko Bogojeva prema Vinkovcima. Voznim redom za 2007. godinu predviđen je jedan par teretnih vlakova. Ministar za kapitalne investicije Republike Srbije *Velimir Ilić* istaknuo je tom prilikom kako su dobri odnosi vlada Hrvatske i Srbije rezultirali okončanjem tog izuzetno kompliciranog posla. Ilić se zahvalio hrvatskoj strani i ministru *Božidaru Kalmeti* kao

i Mostogradnji iz Beograda na uspješnom završetku radova i najavio skorašnju gradnju i graničnih prijelaza kod Šida te cestovnog prijelaza Erdut-Bogojevo.

Svečanosti su bili nazočni generalni konzul RH u Subotici Davor Vidiš, veleposlanica Norveške *Elisabeth Walaas* i veleposlanica Belgije *Marie-Johane Roccas*, dužnosnice dviju zemalja koje su donirale po 200.000 eura Hrvatskoj i Srbiji za popravak mosta, a ostatak troškova sanacije od 309.000 eura snosila je Srbija. ■

Otvorena tvornica riječkog Euromodula

NOVA PAZOVA – Riječka tvrtka Euromodul svečano je u Novoj Pazovi, nedaleko od Beograda, otvorila 15. prosinca svoju novu tvornicu za proizvodnju kontejnera, kioska i druge opreme.

Tvornica »Euromodul« d.o.o. u Novoj Pazovi je tvornica-kćer matične istoimene tvrtke iz Rijeke (na Viškovu), a otvorio ju je predsjednik uprave *Dragutin Babić*. Novootvorena tvornica, prva hrvatska greenfield investicija u Srbiji, proizvodit će i plasirati tzv. urbanu opremu: građevinsko - stambene kontejnere, kioske, autobusna stajališta i drugo.

Za početak je u Novoj Pazovi planirana proizvodnja do 2.000 kontejnera na godinu, a proizvodi su namijenjeni kako hrvatskom, tako i srpskom, te drugim tržištima. Istaknuvši zadovoljstvo postignutim rezultatima i prijemom u Srbiji, vlasnik Euromodula *Dragutin Babić* najavio je poslovanje s Njemačkom, Rusijom, kao i izvoz u skandinavske zemlje.

Kako je novinarima rekla glasnogovornica Euromodula u Srbiji,

Branka Čopić, u tvornicu je uloženo oko 400.000 eura, a na početku će zaposliti 15 radnika. Tvornica je smještena u industrijskoj zoni Nove Pazove i prostire se na površini od oko 4500 četvornih metara.

Izabran Savjet MZ Bački Breg

BAČKI BREG – U prostorijama Mjesne zajednice Bački Breg u nedjelju, 10. prosinca, održani su lokalni izbori za novi savjet Mjesne zajednice. Od 1157 upisanih birača na biračkom spisku, na glasanje je izašlo 254 birača, što čini 22 posto. Niti jedan od izabranih kandidata na izborima nije izašao ispred stranke, već ih je predložila grupa građana. Od ukupno 19 kandidata odabrano je 9 koji će u idućem razdoblju od četiri godine donositi odluke za dobrobit Bačkog Brega i njegovih mještana. Odabrani članovi savjeta MZ Bački Breg po broju glasova su: *Mile Surla, Stevan Hinić, Jovan Ratković, Adam Tubić, Mijo Krišto, Antun Kaser, Stipan Srimac, Joza Kovačev i Stipan Katačić*. U novoi-zabranom savjetu su čak šestorica kandidata koji su bili članovi savjeta MZ i u proteklom mandatu.

Z. G.

Novi dom za KPZH »Šokadija«

Više nisu beskućnici

SONTA – Poslije nepunih pet godina djelovanja, KPZH »Šokadija« iz Sonte uspjela je, sredstvima Vlade Republike Hrvatske, dobivenim po natječaju raspisanom od strane HNV-a, kupiti kuću namijenjenu renoiranju. Ova sredstva bila su namijenjena rekonstrukciji objekta vjeronaučne dvorane u Župnom domu u Sonti, međutim, kako nije moguće ugovorno vezivanje o korištenju ovoga objekta na vrijeme dulje od tri godine, čelništvo »Šokadije« se odlučilo na ovaj potez.

»Ovo su investicijska sredstva i mislim da smo ih plasirali na jedini ispravan način. Rekonstrukcijom vjeronaučne dvorane ne bismo dobili trajno rješenje, a rok korištenja je prekratak za tako krupnu investiciju. Trenutačno nam jako niske cijene nekretnina u Sonti idu na ruku, tako da smo za relativno malo novca uspjeli kupiti objekt koji će se renoiranjem brzo osposobiti za uporabu, a u sklopu njega je i plac od 1000 četvornih metara, koji nam pruža niz mogućnosti. Kako je s pravne strane sve čisto, objekt je već prenesen u vlasništvo »Šokadije«. Ovo je investicija za nove generacije, za koje se nadam da će nastaviti putem koji smo im mi trasirali«, kaže za Hrvatsku riječ predsjednik KPZH »Šokadija« *Zvonko Tadijan*.

I. A.

Posjet generalnog konzula učenicima u Somboru

Darovi za Božić

SOMBOR – Učenici Osnovne škole »Bratstvo-jedinstvo« u Somboru koji uče hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture ugostili su u petak 15. prosinca, generalnog konzula Republike Hrvatske u Subotici *Davora Vidiša*, koji im je u povodu Božićnih blagdana predao darove. U nazočnosti psihologinje *Tatjane Jančić*, voditeljice Dramsko-recitatorske sekcije HKPD »Vladimir Nazor« *Marije Šeremešić* i predstavnika medija, učiteljica *Monika Vekonj* je predstavila učenicima uvaženog gosta. Nakon toga s djecom je odigrala zanimljivu igru »Koliko poznajemo Hrvatsku?«

Učenici su se obradovali darovima konzula Vidiša i flomasterima koje su dobili od Uprave HKUD »Vladimir Nazor« u Somboru. Nakon kraćeg razgovora, u kojem je generalni konzul Vidiš ohrabrio učenike i dao im poticaj za daljnji i uspješan rad, gosti su se oprostili od domaćina uz najljepše želje povodom Božića i Nove godine.

M. Š. i D. J.

Božićni koncert najmlađih

Radosno iščekivanje blagdana

BAČKI BREG – Hrvatsko kulturno-prosvjetno društvo »Silvije Strahimir Kranjčević« je na treću nedjelju Došašća 17. prosinca održalo Božićni koncert u Domu kulture. Gosti ovogodišnjeg koncerta bili su predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici *Iva* i *Vinko Aranjoš*. Djeca su igrokazima, pjesmama i recitacijama pokazala svoje radosno iščekivanje rođenja malog Božića.

Djecu je pripremala *Tamara Lerić*, a ona su se predstavila u tri igrokaza: »Razgovor sa zvijezdama«, »Božićna obzorja« i »Božićna priča«. Predstavili su se i mali recitatori, sudionici ovogodišnje Smotre recitatora na hrvatskom jeziku u Subotici. Za ovaj koncert se dugo pripremalo i pazilo na svaki detalj, tako da su djeca imala prelijepe kostime koje su izradile mame i članovi Društva, a pobrinuli su se i za scenografiju. Ispred bine je bio izložen prelijepi Betlehem s Marijom, Josipom, malim Isusom, a bilo je tu i mnoštvo pastira, ovčica, kamila i neizostavni vol i magarac. Na kraju ovog radosnog koncerta, djeca i stariji članovi Društva su prisutnima zaželjeli sretan Božić najljepšim božićnim pjesmama.

Z. Gorjanac

Priprava za Božić

PALIĆ – Tijekom Došašća, od 4. prosinca, djeca s Palića revnosno su odlazili na jutarnje mise – Zornice – u župnoj crkvi Marije kraljice svijeta. Unatoč tomu što Zornice počinju u 6 ujutro, na misi je svakodnevno bilo u prosjeku stotinu djece, ističe vlč. *Josip Leiszt*, ne krijući zadovoljstvo ovako velikim odzivom djece, roditelja i drugih vjernika, u zajedničkoj pripravi za Božić.

Humanitarno djelovanje zajednice
»Amor Vincit«

Darovi za socijalno ugrožene obitelji

SUBOTICA – Dobrotvorna zajednica »Amor Vincit« poznata je u Subotici kao i bližoj i daljoj okolici po svom dugogodišnjem humanitarnom djelovanju. Već uobičajeno u očekivanju velikog kršćanskog blagdana Božića i Nove godine iskazuje posebnu ljubav i pažnju prema socijalno ugroženim obiteljima s djecom, te starim i bolesnim samohranim licima.

To se očituje u dodjeli 150 paketa s osam pojedinačnih, osnovnih prehrambenih proizvoda: ulje, šećer, brašno, tjestenina, margarin, grah, riža i neizostavno slatkiš za djecu.

Izvan ovoga, donacijama sugrađana i drugih ljudi dobre volje, u tijeku cijele godine zajednica »Amor Vincit« pružala je pomoć u odjeći i obući, te školskom priboru za djecu, koliko je to god bilo moguće onima kojima je najpotrebnije.

Promocija vina u Petrovaradinu

»U slavu vina« uz glazbu tamburaša

PETROVARADIN – Od 20. prosinca, kada je bilo otvorenje izložbe »U slavu vina« u petrovaradinskom »Vinarijumu Ban«, počela je mjesečna akcija promocije vina koja će trajati od katoličkog, pa do pravoslavnog Božića. Tijekom mjesečne multikulturalno-gospodarstvene manifestacije pod nazivom »U slavu vina« u duhu pjesme »Osam tamburaša s Petrovaradina« promovirat će se osam vinara, isto toliko i vitezova vina, te akademskih slikara koji stvaraju na Petrovaradinskoj tvrđavi uz glazbu osam tamburaša.

Posjetitelji će od 25. prosinca 2006. do 7. siječnja 2007. godine imati

prilike gustirati vina fruškogorskih majstora iz Iriga, Srijemskih Karlovaca, Neština i Petrovaradina uz pratnju vitezova vina, *Marijana Polića, Laze Vojnić Hajduka, Petra Samardžije, Slavka Kiša, Žarka Živanovića, Petra Jovanovića, Petra Cindrića* i jedne vitez-dame *Vesne Robotić*. Svaki će vitez imati i svog slikara-domaćina koji će izlagati u svom prostoru na Tvrđavi. Ovu vinsku manifestaciju pratit će i tematske tribine i performansi kojim organizatori – »Vinarijum Ban« hoće promovirati vrijednosti i multietnički karakter Petrovaradina, Tvrđave i Podgrada.

D. Po.

Raspisan natječaj za najbolju »Preljsku pismu«

SUBOTICA – Hrvatski kulturni centar »Bunjevačko kolo« i ove godine organizira tradicionalnu manifestaciju »Veliko prelo«, koja će se održati 27. siječnja 2007. u Dvorani sportova u Subotici. Organizacijski odbor »Velikog prela« raspisao je natječaj za najbolju »Preljsku pismu«. Napisane »preljske pisme« treba poslati na adresu HKC »Bunjevačko kolo«, Preradovićeve 4. najkasnije do 24. siječnja. Također je raspisan natječaj za »Najlipču prelju«. Sve zainteresirane kandidatkinje mogu se javiti na navedenu adresu.

Predsjednik Organizacijskog odbora
Josip Horvat

**Čestit Božić i sretnu
i uspješnu Novu
2007. godinu želi Vam**

Predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća
Josip Zvonko Pekoć

*Svim članovima i svojim simpatizerima
Sretan Božić i blagoslovenu Novu godinu želi
DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI*

Susret Golubinčana u Zagrebu

Sjećanja na Srijem

*Za vrijeme masovnog egzodusa Hrvata iz Srijema početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, jedan dio Hrvata odlazi iz Golubinaca i nastanjuje se u svojoj matičnoj domovini, a poneki odlaze i u treće zemlje * Susret Golubinčana je organizirao Zavičajni klub »Golubinci«*

Golubinci su veliko selo u srcu Srijema, a nalaze se na mjestu gdje padine Fruške gore spuštaju u prostranu srijemsku ravnici. S juga je zaštićeno hrastovim šumama, a sa sjevera nakićenim i ukrašenim fruškogorskim vinogradima. Od sela su gotovo podjednako udaljeni Zemun, Srijemska Mitrovica i glavni grad Vojvodine, Novi Sad. Mjesto se grana u pet nejednakih krakova, a

imena sela, međutim postoji jedna predaja koja bi se mogla prihvatiti kao logična; na mjestu današnjeg naselja nalazila se brestova šuma u kojoj su se gnijezdili divlji golubovi. Stanovnici iz Rupina divili su se njihovim jatima i taj kraj prozvali Golubinci.

ZAVIČAJNI KLUB »GOLUBINCI«: Za vrijeme masovnog egzodusa Hrvata iz Srijema početkom devedesetih godina prošlog stoljeća,

jedan dio Hrvata odlazi iz Golubinaca i nastanjuje se u svojoj matičnoj domovini, a poneki odlaze i u treće zemlje. Premda fizički razdvojeni, Golubinčani su cijelo vrijeme ostali snažni u svom zajedništvu i nalazili načina za zajedničke susrete. Jedan takav susret organizirao je 16. prosinca 2006. godine Zavičajni klub »Golubinci«, u prostorijama Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, u Zagrebu. Bio je to skup Golubinčana iz cijele Hrvatske, kao i onih koji su ostali živjeti u svom rodnom mjestu.

»Najmanje jednom godišnje organiziramo naše zajedničke susrete i to je prilika da se sjetimo naših prošlih dana, da se uz »čašicu razgovora« sjetimo naše mladosti, naših dubokih tragova koje smo

stoljećima ostavljali u svom Srijemu«, kaže nam predsjednik Zavičajnog kluba »Golubinci« **Petar Gašparović** i dodaje kako su Golubince prije pet i nešto više stoljeća osnovali i podjednako razvijali njegovi stanovnici Hrvati i Srbi.

»Iako su gotovo strogo bili podijeljeni na

hrvatske i srpske šorove, na hrvatski i srpski centar, na dvije škole, hrvatsku i srpsku, dvije crkve, katoličku i pravoslavnu, uvijek je bila prisutna jaka svijest o nužnosti zajedničkog dobrosusjedskog odnosa i življenja u toleranciji i uzajamnom poštovanju i uvažavanju, držeći se načela svoje voli, tuđe poštuj!«, zaključuje predsjednik Gašparović, među Golubinčanima poznatiji po nadimku Petojka. Za to vrijeme tajnik Kluba **Zlatko Lisac** i domaćini susreta, zagrebački Golubinčani, užurbano su raznosili

Mladi Golubinčani iz cijele Hrvatske i Golubinaca

svakim od njih prolazi po jedna glavna ulica i šor, kako to Golubinčani kažu, Pazovački, Šimanovački, Putinački, Maradički i Indijski.

Golubinci spadaju među starija srijemska naselja i imaju bogatu povijest, a rasli su i mijenjali se kako se mijenjao i Srijem u svojoj burnoj povijesti. Mjesto se prvi put, prema sačuvanim dokumentima, spominje 1572. godine, premda je nastalo svakako ranije, a neki podaci upućuju i na XV. stoljeće. Tako je prilikom izgradnje katoličke crkve 1875. godine u temeljima pronađen kamen neke građevine iz rimskog doba.

Naselje Golubinci spominje se među deset sela u predstavi podnesenoj 1634. godine Sv. Stolici u Rim, povodom prelaska katolika u pravoslavlje. Godine 1702. zabilježeno je da Golubinčani imaju svoje vinograde u okolini, spominju se i 1713. godine, a 1733. se već navodi da u naselju živi 36 »glava jakih«, dok se godinu dana kasnije spominje da u selu ima 70 domova. Nema pouzdanih podataka o nastanku

Tamburaški sastav iz golubinačkog HKPD »Tomislav«

Petar Gašparović, Mato Jurić i Ilija Žarković-Žabar

gladnim gostima srijemske specijalitete, specijalno rađene za tu priliku.

TAMBURAŠI: Ali, kakvo bi to bilo okupljanje Golubinčana bez svog tamburaškog sastava, tamburaša HKPD »Tomislav« koji su za ovu priliku, na čelu sa svojim predsjednikom **Igorom Gašparovićem**, došli izravno iz Golubinaca. Pored njih iz Golubinaca su došli i **Tatjana i Damir Čačić, Danijela, Marina i Dragana Peršić, Vlada Gašparović, Mario Rogulić, Danijela Borčić i Mirko Peršić**, kao i njihovi prijatelji **Bojana Poljaković** iz Subotice i **Mario Bando** iz Srijemske Mitrovice. Hrvatska je, pored Zagreba, bila zastupljena Golubinčanima iz Slatine, Požege, Crikvenice, Osijeka, Zaprešića.

Vesele i raspejvane Golubinčane razdvojilo je pro hladno prosinačko jutro okićeno božićnim ukrasima blagdanski raspoložene hrvatske metropole.

Zlatko Žužić

Svečana skupština Udruge protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata

Snažne emocije na proslavi obljetnice

Svoju 15. obljetnicu osnivanja obilježila je 16. prosinca Udruga protjeranih Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata Svečanom skupštinom u zagrebačkoj Starogradskoj vijećnici, pod

visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske.

»Mi, protjerani Hrvati uz Srijema, Bačke i Banata, danas smo prožeti snažnim emocijama.

U nama se isprepliću ponos i

tuga, radost i žalost, sjećanje na naš zavičaj u kojem zemlja natopljena znojem rađa zlato, a ljudska je istina u vječnoj potrazi za beskrajima slobode.

Ponosni smo na duga stoljeća našeg upornog, uspravnog trajanja u širokoj ravnici, pod velikim nebom, dok vjetar njiše naša zlatna žita i provlači se našim uspomenama« rekao je u uvodu predsjednik Udruge *Mato Jurić* i dodao kako je ponosan što su se protjerani Hrvati odmah po dolasku u Hrvatsku organizirali i osnovali svoju zajednicu.

»Posebna zasluga svakako pripada osnivačima *Zlatku Pinteru, Ivanu Bonusu, Milanu Bičaniću, Zvonimiru Cvijinu, Hugo Štoku i Antunu Pliveliću*, kao i dosadašnjim predsjednicima *dr. Milanu Bičaniću, Antunu Pliveliću i Franji Orloviću*. Pored njih, značajan doprinos radu Udruge dao je i prerano preminuli prof. *Juraj Lončarević*, prvi urednik i utemeljitelj našeg glasila, 'Zov Srijema'«, naglasio je predsjednik *Jurić*.

Dopredsjednik Udruge Ante

Plivelić govorio je o masovnom egzodusu Hrvata početkom devedesetih godina prošlog stoljeća i vremenu kada su mnogi Hrvati u Srijemu i Bačkoj životima morali platiti svoju nacionalnu pripadnost. U ime pokrovitelja Skupštine Vlade Republike Hrvatske govorio je dr. *Neven Ljubičić*, ministar zdravstva i socijalne skrbi, naglasivši kako je Vlada svjesna tragedije Hrvata iz Srijema, Bačke i Banata, ali je izrazio i spremnost za pomoć u svim segmentima društveno-političkog života.

Pomoćni biskup Đakovačke i srijemske biskupije i generalni vikar za Srijem msgr. *Đuro Gašparović* prije Skupštine je u Crkvi Sv. Marka služio sv. misu za sve protjerane Hrvate iz Srijema, Bačke i Banata.

Za kulturno-umjetnički program pobrinuli su se književnica *Ljubica Kolarić-Dumić*, pučki pjesnik *Ivan Bonus* i tamburaški sastav HKPD »Tomislav« iz Golubinaca, na čelu s legendarnim *Ilijom Žarkovićem* - *Zabarom*.

Zlatko Žužić

Domaćini s pokroviteljem Svečane skupštine dr. Nevenom Ljubičićem (drugi s desna) i biskupom Đurom Gašparovićem

Dašak bogate tradicije Hrvata sa sjevera Bačke

Materice u Zagrebu

U organizaciji Društva vojvodanskih i podunavskih Hrvata, Materice su i ove godine proslavljene u Zagrebu 17. prosinca, u klupskim prostorijama toga Društva. Proslavu ovog dragog blagdana u bogatoj tradiciji Hrvata Bunjevaca otvorio je predsjednik Društva vojvodanskih i podunavskih Hrvata *Marijan Brčić Kostić*, a o ženama u bunjevačkim obiteljima koje nisu odlučivale o upravljanju imanjem i nisu imale veću ulogu u javnom i političkom životu, ali koje su od svih bile jako poštovane govorio je dr. *Luka Štilinović*.

»Na priliku, Bože sačuvaj uvridit svoju mater, to je pred svitom najveća sramota i to se smatra najvećom grijotom. U takom poštivanju nane, sigurno su veliku ulogu imale kršćanske moralne vridno-

sti. Na taj se dan čestitaju materice najprije nanama (majkama), ženama (suprugama), majkama (bakama) i punicama, ali ne samo u vlastitoj kući neg u cijeloj rodbini,

prijateljima i komšijama. Na sam dan Materica dica su se paštrila (trudila, trsila) da oma ujutru prva poljube ruku nani i čestitaju Materice, a ona ih je darivala

orasima i jabukama u kojima je bilo zadiveno kovanog novca«, podsjetio je dr. *Štilinović* na ovaj tradicionalan bunjevački običaj dodajući kako je i bačo također ženi morao čestitati Materice, a ona ga je počastila zamedljanom rakijom. »U najkraćem, Materice su dan kada velikoj majčinskoj ljubavi treba reći iskrenim srcem hvala! To je najdublje značenje Materica«, završio je dr. *Luka Štilinović*.

U nastavku obilježavanja Materica bunjevački Hrvati koji sada žive u Zagrebu prisutnim su ženama čestitali Materice, a one su ih, po starom običaju, darivali tradicionalnim darovima.

Bio je to još jedan bljesak ljepote i dašak bogate tradicije Hrvata sa sjevera Bačke.

Zlatko Žužić

Adeti

Jabuke i žito u Božićnom vrimenu

Piše: Alojzije Stantić

*Jabukom se okiti božićnjak koji okićen ostane na astalu do užne na mlado lito * Posijano na Lucu (sv. Lucija, 13. XII.) i do Badnjeg dana ozelenjeno žito znak je novog života*

Ima više virski istina koje su do nedavno pratili i kojekaki (razni) narodni adeti (običaji) s evangeoskom biligom. Većinu adeta držali su salašari, jel su vezani za njev način života. Kako se u novije vrime prominio i način života na salašu većina ti adeta su pali u zaborav. Na priliku salašari vodu više ne hasiraje iz kopanog bunara sa dermom (poluga za izvlačenje vode), pa zato i ne mogu obaviti adet spuštanja jabuke u bunar i vađenja iz njega da je isiku na skale i š njom rane josag (blago). Taj adet su mogli držati i čeljad iz naselja koji su vukli vodu iz kopanog bunara i imali josaga.

JABUKA U DARIVANJU I OBREDNOM ILU: Još su naši daleki preci kupili (skupljali) i ili rod diviji jabuka, a već od mlađeg kamenog doba, a u sridnjoj Evropi već je bilo kultivisani jabuka. Od onda do danas jabuka je voće koje su zavolili ljudi po cilom svitu, a kod tušta naroda jabuka je i važna u obrednom ilu el u darivanju u obaškim (posebnim) prilikama. O jabuki nadvoje-natroje (površno):

* U grčkoj mitologiji spominju da je bog Dionis stvorio jabuku i dao je u dar Afroditi boginji ljubavi, već onda je »jabuka ljubavi«, a iz tog vrmena je i »jabuka razdora« (i rad jabuke je izbilo Trojanski rat), »jabuka plodnosti« je znak kod najviše naroda. Na priliku kadgod kad su Bunjevci išli »zapit divojku« (ugovoriti zaruke) nuz rozoliju (kutija sa darovima ako prihvate ponudu zaruka) nosili su i jabuku. Ima vladara koji su likovno pokazani kako u ruki drže »carsku jabuku« koja njim je znak ko da vladaje cilim svitom. U kršćanskom virovanju jabuka ko »zabranjeno voće« je u vezi sa sudbinom Eve i Adama. Svetu Doroteju likovno prikazivaje i s tri jabuke, itd.

* Od materica (dan majki, treće nedjelje adventa) do mladog lita

(1. I.) sveci se redaje »jedan za drugim« (česti su). U njima je jabuka važan znak el obredno ilo. Materčara (osobe koje čestitaju materice) uvijek je na sve strane, a po adetu dicit je slobodno čestitat materice svakoj materi. A kaki je red mater čestitare dariva mate-

okićen ostane na astalu do užne na mlado lito.

* Jabuka ja dio obrednog ila na Badnje več. Posli zafalne zajedničke molitve čeljadima za astalom domaćin najpre iskriža (isječe) jabuku na toliko skala (kriška) koliko je čeljadi za astalom. Jabukom

Gvozdeni novci u jabuki

ricama (darovima). U obitelji je mater izdašnija darovima svojim najmilijima, naspram novčane moći, a druge čestitare, pa još kad su dica, darivala je jabukom i orasima. Mater jabuku udesi da bude vridnija pa u nju po obodu nazabada gvozdeni novaca. U vrime kad su naši stari bili »teški na budelaru« (na novčaniku, štedljivi) mater je zdravo vodila računa koliko i koji novaca će nazabadati u jabuku. Obično naređa gvozdene (metalne) novce od većeg do najmanjeg. Kadgod dicit baš nisu davali novaca, zato su se oni radovali novcima obogaćenju jabuki.

* Jabukom se okiti božićnjak koji

je pokazano da su u obitelji svi jednaki, kaka je bila i jabuka prija ila. Jabuku, češanj bilog luka i or zamaču u med i poidu. Or ko i jabuka podsićaje na jedinstvo obitelji, a bili luk da u životu nuz slatko (med), nuz lipo, ima i gorkog. Ilo u Božićnim adetima, a najviše na Badnje več, najpre je znak zajedništva i ravnopravnog položaja svakog u obitelji, a tek onda je ilo. Ilo za večeru je skromno i ne mož ga nazvat gozbom, al je zato prija, za vrime i posli ila više narodni adeta kojima je ilo samo povod da se obave, a sve je to zajedno želja da obitelj ko zajednica dočeka radosnu vist o

Spasiteljju.

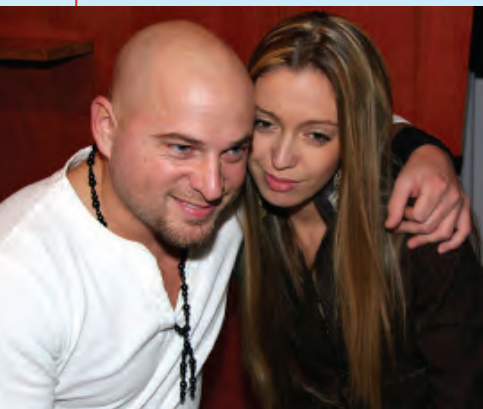
* Dok na salaš nosu dospile grane (bor) četinar, salašari su granu napravili da su grančicu obmotali tistom, ispekli i utakli u božićnjak. Još i početkom XX. vika bilo je skromniji obitelji di su misto grane četinar oveću grančicu obmotali bilim papirom i utakli je u lonac sa zrilim žitom. Taku granu okitili su jabukama, orasima u lupinji (ljuski) i suvim šljivama.

* Na Badnji dan domaćin je spustio jabuku u bunar, di je ostala do mladog lita. A kako narodni adeti nisu ko kaki zakon, zato su oni podigdi drugačiji. Bilo je salašara koji su u bunar spuštali tri jabuke i ko je vuko vodu i u kabo zgrabio jabuku, taj je jabuku isiko na skale i naranio josag, da bude zdrav ko ta jabuka.

Na mlado lito prid užnu domaćin je izvadio jabuku iz bunara, isiko je na više skala dao marvi, konjima, svinjama i piležu (peradima), sa željom da u novoj godini budu zdravi ko što je i ta jabuka.

ŽITO NA BOŽIĆNOM ASTALU: Na Badnje več reduša na astal prid božićnjak poreda: bocu zamedljane rakije, zdilicu meda, nuz nju jabuku i na malom pladnju više češanja bilog luka. Za Božićnim astalom znakovito je i žito. Posijano na Lucu (sv. Lucija, 13. XII.) i do Badnjeg dana ozelenjeno žito znak je novog života, š njim je okićen obiteljski betlem (Betlehemske prizor rođenja Isusa) pokazan na božićnjaku. Nuz zelesno žito metnu i boginj, a to je u čaši zrilu žito, kojim domaćin pospe polazaja (dijete počasnog gost na Badnju večer i Božić) kad isprid reduše, s upaljenom božićnom svićicom, čestita blagdan. Na astalu je i čirak (svijećnjak) s velikom bilom svićicom koja će gorit dok ne počme prvi dan Božića. Doli isprid astala u oveću kotaricu metnu izmišano zrilu žito i mrvljene (okrunjene) kuruze sa željom da u novom litu dobro rode. ■

RENEOV SIN NIJE NASLIJEDIO TATINU ČELU

Rene Bitorajac prošloga je tjedna nazočio porođaju svoga prvog djeteta. Glumčeva djevojka Ana Zorica rodila je 49 centimetra dugačkog i 3 kilograma teškog sinčića. Mališan, za razliku od oca, nije ćelav, nego ima plavu kosicu poput majke. »Siguran sam da ćemo sve uspjeti uskladiti. Obitelj je u svakom slučaju na prvom mjestu, no smatram da treba i raditi kako bi se ta obitelj uzdržavala«, rekao

je Rene o obiteljskom životu koji ga čeka.

Ovih dana paralelno snima »Bitange i princeze«, a u petak će u Kerempuhu imati premijeru istoimene predstave.

ČUDO PRIRODE

»**N**a sceni sam pedeset godina. Iza mene su tisuće nastupa, a svaki je zahtijevao dobru kondiciju i koncentraciju. Odmalena sam se bavio sportom, pazio na prehranu pa nikada nisam imao problema ni sa zdravljem ni s viškom kilograma. Prije šest godina u moj je život ušla Sara, a najbolji eliksir mladosti je, kažu, ljubav«, kaže legenda hrvatske zabavne glazbe Miro Ungar.

Mnogi komentiraju njegov mladenački izgled i vitalnost, pripisujući ih estetskim operacijama, bojenju kose te životu sa znatno mlađom zaručnicom, 26-godišnjom Zagrepčankom Sarom Stanković, no Miro Ungar na sve se slatko smije i tvrdi: »Ja sam čudo prirode!«

OČI SU TI OCEAN

Riječanke Ivona, Iva, Elena i Nikolina već su 10 godina zajedno – u skupini E.N.I., koja je 1997. Hrvatsku predstavljala na Eurosongu u Dublinu, a jubilej će proslaviti novim albumom koji će se u izdanju Dallas Recordsa pojaviti u prodaji početkom sljedeće godine. A zbog posla oko albuma ne stignu ni planirati koncert kojim će također proslaviti 10. rođendan benda.

»Još se poliraju aranžmani, treba riješiti cover... Sada nam je glavna preokupacija album, pa tek onda koncert«, kažu djevojke. Njihov novi singl »Oči su ti ocean« odlično kotira na top listama, autor je pjesme Vlado Simčić Vava iz nekadašnjeg Laufera, a u pjesmi je odsvirao i gitare.

SIMBOL NAŠEG KRAJA

UVečernjakovoj anketi za najseksi Hrvata izabran je glumac Goran Višnjić. Tik uz Višnjića našao se još jedan glumac koji svojim šarmom obara s nogu. Riječ je, dakako, o »milijunašu« Tariku Filipoviću. Sportske boje brane izbornik nogometne reprezentacije Slaven Bilić, kojega već desetak godina progone brojne obožavateljice, zatim zlatni plivač Aleksej

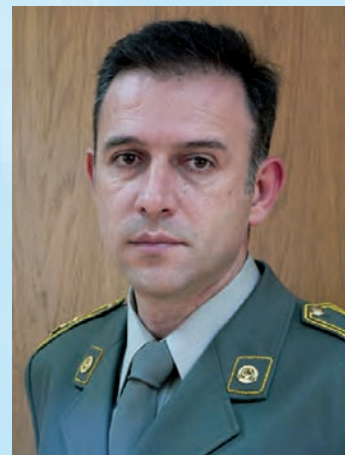
Puninski, košarkaški virtuoz Marko Popović i novi ljubimac njezinih spola nogometaš Dinama Vedran Ćorluka.

Na ovu su se listu upisali i televizijski voditelj Aleksandar Stanković, koji nedjeljom u dva za ekran prikovanima drži tisuće Hrvatica, kao i glumac i kazališni redatelj Sven Medvešek čijem je šarmu, priča se, teško odoljeti. Listu završavaju »poslovnjak« Nadan Vidošević i modni stilist Viktor Drago.

15 GENERALA, 769 GENERALSKIH MIROVINA

Uintervjuu beogradskom Vremenunačelnik Generalštaba Srpske vojske, general-potpukovnik Zdravko Ponoš kaže:

»Reći ću vam: vojska trenutačno ima petnaest aktivnih generala, a iz vojnog se proračuna isplaćuje 769 generalskih mirovina, u prosjeku preko 45.000 dinara svaka. Podrazumijeva se da su neke od ovih mirovina obiteljske. Te su mirovine vezane za rast plaća, tako da kad povećate plaće aktivnim generalima ili pukovnicima, to nije problem, ali onda morate povećati i sve te mirovine. To nitko živ ne može izdržati, i to je strašno opterećenje za ekonomiju države.«

SLATKO OPUŠTANJE

Voditeljica Big Brothera Renata Sopek navodno je dobila nekoliko kilograma viška. Očito se malo opustila otkako je u sretnoj vezi sa Sergejem Bijelićem, ugostiteljem iz Splita. Kako bi barem malo ublažila taj problem, obojila je kosu tamni-

je, ali čini se da je savršena linija iz dana kada je snimala kazetu za vježbanje sada stvar prošlosti.

SAVRŠENI PLESNI PAR

Premda kao plesni partneri funkcioniraju savršeno, što su dokazali i visokim mjestima na brojnim natjecanjima, Zagrepčanka Ksenija Plušćec (32) i njezin zaručnik Francuz Nicolas Quesnoit (29), odnedavno su žestoki konkurenti na plesnom podiju. A »razdvojio« ih je HTV-ov show Ples sa zvijezdama, u kojemu se osam parova, sastavljenih od osoba iz javnog života i profesionalnih plesača, natječe u latino-američkim i standardnim plesovima. Ksenijin partner je meteorolog Zoran Vakula, Nicolasova partnerica je glumica Zrinka Cvitešić, a svoje »učenike« uvježbavaju u studiju HTV-a.

Zbog iznimnih sportskih rezultata, Nicolas je prije nekoliko mjeseci dobio i hrvatsko državljanstvo.

»Bila mi je to potvrda da me ova krasna mala zemlja prihvatila. Obožavam Hrvatsku, i Zagreb i obalu, koja je prema mom mišljenju, najljepša na svijetu. Volim i hrvatske specijalitete, poput štrukli i raznih vrsta ribe, a ni vino vam nije loše. Vaša kuhinja je kvalitetna kao i francuska, samo što je mi bolje prezentiramo. Dragi su mi i hrvatski pjevači poput Olivera Dragojevića i Nine Badrić«, objašnjava Nicolas, dodajući kako mu se sviđaju i Hrvatice, a najviše, naravno, Ksenija. Zove je mon bebe (moja beba), te s njom u dogledno vrijeme planira i vjenčanje.

HOĆE LI CECA U ZAGREB?

Na partiju Marine Tucaković, koja je napisala sve veće hitove bivše YU, okupila se beogradska krema i Jelena Rozga kao gošća iz Hrvatske. Na obilježavanje Marininih 30 godina karijere i snimanja showa koji će biti prikazan na RTS-u prvim danom Nove godine nije bio pozvan Oliver Dragojević jer je sam rekao kako nikad neće doći u Srbiju.

»Poštujem njegovu odluku i zato ga nisam ni zvala«, kaže Marina. Među gostima bila je i Ceca koja je istaknula kako ima jako puno poziva iz Zagreba i Sarajeva ali da još ne razmišlja o tome. »Ne razmišljam o tome, ali zašto ne«, kaže Ceca.

TARI UGROŽENA TITULA

Miss SAD-a za 2006. godinu Tara Conner, mogla bi izgubiti krunu zbog nedoličnog ponašanja, najavili su organizatori američkog natjecanja ljepote. Multimilijarder Donald Trump, koji je vlasnik licence za područje SAD-a odlučit će o oduzimanju krune ovoga tjedna. Glasnogovornik izbora za miss odbio je navesti razloge zbog kojih bi se titula za miss oduzela Tari Conner. Neslužbeni izvori međutim navode da

je riječ o nedoličnom ponašanju u barovima New Yorka, zbog kojeg je direkcija izbora ostala zgrožena. 21-godišnja Tara Conner osvojila je titulu Miss SAD-a u travnju ove godine postavši prva djevojka iz Kentuckya koja se okrunila tom prestižnom titulom.

ZAVODLJIVAC MODRIH OČIJU

Daniel Craig, posljednje utjelovljenje Jamesa Bonda, proglašen je najseksi muškarcem na svijetu čemu su zasigurno pomogli njegovi mišići koje je pokazao u filmu »Casino Royale«. Istraživanje o najseksi muškarcima proveo je Durex nedugo nakon što je to učinio People magazin koji je na tron stavio Georgea Clooneya. Glasačicama u Durexovom istraživanju presudna je bila Danielova slika na kojoj on izranja iz mora pokazujući svoje tijelo i zavodljive plave oči.

Glasnogovornik Durexa, najvećeg svjetskog proizvođača kondoma, smatra da je Craig sasvim logičan i očekivan izbor jer ima sve odlike da postane prava muška ikona. U izboru je sudjelovalo 4000 žena, a biralo se čak 100 najseksi muškaraca svijeta.

Redoslijed prvih deset: Daniel Craig, Clive Owen, Jude Law, Steve Jones, George Clooney, Johnny Depp, David Beckham, Robbie Williams, Orlando Bloom i Pierce Brosnan.

POTOMCI KLONIRANE MAČKE

Prva klonirana mačka na svijetu, popularno nazvana Copy Cat, nedavno je postala majka trima mačićima. I majka i njezini potomci osjećaju se dobro i zasad nemaju nikakvih zdravstvenih problema. Otac mačića je Smokey, prirodno rođen mačak koji je doveden na »druženje« s Copy Cat. Dvoje mačića izgledaju poput majke dok je treći, onaj sivi, na oca.

Gostovanje osječkog HNK u Subotici: »Krčmarica Mirandolina« Carla Goldonija i Petera Turrinija u režiji Nine Kleflin

Što ljubav jest, a što ona nije

Preko dva sata duga predstava, u kojoj su na svoje došli oni najprije željni smijeha, završava lekcijom o tomu što ljubav jest, a što ona nije

Na sceni Jadran subotičkog Narodnog kazališta prošloga petka, 15. prosinca, gostovala je Drama Hrvatskog narodnog kazališta iz Osijeka s predstavom »Krčmarica Mirandolina« Carla Goldonija i Petera Turrinija, a u režiji Nine Kleflin.

Komedija u tri čina jednog od najznačajnijih talijanskih i europskih komediografa uopće (koja se ujedno smatra njegovom najboljom i najzrelijom komedijom) u ovom je uprizorenju prožeta manje poznatom »Krčmaricom« (»Die Wirtin«) iz 1971. austrijskog dramatičara Petera Turrinija, te je tako, uz sličnosti s komedijom karaktera, osiguran i suvremeniji pristup djelu.

KRČMARICA I UDVARAČI: U središtu radnje je krčmarica Mirandolina (*Nela Kočiš*), oko koje se u želji da osvoje njezino srce (ali i tijelo), natječu grof sumnjiva podrijetla, ali široke ruke, D'A'lbafiorita (*Davor Panić*), propali markiz kojemu ništa osim titule nije ostalo Di Forlipopoli (*Augustin Halas*), bez titule i novca neravnopravan u borbi, konobar Fabrizio (*Robert Krajinović*), te sluga Piro (*Vjekoslav Janković*), čiji gospodar – vitez Ripafratta (*Stojan Matavulj*) – kao deklarirani ženomrzac na drugoj strani jedini uspijeva (doduše, samo u početku) odoljeti čarima Mirandoline. U predstavi se pojavljuju i dva sporedna ženska lika – glumice amaterske skupine – Ortensia (*Liljana Krička Mitrović*) i Dejanira (*Lidija Florijan*) koje u radnju uvodi Fabrizio kako bi se, ukoliko one svojim lažnim nobles identitetom uspiju zavesti grofa i markiza, riješio konkurencije.

SVLADANA DISTANCA: Poput suvremene neovisne žene koja je u stanju sama donositi odluke (inače, radnja se odigrava u Firenci

1753. godine), krčmarica uživa u ovoj igri spolova, te približavajući se svjesno svojim obožavateljima – uz uvijek određenu distancu – ostaje neosvojiva, odnosno, kako to sama naziva, »vjerna svojoj slobodi«. Ima tu i njezine nesigurnosti, pa čak i feminističkog svjetonazora koji se protivi svijetu machoizma: »Za vas su žene roba, a ljubav tržnica«, jedna je od Mirandolininih replika.

Kako predstava odmiče, usprkos lakim, a mjestimice i vulgariziranim komedijskim scenama, na površinu priče izviru i vječite ljudske slabosti, otjelotvorene u postupcima likova. Nakon niza laži padaju maske svijui, pa i ona s lica naše »emancipirane« junakinje, koja je, savršeno se snalazeći u činovima zavodnje, uspjela »omekšati« i mizoginog viteza

Ripafrattu. Shvaćajući besmisao vlastitih postupaka i priznajući svoje neodgovorno manipuliranje drugima, Mirandolina se vraća svojem istinskome identitetu, odabравši ljubav (»najbolje svijui nas«). Ukratko, odlazi s Fabrizijem, a tako ova preko dva sata duga predstava, u kojoj su na svoje došli oni najprije željni smijeha, završava lekcijom o tomu što ljubav jest, a što ona nije.

D. Bašić Palković

Iduće godine nova gostovanja

»Uvijek me raduje puno gledalište, kao i fina profinjena publika kakva je ova ovdje u Subotici«, rekao nam je nakon predstave Vlaho Ljutić, intendant osječkog HNK. »Slično je bilo nedavno u Osijeku kada je subotičko Narodno kazalište s predstavom 'Fritzspiel' gostovalo na 'Krežinim danima'. Predstava je dobro primljena i od strane publike, ali i od strane eminentnih kazališnih krugova. Drago mi je da imamo dobru suradnju sa subotičkim kazalištem«, istaknuo je Ljutić, dodajući kako je u planu za iduću godinu gostovanje predstave »Kurve« Feđe Šehovića koja je nedavno postavljena u osječkom HNK.

»Božić na salašu« prikazan u Golubincima

Utorak 18. prosinca, u vjeronaučnoj dvorani župe Sv. Jurja u Golubincima prikazan je film »Božić na salašu« redatelja *Rajka Ljubiča*. O sadržaju, kao i značaju ovog ostvarenja osim autora, govorila je ravnateljica Hrvatske čitaonice iz Subotice *Katarina Čeliković*, a domaćinima HKPD »Tomislav« iz Golubinaca uručena su i DVD izdanja drugih Ljubičevih filmova.

Također, najmlađim su gledateljima ovom prigodom poklonjene slikovnice iz naklade Hrvatske čitaonice, a srednjoškolicima koji su konkurirali na natječaj Hrvatskog društva za pomoć učenicima »Bela Gabrić« uručena je novčanu pomoć.

I. R.

VIS »Varadin« na Festivalu duhovne glazbe u Pakracu

Petrovaradinski vokalno-instrumentalni sastav »Varadin« boravio je 9. i 10. prosinca u Pakracu, u Republici Hrvatskoj, gdje je u okviru glazbeno-duhovnog susreta »Hodočašće u došašće«, nastupio na IX. Festivalu duhovne glazbe, održanom u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije. »Varadinci« - u sastavu *Maja Renić*, *Milan Bireš* i *Petar Pifat* - predstavili su se s pjesmama »On širi ruke«, »Milost« i »Ave Marija«, a njihova interpretacija navedenih skladbi publiku nije ostavila ravnodušnom.

Poslije nastupa uslijedilo je druženje sudionika koje je na svojevrsan način imalo za cilj međusobno zbližiti mlade glazbenike i omogućiti njihovo bolje upoznavanje i povezivanje. Ovakav vid suradnje, svakako je u interesu i srijemske mladeži, koja predstavljena grupom »Varadin« planira nove nastupe.

P. Pi.

Božićni koncert Katedralnog zbora »Albe Vidaković«

Božićni koncert Katedralnog zbora »Albe Vidaković« pod ravnanjem s. *Mirjam Pandžić* i Juniorskog sastava Subotičkog tamburaškog orkestra održat će se u srijedu 27. prosinca, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici. Početak je u 19 sati.

Božićni koncert u Vajskoj

Božićni koncert u organizaciji HKUPD »Dukat« iz Vajske održat će se u subotu 23. prosinca, u holu OŠ »Aleksa Šantić« u Vajskoj. U programu će nastupiti članovi svih odjela Društva, kao i članovi MKUD-a »Razlićak«. Početak je u 18 sati.

Božićna akademija u Golubincima

Večeras, u petak 22. prosinca, u župnoj crkvi sv. Jurja u Golubincima održat će se Božićna akademija pod geslom »Božić u Golubincima jučer, danas i uvijek...«. Organizator akademije je HKPD »Tomislav« iz ovog mjesta, a početak je u 19 sati.

Božićni koncert Ansambla HKC »Bunjevačko kolo«

Božićni koncert Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatskog kulturnog centra »Bunjevačko kolo« održat će se večeras, u petak 22. prosinca, u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske u Subotici. Početak je u 19 sati.

Božićna igranka u HKC »Bunjevačko kolo«

Uponedjeljak 25. prosinca, u Velikoj dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici održat će se Božićna igranka. Početak je u 21 sat, a cijena ulaznice (s konzumacijom) iznosi 150 dinara.

Manifestacija »Kićeni Srijem u Zemunu«

Zajednica Hrvata Zemuna »Knjižnica i čitaonica Ilija Okrugić« u subotu 23. prosinca, u Domu vazduhoplovstva u Zemunu, organizira manifestaciju pod nazivom »Kićeni Srijem u Zemunu«. Riječ je manifestaciji na kojoj će nastupiti sve hrvatske kulturno-umjetničke udruge iz Srijema – Petrovaradina, Novog Slankamena, Rume, Golubinaca - kao i gosti iz Vinkovaca. Manifestacija se organizira po prvi puta, a prema riječima organizatora, cilj joj je prerasti u tradicionalno okupljanje udruga. Početak je u 19 sati.

Objavljen šesti svezak Leksikona

U izdanju Hrvatskoga akademskog društva iz Subotice, iz tiska je izašao najnoviji – šesti svezak »Leksikona podunavskih Hrvata – Bunjevaca i Šokaca« u kojem su obrađene natuknice na slovo D. Na 104 stranice predstavljeno je 155 članaka u rasponu od »dada« do »dužijanca«, koje prate 74 ilustracije i 13 uputnica.

U izradi ovoga, do sada najobimnijega sveska sudjelovalo je ukupno 54 autora iz Vojvodine, Mađarske i Hrvatske, među kojima je i 17 novih suradnika.

Izlazak sveska omogućili su Pokrajinsko tajništvo za znanost i tehnološki razvoj, Skupština Općine Subotica, Vlada Republike Hrvatske te Color Press Group iz Novoga Sada.

Svezak se može kupiti u subotičkim knjižarama i Suvenirnici ispod Gradske kuće.

Izložba »božićnjaka« u Subotici

Doprinos posvećivanju božićnih običaja

*Svoju vještinu u izradi »božićnjaka« predstavilo je 30 sudionica iz Subotice, Male Bosne, Bajmoka i Sombora * Božićnjak nije samo običaj i nije samo vještina, nego je nadasve prisutnost i poruka, istaknuo je otvarajući izložbu mons. dr. Andrija Kopilović*

Još samo danas (do 17 sati) možete pogledati izložbu božićnih kolača – božićnjaka koja je prošloga petka, 15. prosinca, otvorena u vestibulu Gradske kuće u Subotici. Riječ je o, sada već desetoj po redu, izložbi koju je organizirao Etnografski odjel »Blaško Rajić« pri Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost »Ivan Antunović« iz Subotice, a na kojoj je svoju vještinu u izradi »božićnjaka« predstavilo 30 sudionica iz Subotice, Male Bosne, Bajmoka i Sombora.

Otvarajući izložbu predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu povijest i duhovnost »Ivan Antunović« mons. dr. Andrija Kopilović istaknuo je kako izložba božićnjaka predstavlja temeljni doprinos posvećivanju božićnih običaja. »Božićnjak nije samo običaj i nije samo

vještina, nego je nadasve prisutnost i poruka. Naš Bog se utjelovio u čovjeku, ali nam je trajno ostao prisutan u kruhu. Tako ovaj specifični kruh – božićni kolač – uprisutnjuje Otajstvo Kristova rođenja na način kako je to jednostavna kršćanska duša željela božićnih dana gledati na najčasnijem mjestu na svome stolu«, rekao je dr. Kopilović dodajući kako je božićnjak i poruka štovanja kruha »kao najvećeg i temeljnog Božjeg dara za život čovjeka koji se u božićno vrijeme na osobit način očituje i vrednuje.«

Otvorenju izložbe nazočio je i predsjednik Općine Subotice Géza Kucsera koji se u svom obraćanju zahvalio organizatorima i sudionicima izložbe što, kako je naglasio, čuvaju običaje i korijene. »Blagdani, a posebno Božić,

Deset godina – 400 božićnjaka

Kako je prigodom otvorenja istaknuo pročelnik Etnografskog odjela pri Institutu Grgo Kujundžić, u proteklih deset godina na izložbama božićnih kolača sudjelovalo je 110 osoba koje su za ove prigode izradile oko 400 unikatnih božićnjaka.

okupljaju u zajednicu, i to obiteljsku, etničku, gradsku i općinsku, a ta zajednica može opstati samo ukoliko to jedinstvo postoji. Meni je vrlo drago što mogu biti na ovoj izložbi gdje vidim da se tradicija čuva, a čuvaju je i mladi, oni koji će to prenijeti i svojoj djeci. Ovaj grad će biti bogat kada ima ovakve stanovnike, bit će bogat i s tim što u susjednim općinama postoje ljudi koji su posvećeni istoj ideji«, rekao je gradonačelnik.

Ovom prigodom sudionicama izložbe uručene su zahvalnice, a u umjetničkom dijelu programa nastupile su članice pjevačke skupine Ansambla HKC »Bunjevačko kolo« iz Subotice i Karolina Stantić koja je kazivala stihove pjesama »Božićne noći pomišljam na svoje« Alekse Kokića i »Baka i unuci« pjesnikinje Matije Dulić.

Inače, kao i prijašnjih godina, božićnjaci s ove izložbe bit će poklonjeni Beogradskoj nadbiskupiji, Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Beogradu, crkvi sv. Petra u Beogradu, a u Subotici – subotičkom biskupu, župnicima, predsjedniku Općine, te samostanima, svećeničkom domu »Josephinum« i dječjem vrtiću »Marija Petković«.

Četiri grane kao karakteristika

»Još od malena 'majke' su nas učile praviti božićnjake, sjećam se kako smo na Badnje jutro mi mlađi pravili ukrase za ovaj kolač«, kaže za HR Vita Radnić, redovita sudionica dosadašnjih izložbi božićnjaka, a čiji je božićni kolač ove godine uručen predsjedniku Općine Gézi Kucseri.

Upitana što je najvažnije u izradi ovih specifičnih kolača, ova 65-godišnja domaćica ističe kako to nije ništa teško, »samo je potrebno mašte i prakse.«

Specifičnost njezinih božićnjaka čine četiri male grančice koje simboliziraju četiri strane svijeta i koje danas nitko drugi ne pravi, a iste su, kaže ona, pravile i njezine bake. »To sam uzela kao zavjet da ću i ja praviti dokle god pravim božićnjake«, kaže Vita, dodajući kako svake godine pravi više božićnih kolača, među ostalim, i za crkvu Isusova Uskrsnuća u Subotici.

D. B. P.

Božićni koncert i izložba »božićnjaka« u Somboru

U susret velikom blagdanu

U organizaciji HKUD »Vladimir Nazor«, u nedjelju 17. prosinca, u Somboru je održan svečani Božićni koncert. Pozdravljajući nazočne u dvorani Hrvatskoga doma, predsjednik Društva *Šima Raič* naglasio je 70 godina dugu tradiciju ovoga Društva, te istaknuo značaj povezanosti »Vladimira Nazora« sa sličnim udrugama u okruženju, matičnoj državi i susjednoj Mađarskoj. Glavna organizatorica *Marija Šeremešić* je navela kako je smisao koncerta obilježavanje predstojećih blagdana, ali i prikaz nastojanja Društva u očuvanju tradicije hrvatskoga naroda.

Pokraj članova Društva domaćina, u bogatom programu koncerta nastupili su zbor župe Presvetog Trojstva iz Sombora, HBKUD »Lemeš« iz Svetozara Miletića, Udruga umirovljenika iz Sombora, skupina Amos iz somborske župe Sv. Križa, KUDH »Bodrog« iz Bačkog Monoštora, te gosti iz Republike Hrvatske – Pjevački zbor iz Čakovca, pjevačka skupina iz Topolja i članovi KUD-a »Naša grana« iz mjesta Budrovci. Na pozornici su se tijekom koncerta tako smjenjivali sudionici različitog uzrasta (od osnovaca do umirovljenika), prikazane različite nošnje, a pjevano je na ikavici, ijekavici i kajkavštini. Opća šarolikost ukazala je specifičnosti pojedinih sredina iz kojih su sudionici došli, ali ujedno ukazala na jedinstvo svetkovine predstojećeg blagdana Božića.

Između njihovih točaka nastupile su članice domaćeg Društva - *Bojana Jozić* i *Dejana Jakšić* - koje su u recitirale stihove pjesama *Alekse Kokića*.

Na koncu programa svi sudionici su skupa otpjevali božićne pjesme »Veselje ti navješćujem« i »Radujte se narodi«.

Koncertu su, između ostalih, nazočili generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici *Davor Vidiš*, predsjednik HNV-a *Josip Z. Pekanović*, dopredsjednik IO HNV-a *Joza Kolar*, župnik župe Presvetog Trojstva *preč. Josip Pekanović*, prior Karmelićanskog samostana i crkve o. *Anđelko Jozić*, župnik župe sv. Križa vlč. *Marinko Stantić*, kao i mnogobrojni predstavnici kulturno-umjetničkim udrugama.

Izložba »božićnjaka«

Iste večeri otvorena je i izložba božićnih kolača - »božićnjaka«, čiji je cilj, kako je navela organizatorica izložbe *Jolika Raič*, da se od zaborava sačuvaju stari običaji. Dvadesetak izloženih božićnjaka predstavljaju mala remek-djela vrijednih kućanica, a čine i dio kulturne baštine bačkih Hrvata. Sudionicama koje su na ovoj izložbi prikazale svoje umijeće stvaralaštva u tijestu dodijeljene su zahvalnice, a kako se moglo čuti, tri najljepša božićnjaka bit će darovana trima somborskim katoličkim crkvama, čije će oltare krasiti za vrijeme blagdana.

V. Z.

Kršćanska tribina grada Subotice

Betlehem – kolijevka Isusova rođenja

*Predavanje na temu »Betlehem - nekad i sad«, održao je pater dr. Tadej Vojnović **
Betlehem je mali i veoma stari grad, ali poznat u cijelome svijetu,
jer je Bog odlučio da će Djevica Marija baš u njemu roditi Spasitelja svijeta

»**B**etlehem će ovih dana biti centar svijeta! Mali grad, a u njemu se dogodio najveći susret, Bog je poljubio zemlju i čovjeka«. Ovim riječima započelo je predavanje na predbožićnoj kršćanskoj tribini, koja je održana u četvrtak, 14. prosinca, u dvorani HKC »Bunjevačko kolo« u Subotici.

Tema tribine glasila je »Betlehem - nekad i sad«, a predavač je bio pater dr. Tadej Vojnović, te su i ovoga puta posjetitelji popunili sva sjedala u dvorani.

GRAD BETLEHEM: U prvom djelu programa pater Tadej je govorio o Betlehemu i događajima koji su vezani za ovaj grad. Betlehem je mali i veoma stari grad, ali poznat u cijelom svijetu, jer je Bog odlučio da će Djevica Marija baš u njemu roditi Spasitelja svijeta. Postojao je još prije nego što su u njega došli Izraelci i zvao se Efrata, što na hebrejskom znači plodnost. S obzirom da je u tom dijelu izuzetno plodno tlo, zbog žitnih polja, Izraelci su grad Efratu nazvali Betlehemom, što znači »kuća kruha« i baš u toj »kući kruha« rodio se Onaj koji je za sebe rekao »Ja sam kruh svijeta«. Sveta

povijest koja će izravno biti povezana s Isusom počinje jednim svojim djelom u Betlehemu. U Betlehemu je krunisan i kralj David, pa se zbog toga Betlehem naziva i Davidovim gradom. Također, u ovom se gradu dogodilo i divno proroštvo, proroka Mihaja koji kaže »I ti Betleheme Efrato, zemljo Judina nisi najmanji među kneževstvima Judinim, iz tebe će izaći onaj koji će vladati narodom ovim«, a Mihaj živi 730. godina prije rođenja Krista.

KOLIJEVKA ISUSOVA ROĐENJA: Jedan mali Betlehem koji ništa nije značio u to vrijeme, postao je kolijevkom Isusova rođenja. Rimski je car htio saznati koliko novaca može dobiti, te je naredio izvršiti popis stanovništva, zato je Sveta obitelj trebala otići u Betlehem i tako je i Isus upisan kao stanovnik ove zemlje za vrijeme cara Avgusta. Postoji trag s tog popisa popisanih koja se zove Ancirska ploča. Na tom su putu, Marija, tada u devetom mjesecu trudnoće, i Sveti Josip prešli pješice 130 kilometara, na jednom je mjestu Marija zaspala, i kasnije je na tom mjestu sagrađena crkva Marijina počinka. Marija i Josip bili su siromašni i nisu

imali novaca platiti boravak u gostionici, te je Marija rodila u štali. Betlehem je tada postao centar svijeta, iz tog malog mjesta, iz špilje Bog je obasjao čitav svijet, tu su se susreli Bog i čovjek, tu smo vidjeli Božje lice.

ZNAČENJE JASLICA: U svom izlaganju pater Tadej je pojasnio i značenje jaslca, rekavši kako one nisu pravljene za djecu, nego kako bi se ispred njih molili i meditirali, razmišljali o tom veličanstvenom događaju. Već dvije tisuće godina čovjek i Crkva uče od Božića, uče na jaslacima, a kako je istaknuto, Božić je vrijeme kada se možemo više udubiti u taj događaj, kada možemo razmatrati i promatrati jaslce i veličinu Božića. »Proslavimo Božić učeći, proslavimo Božić meditirajući i svoje antivrijednosti pretvorimo u vrijednosti, postanimo pravi ljudi, neka to bude milosno vrijeme, radosno vrijeme, neka to bude vrijeme spoznaje« rekao je Tadej Vojnović.

Nakon predavanja o Betlehemu uslijedila je meditacija sa slikama iz Betlehema, koja je nazočne još bolje i dublje upoznala s mjestom Isusova rođenja.

Ž. Vukov

Duhovna tribina i izložba u Somboru

Bez umjetnosti se ne može

»Čovjek različito prilazi umjetnosti, ali se bez umjetnosti ne može«, rekao je u svome predavanju vlč. Stjepan Vинојčić iz Kragujevca, čija je izložba radova ovom prigodom otvorena

Prošloga petka, 15. prosinca, u velikoj dvorani HKUD »Vladimir Nazor« u Somboru održana je duhovna tribina te otvorena izložba radova preč. Stjepana Vинојčića, niškog dekana i župnika za mjesta Kragujevac, Kraljevo, Čačak, Užice, Jagodinu, Čupriju, Gornji Milanovac i Ravnu Rijeku. Stjepan Vинојčić rođen je 30. travnja 1950. godine u Šibovima kod Banja Luke, od oca Stipe i majke Jele (rođ. Prajs). Svećenik je postao 1978., zaređen je u katedrali Krista kralja u Beogradu u čijoj dvorani izlaže svoje radove.

U svom predavanju preč. Vинојčić govorio je o umjetnosti, te nazočne upoznao s njezinim značenjem u Crkvi od samih početaka do današnjih dana. Citiravši Ivana Pavla II. kako je »s Evanđeljem umjetnost ušla u povijest«, on je naglasio kako čovjek različito prilazi umjetnosti, ali da se bez umjetnosti ne može.

S duhovne tribine:
vlč. dr. Marinko Stantić i preč. Stjepan Vинојčić

Također, on je istaknuo kako u umjetnosti gotovih formula nema, već da njih stvara sam umjetnik.

Nakon predavanja, izložbu radova preč. Vинојčića otvorio je akademik Ivan Gutman iz Kragujevca, inače podrijetlom Somborac. Predstavljajući autora, on je istaknuo kako se Stjepan Vинојčić ozbiljnije počeo baviti umjet-

nošću još u Đakovačkoj bogosloviji, radeći najprije grafike i slike u tehnici tempere. Kao župnik u Boru i Zaječaru ogleda se u bakrorezu, tapiseriji i goblenu, a ovim umjetničkim tehnikama bavi se i danas. U planu mu je okušati se i na izradi mozaika i vitraža.

U tekstu o stvaralaštvu preč. Vинојčića, član Udruženja likovnih umjetnika Kragujevca Mirko Ilić bilježi: Radovi gospodina Stjepana Vинојčića govore o tome da je autor u umjetnosti našao način oplemenjivanja svoga duhovnog života. Odluku da materijalizira svoje sklonosti prema umjetnosti, donosi još u ranoj mladosti, što se vidi iz crteža iz toga razdoblja. Radovi gospodina Stjepana obvezuju da nastavi sa stvaranjem. Ako ni zbog čega drugog, ono bar zbog duhovnog obogaćenja jednog velikog čovjeka.

A. Firanj

U organizaciji Povjerenstva za pastoral mladih Subotičke biskupije u nedjelju 19. 8. 2007. u Subotici održat će se Festival hrvatskih duhovnih pjesama »HosanaFest«. Festival je natjecateljskog karaktera. U tu svrhu Organizacijski odbor Festivala raspisuje

NATJEČAJ

za prijem skladbi za HosanaFest 2007.

Natječaj je otvoren od 1.1.2007. i traje do 1.3.2007.

Uvjeti natječaja su sljedeći:

- skladbe tematski moraju imati kršćanski karakter;
- skladbe ne smiju biti već objavljene niti javno izvođene;
- trajanje skladbe ne smije biti dulje od 4 minute;
- uredno potpisani autori glazbe, teksta i aranžmana;
- autor i glavni izvođač pjesme ne smije biti mlađi od 16 godina;
- u vokalno instrumentalnom sastavu ne smije biti više od 15 osoba.

Prijava na natječaj dostavlja se na CD–u ili putem elektroničke pošte, a obvezno mora sadržavati sljedeće:

- oglednu demo snimku pjesme (snimka ne mora biti studijska, ali glazbeno–produkcijski treba biti što sličnija izvedbenoj verziji). Pjesma može biti poslana i u mp3 formatu s minimalnom rezolucijom od 192 kbps;
- tekst pjesme u Word formatu;
- notni zapis osnovne melodijske linije pjesme s potpisanim tekstom i natpisanim akordima na CD–u (skenirano u JPG formatu) ili ČITKO ispisano ili otiskano u dvije kopije;
- kraću biografiju izvođača sa svim potrebnim podacima (adresa, telefon, e–mail, web i sl.), te navesti zajednicu u kojoj se djeluje;
- potvrda svećenika.

Prijave koje ne budu ispunjavale gore navedene uvjete, kao i skladbe upitne originalnosti neće uopće biti razmatrane od strane Stručnog povjerenstva.

Napomena: Autori slanjem skladbe na natječaj jamče za njezinu originalnost, te daju svoju suglasnost za izdavanje skladbe na festivalskom CD–u. Naknadno utvrđivanje neoriginalnosti skladbe povlači za sobom sankcije određene pravilnikom »HosanaFesta«.

Rezultati natječaja bit će objavljeni 20.3. 2007. na web prezentaciji HosanaFesta, a moći će se naći i u drugim medijima. Izvođači čije skladbe Stručno povjerenstvo uvrsti u program Festivala, trebaju studijsku snimku dotične skladbe, te njenu matricu dostaviti najkasnije do 20.5.2007.

Redoslijed nastupa na »HosanaFestu« određuje festivalski Organizacijski odbor.

Radove slati ili dostaviti na adresu:

»HOSANAFEST 2007.«

Gajeva 2

24000 SUBOTICA, Vojvodina–Srbija

tel. +381(0)25/482–496

e–mail: hosanafest@yahoo.com

Radosno očekujemo Vaše sudjelovanje!

Organizacijski odbor »HosanaFesta«

www.hosanafest.tk

Predblagdanski koncert u Titelu

Susret bačkih Hrvata

U organizaciji Zajednice bačkih Hrvata u Republici Hrvatskoj – Vinkovci, (bački) Hrvati iz matice boravili u Novom Sadu te Titelu, gdje su se predstavili pjesmom i tamburaškom glazbom

Prosinac - mjesec blagdana, toplog, obiteljskog ozračja, vrijeme prastanja, njegovanja starih i novih prijateljstava, uveliko je počeo. U tom ozračju rođeno je novo prijateljstvo, prvo ovakve vrste, između bačkih Hrvata – Vinkovčana s jedne strane i Titeljana i Novosadana, s druge strane. Inicijatori prijateljstva, Zajednica bačkih Hrvata u Republici Hrvatskoj – Vinkovci, organizirali su (bačke) Hrvate u matici - udrugu »Hrvatska žena«, zbor župe sv. Vinko Pallotti i KUD »Tamburica« iz Vinkovaca, te tamburaški sastav »Srijemačko srce« iz Iloka – koji su u subotu, 16. prosinca, posjetili župnu crkvu Uznesenja Blažene djevice Marije u Titelu.

Ovom posjetu prethodio je kraći posjet Novom Sadu, gdje su ih dočekali domaćini iz HKUPD »Stanislav Preprek« i vlč. Goran Jovičić, župnik župe Imena Marijina u Novom Sadu. Tijekom posjeta ovoj župi vlč. Jovičić upoznao je goste s poviješću crkve i sadaš-

njom situacijom, dok je zbor otpjevao par prigodnih pjesma. Domaćini i gosti gotovo su odmah osnovne ciljeve posjeta – otvorenje nove ceste suradnje između bačkih Hrvata, obostrane pomoći, druženja, razvoja i njegovanja šokačkih običaja i tradicije – prepoznali i artikulirali dogovorenim nastupom zbora za 7. siječnja u novosadskoj Katedrali.

I pokraj mračne, maglovite ceste, dugog puta, ozračje u autobusu bilo je veselo i raspevano što

se nastavilo do Titela u kojem po popisu stanovništva iz 2002. godine živi tek oko dvije stotine Hrvata i još oko tisuću rimokatoličkih vjernika. Predblagdansku svetu misu, kojoj je nazočio veliki broj vjernika, služili su vlč. Ilija Sudar iz Vinkovaca, vlč. Franjo Lulić iz Titela i vlč. Goran Jovičić iz Novog Sada, a misu je pratio izvrсни, dobro uvježbani zbor župe sv. Vinko Pallotti. Nakon službe, iločki su tamburaši priredili kraći koncert svirajući blagdanske pjesme samostalno, ali i kao pratnja zboru.

Prvim posjetom bačkih Hrvata koji žive u Republici Hrvatskoj titelskoj općini odnosno Južnobačkom okrugu, po riječima predsjednika Zajednice bačkih Hrvata u RH – Vinkovci Zdenka Bundića, pokrenuta je serija budućih aktivnosti koje će pomoći razvoju i njegovanju običaja i tradicije bačkih Hrvata, obostranoj raznovrsnoj pomoći, kao i povezivanju i jačanju prijateljstva.

D. Po.

Predstavljene nove publikacije Historijskog arhiva Subotica

Teme iz lokalne povijesti

Pokraj toga što su uspjeli obraditi oko 1500 zahtjeva stranaka uposlenici subotičkoga Historijskog arhiva našli su vremena i energije i za istraživanje i publiciranje kako bi se šira javnost upoznala s tim što je arhiv, kakvo blago čuva, rekao je ravnatelj subotičkog Historijskog arhiva Stevan Mačković na pro-

mociji dvije publikacije ove ustanove, održanoj u četvrtak, 14. prosinca.

Zainteresirani za lokalnu povijest i pisanu riječ, kojih nije malo, upoznali su se ovom prigodom s čitavim nizom tema koje osvjetljavaju prošlost Subotice na specifičan način. Predstavljen je časopis »ExPannonia«

i analitički inventar »Protokol Magistrata povlašćene kraljevsko-komorske varoši Sent Marija – prije zvane Sabatka« od 1743. do 1756. godine. Časopis Historijskog arhiva broj 9-10 koji sadrži osam studija, dva priloga o arhivskoj građi i pet prikaza predstavili su Stevan Mačković i Gabor Lalića, dok je Protokol predstavila jedna od autorki Zorica Mandić.

Među ostalim, časopis Ex Pannonia donosi studije o Mađarima u propagandi ranog titoizma, braći Manojlović, poduzeću »Kramer« kasnije »Željezničar«, uvođenju plinskog osvjetljenja u Suboticu, pčelarstvu početkom 20. stoljeća, te o pismima predsjedniku Titu.

Druga publikacija iz najnovije produkcije Arhiva, sadrži 610 analitičkih inventarskih jedinica, prevedenih zaspisnika sa sjednica Magistrata koji je u to vrijeme upravljao gradom. Zorica Mandić je istaknula kako se u ovoj knjizi može pronaći mnoštvo interesantnih podataka o ekonomskim, kulturnim, pravnim i sociološkim aspektima života građana Szent Marie (danas Subotice) u njenim prvim godinama uživanja građanskog statusa umjesto dotadašnjeg vojnog.

J. D.

Animirani film »Sezona lova«

Originalna komična rješenja

»S ezona lova« je priča je o grizli medvjedu imena Boog (Martin Lawrence) koji je pripitomljen i koji živi u gradu s lokalnim rendžerom. Boog uživa u svojoj gradskoj idili u kojoj je siguran od lovaca i ostalih napasnika, ali kako svaki film mora imati zaplet pojavljuje se žgoljavi i brbljivi los Elliot (Ashton Kutcher). Elliota proganja ljudi (bukvalno) lovac po imenu Shaw (Gary Sinise) i kako to već biva, u pomoć mu pritiče Boog. Elliot u znak zahvalnosti Booga vodi u »provod« nakon čega prave veliki kaos u mirnom planinskom gradiću. Rendžer odlučuje vratiti Booga u svoje prirodno stanište kako se incident ne bi ponovio, i tu počinju fenomenalno izanimirane avanture Booga i Elliota.

Pokreti životinja su dobro »skidani« s obzirom da je trebalo napraviti kompromis između životinjskog i ljudskog ponašanja u likovima. Ali kako i ne bi bilo sve u redu ako se zna da je ova, u većoj ili manjoj mjeri, ista ekipa ljudi na čelu sa redateljima Rogerom Allersom i Jillom Cultonom napravila »Carevo novo ruho«, »Aladina«, »Kralj Lavova«, »Čudovišta« i »Priču o igračkama 2«. A kada u ekipi sve funkcionira dobro, onda i Ashton Kutcher može dobro »odglumiti«. Također, Martin Lawrence i Gary Sinise pokazali su da znaju i kad im se lica ne vide.

Inače, sama tematika filma je već toli-

ONE FUR ALL

ALL FUR ONE

THE ODD W L L GET EVEN
SEPTEMBER 29

ko puta viđena, ali su fazoni u filmu odlični i iznenađujuće originalni. I dok šumske životinje bježe pred sumanutim lovcima možemo se smijati bez prestanka. Prenosimo razgovor dva dabra: »Što ti imaš? Drvo. Ti, što imaš? Drvo. Hoćeš se mijenjati? Ok.« Vrhunac u ovoj priči je kada dolazi do totalnog obrta koji nitko živ ne očekuje. Životinje odlučuju pružiti otpor (što je i očekivano), ali na takav način da postaju surovije od svojih dotadašnjih progonitelja. Ovo je izvedeno s takvom finesom da se možemo zapitati i o metafizičkom pitanju lovca i lovine.

Jedina (velika) mana filma jest upravo u tome što su i pokraj sve hvale, mnoga mjesta koja su davala prostor za dobra komična rješenja jednostavno preskočena, a naslušali smo se gomile šala prilagođenih najmlađima, što i nije morao biti slučaj. Međutim, ako uzmemo u obzir pritisak velikih producentskih faca (film je radio Sony Pictures) na ove autore koji mahom potječu iz Pixara (dok se još bavio nezavisnom produkcijom) i gomile referenci koje su nama dali na neke značajne trenutke u povijesti animacije—nad ovim propustom možemo zažmuriti i iskreno uživati u avanturama naših krznatih prijatelja.

M. Šokčić

VELJKAŠKA
Svaštara

22. prosinca 2006.

Priča o Hrvatima – Hrvati u XX. stoljeću (138.)

Agresija na Bosnu i Hercegovinu

*Glavni oslonac velikosrpske politike u BiH bila je Srpska demokratska stranka na čelu s Radovanom Karadžićem * Godine 1995. srpska je vojska počinila težak zločin nad muslimanskim stanovništvom Srebrenice, grada u istočnoj Bosni * Rat u BiH završen je 1995. godine potpisivanjem sporazuma u američkom gradu Daytonu prema kojem je Bosna i Hercegovina podijeljena na dva entiteta*

Piše: Zdenko Samaržija

Nametanje mira: Dayton 1995. godine

Koristeći se istim postupcima kao i u Hrvatskoj, *Slobodan Milošević* je u travnju 1992. godine pobunio Srbe u Bosni i Hercegovini. Glavni oslonac velikosrpske politike u BiH bila je Srpska demokratska stranka na čelu s *Radovanom Karadžićem*, koja

Najteži zločin u Europi nakon Drugoga svjetskog rata: Srebrenica

Srpski dvojac iz BiH još uvijek na slobodi: Radovan Karadžić i Ratko Mladić

je proglasila stvaranje tzv. Srpske autonomne oblasti Bosanska krajina i Srpske autonomne oblasti Jugoistočna Hercegovina.

Izbio je rat u kojemu su počinjeni teški zločini. U svrhu stvaranja etnički čistih područja prognani su deseci tisuća ljudi, najviše Hrvata i Muslimana.

HVO I ARMIIJA BiH: Hrvati i Muslimani morali su se vojno organizirati u svrhu obrane. Hrvati osnivaju Hrvatsko vijeće obrane (HVO), a Muslimani Armiju BiH. Tijekom rata Muslimani i Hrvati su se ponegdje branili zajedno, no jedno je kratko vrijeme ta suradnja prekinuta, a izbili su njihovi međusobni sukobi.

Hrvatski se narod u Bosni i Hercegovini organizirao i politički ustrojivši na svom državnom području Hrvatsku Republiku Herceg-Bosnu, a Muslimani su organizirali svoje državno područje pod nazivom BiH.

SREBRENICA: Godine 1995. srpska je vojska počinila težak zločin nad muslimanskim stanovništvom Srebrenice, grada u istočnoj Bosni. Informativna je misija francuske Nacionalne skupštine 2. prosinca 2001. godine priznala odgovornost francuskih časnika za taj pokolj. UNPROFOR-om je u to doba zapovijedao francuski general, a Francuska je davala najveći broj vojnika na tom području. Također, Francuska je potaknula ideju o stvaranju tzv. sigurnosnih zona u BiH, u čiji je sklop spadala

Suodgovorni za masakr u Srebrenici: Nizozemski vojnici s narodom

i Srebrenica. Sigurnosne su zone trebale biti pod izravnom zaštitom UNPROFOR-a i na njima nije smjelo biti nikakvih ratnih aktivnosti. Svaki pokušaj napada na njih trebalo je spriječiti vojnom intervencijom.

U slučaju Srebrenice francuski parlamentarci odgovornim drže francuskog generala *Janviera* i njegovu pasivnost, ali su upozorili i na loše procjene i propuste posebnog izaslanika UN-a *Yasushija Akashija*, te na taktičku pogrešku nizozemskih vojnika koji nisu pružili otpor srpskim snagama. Iako je izvješće naišlo na oštre kritike francuske javnosti, ono je ipak veliki korak naprijed u otkrivanju prave istine o događajima u Srebrenici u ljeto 1995. godine.

DAYTON: Rat u BiH završen je 1995. godine potpisivanjem sporazuma u američkom gradu Daytonu prema kojem je Bosna i Hercegovina podijeljena na dva entiteta: Federaciju Bosne i Hercegovine (Hrvatska Republika Herceg-Bosna i Republika BiH) i Republika Srpska. ■

Srebreničanka

22. prosinca 2006.

U našim krajevima se slave Oci

Darežljivost i smisao očinstva

Piše: mons. dr. Andrija Kopilović

Nije slučajno da se Bog objavio kao Otac, to jest kao onaj koji rađa, koji vodi, koji se stara, koji provi- donosno upravlja i koji nesalomivo ljubi, jer je svatko od nas njegov sin, njegova kći, dakle, ne tek stvorenje, nego netko tko je nikao iz ljubavi Njegova srca

Središte povijesti je događaj koji je tu povijest upravo podijelio na vrijeme «prije» i «poslije», a to je rođenje Isusa Krista. Čovječanstvo cijelu svoju povijest gleda u svijetlu tog događaja. Vrijeme prije je nešto skroz drugo nego vrijeme poslije toga događaja. Jasno da ljudi ne razumiju svi, pogotovo ne oni koji nisu kršćani niti razlog niti potrebu da se vrijeme računa prije i poslije Krista. Za nas kršćane bi trebalo biti jasno da je to događaj koji nadmašuje svaki drugi događaj. To je događaj početka novoga čovjeka i početka novoga svijeta. Naime, prapovijest je nešto što se ne može vremenski određivati točno i nedostaju povijesni podaci. Povijest počinje onda kada počinje dokumentirano, činjenično, utvrđivanje događaja u povezanosti uzroka i posljedica.

Tako imamo pretpovijest, imamo povijest, a ta povijest je podijeljena upravo rođenjem Isusa Krista. Od prvoga čovjeka, kojega Biblija predstavlja kao Adama, do Isusa Krista je jedno vrijeme. Vrijeme čovjeka u tami. Unatoč velikih civilizacija, ipak je čovjek dijelom bio u tami. Isus Krist je Svjetlo svijeta i novi Adam koji je svojim dolaskom, kao utjelovljeni Bog posvetio i uzdigao čovjeka u smjeru svijetla. On je Svjetlo svijeta i stoga svaki koji ide za njim ne hoda u tami nego u svijetlu. Isus je međutim, kao svoje najvažnije poslanje u životu smatrao: izvršiti volju Očevu. Ono što bi se dalo svesti u Isusovoj objavi na najužu poruku je ovo: objaviti nam Boga vječnoga, svetoga, apsolutnoga, nedohvatljivoga, jednom slatkim riječju: Abba-Oče. Dakle, Bog je Otac.

On je Stvoritelj, On je Gospodar, On je Svevišnji, ali je On iznad svega i u svemu i ponajprije, Otac. Tako očinstvo - Božje očinstvo - biva nama ljudima u Isusu Kristu i dohvatljivo i vidljivo i opipljivo.

IZ LJUBAVI NJEGOVA SRCA: Isus Krist je dokaz da je Bog tro-jedini i da je Bog darovao njega – Isusa - nama ljudima kao Sina. Po Isusu Kristu svakoga je od nas Otac posinio. Zato je Božić i božićno otajstvo tako veliki događaj, jer se radi o promjeni čak čovjekove naravi u odnosu prema Bogu i u odnosu prema sebi. Ja nisam tek neznani putnik, tek pojavnost iz tame i netko tko uranja u tamu, nego sam ja od vijeka ljubljani sin koji sam pozvan u vremenu, poslan u svijet da bi konačno završio, ne negdje usput u grobu, nego ravno i najviše isključivo u Očevoj kući, dakle, kod kuće. To je to veliko otajstvo koje nam je htio objaviti Isus Krist i htio poručiti svojim rođenjem, svojim naukom i svojim odlaskom u kuću Očevu. Zato je taj događaj povijest čovječanstva prepolovio na vrijeme prije Krista i na vrijeme poslije Krista. Nije slučajno da se Bog objavio kao Otac, to jest kao onaj koji rađa, koji vodi, koji se stara, koji providonosno upravlja i koji nesalomivo ljubi, jer je svatko od nas njegov sin, njegova kći, dakle, ne tek stvorenje, nego netko tko je nikao iz ljubavi Njegova srca.

ODSJAJ BOŽJEG OČINSTVA: U našim krajevima se slave Oci neposredno prije Božića. Nije li to šansa da se svaki otac priupita u kojoj časti nosi to časno ime, da djeca koju on odgaja Boga i njega nazivaju istim imenom.

Pojam Boga ulazi u dušu djeteta preko pojma oca. Dobro je da se zapita svaki otac je li dovoljno prohodan, to jest dovoljno »provodnik«, da dijete spoznavši dobrotu oca, ljubav svoga oca i brigu svoga oca, vrlo lako može doći do spoznaje Boga kao neizmjereno dobrog Oca koji je i njegovom tati otac. Kad bismo u procesu odgoja imali vrlo jasno definiranu ulogu roditelja, kao oca i majke, onda bismo imali vrlo stabilno potomstvo gdje bi ljudi i djeca znali rasti u ozračju povjerenja i ljubavi prema Bogu kao ocu gledajući lik svoga oca i majke koji su odsjaj Božjeg Očinstva. To je otajstvo. Biti otac u pravom smislu nije lako, jer očinstvo nije biološki čin, nego jedno zvanje koje čovjeka diže na dostojanstvo koje ne može postići sam po sebi i bez pomoći Boga. Učiniti život takvim da bi uistinu njegov način razmišljanja i življenja bio put ostvarivanja čovjeka, njegove djece kao sinova Božjih.

Dok, dakle, razmišljamo o kraljevstvu Božjega očinstva koje se očitovalo u daru Isusa Krista Sina Božjega, čestitamo Oce svima onima koji svoju djecu prihvaćaju kao Božji dar, a svoje očinstvo gledaju kao zvanje na koje su pozvani da svojoj djeci budu putokaz do spoznaje onoga koji je pravi Otac. Mi smo tek divni suradnici i put k spoznaji dobrote i ljubavi. Ovih dana, diveći se otajstvu Božje darežljivosti, koje je doseglo svoj vrhunac u daru Isusa Krista, želim da svaka naša obitelj – i pojedinci – osjete Isusa darovanog po ocu i majci. Prihvaćen u »Betlehemu« našega srca, bit će nam blagoslovljen Božić!

Stipan Tumbas, odgajivač svinja mangulica

Svinjetina bez koleste

Još uvijek je široj javnosti nepoznata kvalitativna vrijednost mesa ove specifične vrste svinja, koja se nekad intenzivno gajila na bačkim salašima

Piše: Dražen Prčić

Vrijeme skorašnjih blagdana donosi nam bogate praznične trpeze, s obiljem »teške« hrane u vidu raznovrsnih mesnatih specijaliteta među kojima, u najvećem broju slučajeva, prednjače praseće i svinjsko pečene. Nažalost, navedeni primjeri u svom organskom sastavu sadrže veliku količinu masnoće i neumitno utječu na povećanje razine kolesterola u ljudskom organizmu.

Ali, za sve one koji se ne žele odreći užitka i slasti u svinjskom mesu, postoji idealno rješenje spoja

»finog i korisnog«. Mangulice. Posebna svinjska vrsta čije meso ne sadrži masnoću koja povisuje kolesterol. O ovim »nekarakterističnim« svinjama, njihovom odgajanju kao zanimanjem, porazgovarali smo sa *Stipanom Tumbasom* prilikom posjeta njegovu salašu između Crvenog sela i Male Bosne (pokraj Subotice), na 200-tinjak metara od glavnoga somborskoga puta.

ČETIRI VRSTE: »U posljednje dvije godine intenzivno se bavim odgajanjem svinjske rase manguli-

ca, na svom salašu koji sam naslijedio od pokojnih roditelja. U biti, ja sam odrastao uz mangulice jer su ih, još u vrijeme moga djetinjstva, »držali« moji roditelji i poslije 27 godina staža u vozačkoj profesiji i dobivene otpremnine, odlučio sam vratiti se na salaš i ponovno uzgajati ovu plemenitu sortu. Ideja za ovim vidom svinjogojstva rodila se temeljem dugogodišnjeg iskustva i poznavanja ovih životinja, ali i znatno viša otkupna cijena u odnosu na obične toвне svinje. Generalno gledano, rada treba

podjednako i za jedne i za druge, istina u odgajanju mangulica treba ipak malo više strpljenja, ali kada se zna posao i pritom se može postići veća zarada, dileme nije bilo«, kaže Stipan Tumbas, pokazujući pritom svoje mangulice.

»Prve svinje ove specifične sorte nabavio sam uz pomoć tvrtke »Gumel«, a prema preporuci nekih profesora čije sam seminare i predavanja slušao. Tako danas u odgoju imam četiri vrste magulica: domaću bikovačku magulicu (subotička bijela), mađarsku, tzv.

rola

ćiti im što šire kretanje, u naravno ograđenom prostoru potrebnom za ovakvu djelatnost.

MESO BEZ KOLESTEROLA: Svatko tko u budućnosti pomišlja držati ovu sortu, jednostavno mora znati kako je upravo slobodno kretanje na prvom mjestu uvjet pravilnog odgajanja. Također, treba znati kako su u pitanju iznimno mirne i pitome svinje, koje zaslužuju pažnju ljudi koji se brinu o njoj.

»Za sve one koji nikada nisu

probali meso ovih životinja, naglasio bih kako je ono jako fino, krto i nije žilavo, te ne postoji opasnost od povećanja vrijednosti kolesterola u ljudskom organizmu potencijalnog konzumenta. Što se tiče debljine slanine kod ovih svinja, kada je ona u punoj starosti od godinu i pol, iznosi oko 18 centimetara«, pojašnjava Tumbas i, na koncu, dodaje:

»Želio bih u budućnosti povećati svoje stado mangulica, ali sje za

takav gospodarski pothvat potrebno natno više novca. Volje i znanja imam, prostora na salašu ima i nadam se, kako ću ubrzo uspjeti razviti veću proizvodnju i odgoj ovih plemenite sorte svinja koja se izvrsno slaže s ostalim životinjama u okruženju i vidite kako složno dijeli prostor s našim ovcima, bikovima, psima, živinom i maskotom našeg salaša, šestomjesečnim magarčićem Pajom.«

crvenu mangulicu i križanu sortu dobivenu miješanjem srijemske i naše vrste mangulica. Na prvi pogled teško ih je razlikovati, ali se one ipak razlikuju po svojim osobinama, izuzev ove križane sorte koja u sebi ima puno karakteristika divlje svinje (do 70 posto).

Prema svim ocjenama stručnjaka nakvalitetnije meso daju upravo naša domaća sorta (subotička bijela), te mađarska mangulica u čijem mesu se ne nalaze nikakvi premiksi i dodatci u ishrani prilikom odgoja navedenih svinja, jer one pretežito jedu djetelinu, kukuruz i piju vodu. Za pravilan odgoj iznimno je potrebno svakodnevno puštati mangulice »na slobodu« i omogu-

	445. ANNO 1863. VENT	1930. PRIK 1. ALO	PODLOGA KUPEN JEDNOK BROJKA	SLAVI ALLAN RAI TRAK NA SLO	GLOBAL SYSTEM FOR MOBILE COMMUN	OLUPE L PRANJE SOLI PRITOK ELINE	TRUPOVA	NEK NUS JEDIN 2 JOS NUS 3 V. ERAN	UJ 100 WATER	WATER BUD WATER WATER
	41784 GUMBO 250 TRAP VOLL									
	PIKA I PLETO									
	WUETO J E. HAT KALON						DIKOTNO PLAVA BARTALE S. J. ANE 1247			
	ROKATI KOLJE NA NEPOL KPA					U JED BAC E FOR 104 VAL JURA				
	KATIRKA GPA						SPICAJA SPICAJ JONG TOMAS SIP			
	PRANJE KUPA HRAVSKO BROJ JUNAL	1930. PRIK 1. ALO							2000 11 RUBKA J. WACIA GALLA	
	U STILNA OLZRENE L. L. V. C							3200 F. J. S. M O. P. R. A		
										KLAV LUMI
	TRIVRO NA SOKRA GADFER									
	PALE TURNI									
	2. BEL NAJECES 20. I C. 104. E SAJETO									
	UJLON									
	RASLAN VEZIK									
	REKJA KNIS WOL 114 JUNICA									
	LENTISA									
	PROSTOR MILIT 1000									
	9. 11 SUVO ASUQUE									
	TRILAK									
	HAYESAN INDI ST 1. A NNE E									
	CHILJON AMERIKO OROVA									
	WUETO NICK ZEMSKO SPA									
	USA									

DA VIDITE DVOSTRUKO

Ako vam jedan zaslon nije dostatan, možda će vam se svidjeti rješenje tvrtke Soyo. Radi se o dva modela - 17-inčnim BVLM1728 i 19-inčnim GVLM1928. Oni se sastoje od dva zaslona ukupne razlučljivosti

2560 x 1024 piksela (važi za oba modela), sa odzivom od 8 milisekunda i ugrađenim stereo-zvučnicima GoVideo. Dvostruki zasloni imaju DVI ulaze, ali za sada neće podržavati HDCP. Kako tvrdi proizvođač, ovakav sustav je puno bolji od korištenja dva zasebna zaslona: prvo zbog manjeg prostora koji zauzimaju, a drugo zbog ujednačenog prikaza na oba displeja. Cijene ovih dupliranih displeja su oko 1000 USD za manji i 1199 USD za veći model.

TANKI NAMAZ

IBM, vlasnik najvećeg broja patenata u IT industriji, riješio je potpuno moći ravnomjernom rasporedu termalne paste na procesoru. Inspirirani prirodom, točnije venskim sustavom kod čovjeka, inženjeri su predvidjeli da hladnjak ima tunele za pastu koji se granaju na dodirnoj površini čipa i samog hladnjaka. Prilikom postavljanja kulera, pritiskom hladnjaka na procesor pasta se ravnomjerno raspoređuje kroz kanale. Ova je tehnika nazvana HTCI (High Thermal Conductivity Interface). U IBM-ovim laboratorijima u Zurich-u, gdje je osmišljen HTCI, već se radi na modifikiranju - novi sustav koristi tekućinu koja bi se sličnim kanalima provlačila između hladnjaka i procesora.

NEC PERSONAL ROBOT R-100

On je po izgledu jedan od najneobičnijih robota koje smo imali priliku vidjeti. Pomalo liči na likove iz »South Parka«, ali ne dajte se zava-

rati njegovim izgledom. Ima nekoliko CCD kamera koje služe za sustav prepoznavanja lica, namijenjen radovanju vlasniku kada stigne doma s posla. Glavna im je uloga navigacija tako da R-100 ne udara u pokućstvo tijekom kretanja po sobi. Zahvaljujući audio-sustavu, robot sluša komande, uspoređuje ih sa stotinjak fraza koje ima u svojoj bazi podataka, a može i razgovarati. Rječnik koji poznaje sadrži oko tri stotine fraza. Ono što je zanimljivo, robot može i surfati po Netu, provjeravati i prosljeđivati poštu. Prava mala sveznalica.

PMP NOKIA 330

Iz Nokie uvijek očekujemo mobitele, ali je model 330 ipak nešto drugo. To je PMP (Portabl Media Player) sa GPS sustavom za navigaciju. Uređaj je namijenjen prije svega europskom tržištu i sadrži mape europskih autocesta. Iako na 3,5-inčnom displeju koji je osjetljiv na

dodir prikazuje mape, navigacija se vrši i preko zvučnika. Za kontroliranje komandi je opremljen sa pet tastera, a ima 2 GB memorije za sve potrebne 2D i 3D mape. Kao PMP reproducira MP3 i DivX, a prikazuje i JPEG fotografije. Začudo, preko uređaja Nokia 330 ne može se telefonirati, a cijena je 350 eura.

VELIČINA MIŠA PO ŽELJI

Budući da se kupci često bune kako im je miš premali ili preveliki za ruku, japanska tvrtka Kokouyo našla je rješenje. Miš JUST ONE ima izmjenljivi stražnji dio, čime se mijenja veličine miša. Uz miš se dobivaju tri stražnja dijela različite veličine tako da će kupci imati tri puta manje žalbi po tom pitanju. Razvijen je u suradnji sa japanskim znanstvenim centrom koji ispituje ergonomiju, a inače se radi o standardnom optičkom USB mišu razlučljivosti 800 tpi.

Priređuje: Siniša Jurić

GASTRONOMSKI KUTAK

Grah juha

300 gr graha
2 peršina
3 mrkve
1 pastrnjak
1 glavica luka
2-3 čena češnjaka
Sol, vegeta, maslac
Brašno

1 mala žlica crvene mljevene paprike

Grah dobro oprati i staviti da prokuha, potom odliti vodu i naliti čistu. U novu vodu, pored graha, dodati očišćen peršin, pastrnjak, mrkvu, češnjaka, crni luk i vegetu po želji. Sve ostaviti na vatri 2,5 – 3 sata. Kada je grah skuhan, napraviti zapršku. U malu posudu uliti i ugrijati maslac, dodati malo brašna, potom sve to umiješati i dodati crvene mljevene paprike. Na koncu, zapršku dodati u grah juhu i osoliti po okusu.

Što i kako darivati za predstojeće blagdane?

Magija najljepšeg dara

Znak pažnje i ljubavi, neovisno o materijalnoj vrijednosti i »gabarita«, jamačno je najljepši način darivanja drage osobe

Piše: Dražen Prčić

Svečano ozračje predstojećih Božićnih blagdana, kao i svake godine, dodatno će upotpuniti i darovi koji će se, tradicionalno, naći pod prazničnim borom. Hoće li oni biti skupocjeni ili skromni, uopće ne bi trebalo biti važno. Jedino važno bi trebalo biti jesu li darivani od srca.

IDEALAN DAR: U biti idealan dar ne postoji i ovaj pojam, u stvarnosti, predstavlja svojevrsnu utopiju i vječitu enigmu svakog potencijalnog darivatelja. Jer, u pozadini se uvijek krije nedoumica glede pravilnog odabira, pogođenog cilja i namjene, te najvažnijeg. Izraza zadovoljstva na licu osobe kojoj je namijenjen. Polazeći od dobre namjere, učinjene intencijom prema trošenju vlastitog novca u korist nečijeg zadovoljstva i osjećaja sreće, već samo to bi bilo dovoljno prilikom vrednovanja dobivenog dara. Naravno, ukoliko je osoba koja dobiva dar sposobna cijeniti vrijednost namjere, a ne izričito darivanog objekta (ukoliko je riječ o nečemu materijalnom).

KATEGORIJE DARIVANIH OSOBA: Prvoj skupini osoba koje će zasigurno dobiti dar za predstojeći Božić, bez dileme, pripadaju najmlađi članovi svake obitelji. Neovisno o roditeljskoj materijalno-financijskoj situaciji, pod borom mora biti »nešto« što će izmamiti osmijeh na dječje lice i radošću darivanog uljepšati

blagdan Isusova rođenja. Hoće li to biti neki kamion, autić ili video igrica za dječake, odnosno Barbie ili Bratz lutka, nova »garderoba« za navedene gumene mezimice ili nešto slično za djevojčice, ponajviše će ovisiti o roditeljskoj sposobnosti osluškivanja dječjih želja.

Drugoj skupini, po starosnom kriteriju, pripadaju nešto stariji »mlađi« članovi obitelji u dobnom osnovnoškolskom uzrastu. Ovdje već treba biti poprilično obazriv glede odabira dara i akutnog rizika od potencijalnog razočarenja. Jer adolescencija i rani pubertet skloni su naglim izljevima svakojakih emocija, a ni suze i duboka potištenost jamačno nisu potrebni

tijekom blagdana. Izabrani i namijenjeni dar mora pogoditi »točno u sridu«, ili bar približno. I ovdje se savjetuje »osluškivanje«...

Uvjetno rečeno, trećoj kategoriji pripadaju svi ostali potencijalni dobivatelji blagdanskih darova tj. svi oni u kojima je zrelost uspjela zauzeti svoje mjesto. Poprimajući prve obrise životnog iskustva i »drugačijeg« pogleda na svijet i ljude oko sebe, svaki dobivatelj blagdansko-dara trebao bi, prije svega, cijeniti dobru i plemenitu namjeru znaka pažnje učinjenog u njegovu čast. S takvim razmišljanjem, istina to je ponekada vrlo teško primijeniti u praksi zbog skrivenog djeteta u dubini duše, svaki dar neovisno o svojoj materijalnoj vrijednosti i gabarita trebao bi biti jednak u percepciji. Već sam osjećaj kako netko misli na vas i želi vas, makar i skromno, usrećiti svojom pažnjom, trebao bi biti najveći dar. Imate li šesnaest, dvadeset i sedam, četrdeset i osam ili sedamdeset i devet godina, uopće nije važno.

KATEGORIJE DARIVATELJA: Iako bi se po ovom pitanju mogla povesti opsežna rasprava, čini se kako u biti postoji samo nekoliko klasičnih tipova koji se međusobno razlikuju. Prvom i najboljem tipu pripadaju osobe koje će sve učiniti (često i iznad svojih novčanih mogućnosti), ne bi li maksimalno usrećile onoga koga namjeravaju darivati. Nasuprot njima, kao svojevrsni životni antipod, postoje osobe koje darivanje shvaćaju kao najgoru moguću moru i izravan »atak na džep«. Njihovi darovi su strogo proračunati i često vrlo skromni, premda to često nisu osobe skromnijeg materijalnog stanja. Među kategorije darivatelja spadaju osobe koje nastoje uvijek naći kompromisno rješenje između želje i realnih mogućnosti, nastojeći pritom postići što bolji darivajući efekt. Čini se kako je takvih sve više...

ZNAK PAŽNJE: Naučite li, što prije to bolje, cijeniti već samu nakanu osobe koja vas dariva, jamačno ćete se brzo riješiti neugodnog osjećaja razočarenja prilikom otvaranja blagdansko-dara. Jer dar bi vas trebao razveseliti. Ma kakav on bio...

Ivica Katančić, ljubitelj knjiga

Pet tisuća pročitanih knjiga

U vremenima kada su knjige i čitanje na najnižim društvenim ljestvicama općeg vrednovanja, još uvijek postoje vjerni i pasionirani »čitači«

Razgovor vodio: Dražen Prčić

Nažalost, knjiga na našim prostorima sve više postaje »misaona imenica« i predmet koji se vrlo rijetko koristi. Čast svima koji i dalje čitaju, ali trend »nečitanja« suvereno vlada posljednjih godina i njegova »vladavina«, kako trenutačno stvari stoje, još dugo neće biti ugrožena. Pa ipak, ljudi poput *Ivice Katančića* (1956.) iz Subotice, ekonomista po struci, a slobodnoga umjetnika po trenutačnom opredjeljenju, ostali su vjerni i pasionirani »čitači«.

► **Kada je počelo vaše druženje s pisanim riječima i knjigama s kojima se »družite« već skoro pola stoljeća?**

Zahvaljujući mojoj majki (baki op. a.), koja istina nije imala škole ali je znala čitati, naučio sam sva slova i prije polaska u osnovnu školu. Već s pet godina sam mogao samostalno čitati tadašnji najpopularniji dječji list »Plavi kekec« i pojedine bajke prilagođene tom dobnom uzrastu. Polaskom u prvi razred, u biti počinje razdoblje »ozbiljnijeg« čitanja dječjih i omladinskih klasika poput djela *Karla Maya*, *Julesa Vernea*, *Stevensona*...

► **Kao čovjek u zreloj životnoj dobi, kako biste objasnili što vas je privuklo čitanju i zauvijek ostavilo u svijetu najraznovrsnijih knjiga koje ste uspjeli dosad pročitati?**

Ponajprije želja za saznavanjem svijeta oko sebe, kojeg u vrijeme svoje mladosti nisam

imao priliku, kao što je to danas moguće, upoznavati putem raznovrsnih medija. Opet, jednostavno, uvijek sam volio čitati

► **Što je po vama temeljiti razlog današnjeg »nečitanja«?**

Dosta sam razmišljao o tome, ponajviše i zbog svog sina koji unatoč činjenici skorašnjeg stjecanja akademskog obrazovanja pripada nepismenoj generaciji, što je uvjetovalo poražavajuću činjenicu općeg »nečitanja« kod mladih osoba. Jedno je sigurno, u moje vrijeme nije bilo »daljinskih«, desetina televizijskih kanala, računara i sve suvremene tehnike, koja uspješno odvaja mladost od knjige. Opet i u vrijeme moje mladosti bilo je mnogo onih koji nisu uopće čitali knjige.

► **Kako su se, s vremenom odrastanja i životno-čitateljske zrelosti, smjenjivale tematske faze i tematika knjiga koje ste čitali?**

Normalno u najranijoj čitateljskoj dobi čitao sam sve primjereno mladalačkom uzrastu, poput kompletne proze B. Čopića na primjer, potom sam pročitao sva djela Sheldona, *Ludluma*, *Urisa*, *Lusbadera*, *Traven*, onda je uslijedilo razdoblje znanstvenofantastične literature, inače moje pasije, i oko 700 pročitanih naslova

► **Koliko ste knjiga do sada pročitali?**

Grubo rečeno, pročitao sam negdje oko 5000 knjiga, uz činjenicu kako sam mnoge pročitao i po nekoliko puta, osobito one znanstveno-filo-

zofskog usmjerenja.

► **Kao dugogodišnji pasionirani čitač, što danas tražite u knjigama?**

S godinama čitanja profilirala su se i interesiranja za pojedine tematike, ali u ovoj životnoj dobi u trenucima najveće koncentriranosti najradije volim čitati Bibliju i Kuraan, iako nisam praktični vjernik. Opet kada sam na Buvljaku, gdje trenutačno radim, onda čitam i bilo što samo da mi prođe vrijeme, kada želim nešto naučiti i saznati čitam stručne tematske knjige.

► **Koliko vremena vam je potrebno za iščitavanje jedne prosječno dugačke knjige?**

Na svoju veliku sreću izrazito brzo mogu čitati, ovisno o težini tematike to je oko 100-200 stranica na sat, a količina zapamćene i memorirane čitateljske građe iznosi oko 30 posto. Naravno, svete knjige čitam mnogo sporije i pomnije.

► **Na koncu, mislite li da knjiga polagano gubi boj sa suvremenom tehnologijom?**

Postoje oprečna mišljenja po tom pitanju i vode se velike rasprave, jer tehnologija je svakim novim danom sve naprednija, stotine knjige se mogu pohraniti na samo jedan CD, ali ipak, osobno, mislim kako za prave čitatelje to nije to. S knjigom se, za razliku od računala, možeš zavaliti u naslonjač ili postelju, ponijeti je bilo gdje, nije potrebna struja i žice. Potrebna je samo dobra volja i ljubav prema čitanju. A knjige će uzvratiti...

Josip Marković, dobitnik nagrade »Jovan Mikić Spartak«

Sport kao životno djelo

Zaslužni sportski djelatnik nagrađen je najvećom pokrajinskim priznanjem za svoj višedecenijski rad

Razgovor vodio: Dražen Prčić

je Bata Sigulinski bio predsjednik OK »Spartak« i od tada pa sve do današnjih dana ostao sam u ovom sportu.

► Ipak Vaš sportski rad ostat će velikim slovima upisan u povijesti subotičke ženske odbojke i stvaranju zasebnog ženskog odbojkaškog kluba ŽOK »Spartak«.

Do odvajanja u poseban sportski kolektiv, ženska ekipa je djelovala kao sekcija pri muškom klubu i godinama, prije rata i poslije, i

bio je jedan od najvećih sponzora našeg kluba.

► Na kojim ste sve rukovodećim mjestima bili involvirani u rad kluba?

Isprva sam bio potpredsjednik OK »Spartak« i predsjednik ženske sekcije u klubu, a od 1990. godine smo razdvojili dva kluba i od tog razdoblja ŽOK »Spartak« samostalno egzistira. U biti sam na poziciji predsjednika kluba djelovao nekih tridesetak godina (od

Sredinom prosinca u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće dodijeljeno je najveće pokrajinsko priznanje za sport, nagrada »Jovan Mikić Spartak«, a laureat nominacije za životno djelo postao je Josip Marković (1936.), dugogodišnji sportski djelatnik iz Subotice.

► Uz čestitku za renomirano priznanje slijedi i prvo novinarsko pitanje. Koliko godina ste aktivni u sportu?

Zahvaljujem na čestitki. Moj angažman u sportu datira još od moje petnaeste godine života i aktivnog bavljenja nogometom u »Metalcu« i »Bačkoj«, ali sam zarana, zbog posljedica neugodne povrede noge, morao napustiti

aktivno bavljenje sportom i zamijeniti ga sudjelovanjem u organizacijskim djelatnostima.

► Kako je došlo do Vašeg prvog odbojkaškog angažmana i susreta sa sportom koji će kasnije obilježiti i doslovno, cijeli Vaš život?

Odbojka me je oduvijek privlačila dinamičnošću i kolektivizmom potrebnim za pobjeđivanje protivnika na suprotnoj strani mreže, a možda je i ta mreža, koja sprječava tjelesni kontakt i neugodno podsjećanje na povredu iz mladosti, dodatno odlučila moj konačni izbor sporta. Moj konkretan odbojkaški angažman započinje negdje koncem šezdesetih godina prošloga vijeka, u vrijeme kada

Sezona 1996./1997. ŽOK »Spartak I
Finalisti Kupa Jugoslavije, četvrto plasirani u prvenstvu Jugo-

postizao je zapažene rezultate, igrajući u Saveznom rangu natjecanja. Obzirom kako sam cijeli radni vijek proveo u »Pioniru«, uvijek sam uspijevaos osigurati sponzorska sredstva i sve do 1998. godine ovaj gigant čokoladne industrije

1976.), sve do povlačenja 1998. godine, kada sam odlučio prepuštiti vodstvo mladim ljudima, dok sam danas, na nagovor roditelja i ostalih članova, aktivan kao predsjednik Skupštine kluba.

► Uz Vašu nagradu za životno

Počasni predsjednik

Josip Marković je za svoj dugogodišnji rad u klubu imenovan doživotnim počasnim predsjednikom ŽOK »Spartak«.

Djeca

Kćer Sonja uspješno se bavila odbojkom i 86 puta igrala za reprezentaciju Jugoslavije, dok je sin Lazar godinama bio član prve postave i kapetan OK »Spartaka«.

djelo i ŽOK »Spartak« je nagrađen kao najbolji sportski kolektiv u pokrajini, što još više potvrđuje opravdanost nagrade »Jovan Mikić Spartak« koju ste zasluženno dobili.

»Spartakova« nagrada za životno djelo za mene predstavlja veliku satisfakciju za sve što sam, u sportu, radio proteklih decenija. I ne samo zbog mene, već smatram kako bi ona trebala ohrabriti sve sportske radnike u vidu primjera kako se, na koncu, sav uloženi trud vrednuje i cijeni.

► Kako vidite budućnost ovog kluba i ženske odbojke na ovim prostorima?

Samo treba prebroditi tekuću prvoligašku sezonu u kojoj smo promijenili cijelu prvu postavu i napravili drastičnu smjenu generacija odlaskom najboljih igračica iz kluba, a za budućnost ne treba brinuti s obzirom

Rodić MB«
slavije i sudionici Lige Kupa-Europe

da u klubu uspješno rade tri tima plus škola odbojke i budući uspjesi, uz održani kontinuitet kvalitetnoga rada, zasigurno neće izostati. Uz povratak muške ekipe u elitni rang, te vjernost mnogobrojne odbojkaške publike, ovaj sport definitivno ima lijepu perspektivu u Subotici. ■

Snaga budućnosti

Na mladima (uvijek) svijet ostaje

Svijet sporta ponajviše pripada mladim generacijama

Piše: Dražen Prčić

Kako se približava konac još jedne sportske (kalendarske) godine, polagano se svode rezultati i dostignuća s brojnih sportskih terena i arena. Pored aktualnih šampiona i dugogodišnjih vedeta, zakonom prirode mladost pronalazi svoje mjesto na pijedestalu, upoznajući nas snovima imenima budućih sportskih veličina. Trofejni hrvatski sportovi nemaju razloga brinuti, jer nova imena su tijekom, još uvijek tekuće, godine počela dostojno zamjenjivati slavne veličine.

SKIJANJE: Odlukom najbolje hrvatske i svjetske skijašice *Janice Kostelić*, neprikosnovene snježne kraljice s najviše olimpijskih odličja u povijesti bijelog sporta, o jednogodišnjem prijekidu natjecateljske karijere, svi ljubitelji skijanja ostali su zatečeni. Navikli na pobjede, pokale, medalje i naslove, zasigurno su pomislili kako će još proći puno vremena do njezine nasljednice, ali je već na prim utrkama nove sezone Svjetskoga kupa *Ana Jelušić* pokazala svoj raskošni talent i navijestila novo veliko ime ženskog hrvatskoga skijanja.

TENIS: Još jedan »bijeli sport«, najbolje ilustrira kontinuiranu tendenciju vrhunskih sportaša sa zemljanih, travnatih ili betonskih terena. Poslije *Gorana Ivaniševića*, još uvijek mladi *Ivan Ljubičić* i *Mario Ančić* donijeli su, prošle godine, Hrvatskoj prvi Davisov pokal, a u tekuću godinu, po prvi puta u povijesti modernog tenisa plasman čak dva igrača među deset najboljih na svijetu. Uz *Roka Karanušića*, *Marina Čilića*, *Luku Belića*, *Franka Škugora*, *Vjekoslava Skenderovića*, *Antu Nakić Alfirevića*, budućnost je za dulje vremensko razdoblje osigurana.

NOGOMET: Novi izbornik *Slaven Bilić*, jedan je od najmlađih stručnjaka na čelu jedne nacionalne selekcije i već je proglašen najboljim mladim trenerom, upravo zbog odličnih rezultata novih »Vatrenih« čiju igru nose upravo mladci poput *Da Silve*, *Modrića*, *Čorluke*, *Kranjčara* i drugih igrača poniklih u redovima mlade reprezentacije Hrvatske. Plasman

na Euro 2008 i nastavak kontinuiteta na velikim sportskim priredbama, bit će najbolja potvrda kvalitetne smjene generacija.

VATERPOLO: Mladi »delfini« već sigurno koračaju slavnim stopama svojih nekadašnjih uzora, a odlični rezultati na europskom i svjetskom juniorskom prvenstvu naviještaju ponovni povratak seniorskog vaterpola u visine jednog od najtrofejnijih momčadskih sportova. Dubrovački Jug, aktualni klupski prvak Europe, trofej najbolje momčadi staroga kontinenta osvojio je i uz pomoć svojih mladih igrača, koji polagano stasavaju uz već provjerene, iskusne igrače.

KOŠARKA: Već dugo Hrvatska muška košarka nema trofeja na velikim natjecanjima, a na neka se, nažalost, nije niti uspjela kvalificirati. Ipak, mlada reprezentacija i znatno podmladena seniorska nacionalna vrsta, izborn plasman na EP u Španjolskoj sljedeće godine, predvođena novim košarkaškim nadama poput *Roka Lenija Ukića* (Barcelona), daju realnu nadu za nova radovanja visokim plasmanima.

SPORTSKA MLADOST: Još mnogo primjera iz drugih, ne manjih i manje važnih, sportova potvrđuju pozitivni »trend mladosti« i sve uspješnijih vrhunskih rezultata natjecatelja u teenagerskim ili nešto starijim godinama. *Blanka Vlašić*, jedna od najboljih svjetskih visišica, *Duje Draganja*, olimpijsko plivačko srebro, *Robert Seligman*, sve bolji gimnastičar na konju s hvataljkama, samo su neka od brojnih imena o čijim ćemo uspjesima slušati sljedeće i, nadamo se, još mnogo godina. Uz njih, zasigurno, pojavit će se i nova, još uvijek široj javnosti, nepoznata sportska imena. Budućnost hrvatskog sporta nikako nije upitna, dapače... ■

Snežna kraljica
i njena nasljednica

**PETAK
22.12.2006.**

06.45 - TV raspored
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Peta dimenzija: Morski psi, anđeli ili demoni
10.30 - Znanstvena radionica, dokumentarna serija
11.05 - Među nama, znanstveno-obrazovna emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću, serija
15.00 - Vijesti, prijevod za gluhe
15.10 - Timon i Pumbaa
15.32 - Nora fora, igra za djecu
16.00 - Znanstvena petica
16.35 - Život uživo
17.25 - Vijesti
17.35 - Znanstvene vijesti
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.35 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.10 - Gospodar prstenova: Prstenova družina, film
23.10 - Vijesti
23.20 - Vijesti iz kulture
23.30 - 2001: Odiseja u svemiru, britansko-američki film
01.55 - Vijesti dana
02.05 - Očuh, američki film
03.40 - Vitez, film
05.10 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
05.25 - Odletjet ću, serija
06.10 - Apsolutna moć 2., humoristična serija
06.30 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
06.50 - Večera za prijatelje, dokumentarna serija
07.20 - Znanstvena petica
07.50 - Zora, serija

07.30 - TEST
07.45 - TV raspored
08.00 - ŽUTOKLJUNAC
08.55 - Animanijaci, crtana serija
09.20 - NULTI SAT
09.55 - Kokice

10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
10.45 - Sofijin izbor, film
13.25 - Vijesti na Drugom
13.30 - A Chance of Snow, američki film
15.00 - Pod muškim krovom
15.20 - M.A.S.H. 5.
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Večera za prijatelje, dokumentarna serija
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Život je lijep
18.10 - Županijska panorama
18.33 - Vijesti na Drugom
19.45 - Moja žena i djeca 2.
20.10 - Genijalci
20.45 - Večernja škola
21.20 - Vijesti na Drugom
21.35 - Krenem pa posrnem, mini-serija
00.00 - Apsolutna moć 2.
00.20 - Tree Hill 3., serija
01.05 - Pregled programa za subotu

07.00 Princeza Sissi
07.20 Klinci s Beverly Hillsa
07.45 Ups, Drele!, humoristični show
08.20 Svi vole Raymonda
09.20 VIP DJ, glazbena emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!
12.55 Sudnica Mealni Vukmirice, court show
14.05 Vrtlarova kći, serija
14.55 Oluja, serija
15.55 Zemlja strasti, serija
16.55 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Deseto kraljevstvo 4, mini serija
21.40 Dvoboj, talk show
22.55 Vijesti Nove TV
23.05 Seinfeld, serija
23.35 National geographic report
23.40 Putovanja na rubu pameti, serija
00.05 Briljanteen, igrani film
02.00 Istraga, kriminalistički magazin
03.30 Dnevnik Nove TV
04.20 Kraj programa

06.05 Battle B'Daman
06.25 Medvjedići dobra srca
06.50 Princ iz Bel- Aira, (R)
07.20 Fifi i cvjetno društvo
07.35 Puna kuća, (R)
08.00 Pod istim krovom, (R)
08.30 Bračne vode, (R)
09.00 Roseanne
09.25 Sudnica, show (R)
10.25 Eksploziv, magazin (R)
10.50 Big Brother – najbolje od najboljeg, show (R)
11.55 Vijesti
12.05 Zabranjena ljubav, (R)
12.30 Macho muškarci
13.30 Začin života, telenovela
14.20 Čarolija, dramska serija
15.20 Princ iz Bel- Aira
15.50 Puna kuća
16.20 Pod istim krovom
16.45 Sam svoj majstor
17.15 Bračne vode
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav
20.05 Miris love, igrani film
21.40 U.S. Marshals, igrani film, akcijski triler
00.00 Vijesti
00.10 Krug, igrani film, horor
02.10 Vrijeme straha, akcijski triler (drugi dio) (R)

**SUBOTA
23.12.2006.**

08.35 - TV kalendar
08.45 - Vijesti
08.50 - Apartman, film
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Meta, emisija za branitelje
12.00 - Dnevnik
12.15 - TV kalendar
12.30 - Zora, serija
13.20 - Prizma, multinacionalni magazin
14.10 - Duhovni izazovi
14.30 - Vijesti
14.45 - Oprah Show
15.30 - Promet danas
15.35 - Reporter: Dječak iz Gaze
16.45 - Vijesti
16.53 - Vrijeme sutra
17.00 - Uzmi ili ostavi, TV igra

17.40 - Veliki pothvat: Uhođenje
gnuova: Putovanje
19.30 - Dnevnik
20.10 - Kazalište u kući
20.50 - Ples sa zvijezdama
22.25 - Zavedi me, razvedi me - film
00.10 - Vijesti dana
00.20 - Vijesti iz kulture
00.30 - Donnie Darko, film
02.25 - Stimulans, film
04.00 - Hotel sudbine, film
05.30 - Slobodna zona, dokumentarni film
05.40 - Simpsoni 16. serija
06.05 - Reporter: Dječak iz Gaze
07.05 - Zora, serija

08.00 - TV vodič
08.30 - Obični ljudi, serija
10.45 - Kućni ljubimci
11.15 - Briljanteen
12.05 - O.C. 3., serija
12.50 - Automagazin
13.30 - Gospodar prstenova: Prstenova družina, film
16.25 - Gilmoreice 6.
17.10 - Vaterpolo - Mladost - Jug
18.20 - Simpsoni 16.
18.45 - Post scriptum
19.30 - Moja žena i djeca 2., serija
19.50 - Slobodna zona, dokumentarni film
20.05 - Plaćeni ubojica, film
21.45 - Sportske vijesti
21.50 - Promet danas
21.55 - Zločinački umovi, serija
22.35 - Deadwood 1., serija
23.30 - Šaptačica duhovima, serija

06.10 Tri sestre, serija
06.35 Čarobna vreća Djeda Božićnjaka, crtani film
07.25 Grad bez Božića, film
09.10 Božićno čudo, film
10.45 Tajni Djed Božićnjak, film
12.15 Svi vole Raymonda, serija
13.10 Will i Grace, serija
13.35 Seinfeld, serija
14.05 Navigator, magazin
14.40 Automotiv, magazin

15.15 Goalissimo, emisija
15.45 Engleska nogometna liga, Aston Villa – Manchester Utd.
16.50 Vijesti Nove TV
18.05 Kviskoteka, kviz
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Cimmer fraj, serija
20.40 Zuhra light show, zabavna emisija
21.50 Ledena staza, film
23.35 Želim dečka za Božić, film
01.10 VIP DJ, emisija
01.45 Božićno dijete, film
03.20 Solomon i kraljica od Sabe, film
04.50 Dnevnik Nove TV

07.25 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (3 epizode) (R)
08.05 Jagodica Bobica
08.30 Trollz, crtana serija
08.55 SpužvaBob Skockani, crtana serija
09.15 Lud za tobom
09.45 Nikola
10.10 Mladi mušketiri
11.05 Zabranjena ljubav, sapunica (5 epizoda) (R)
13.40 Vijesti
13.50 Lijepe žene, dramska serija
14.35 Bingo, igrani film, obiteljski
16.10 Miris love, film (R)
17.45 Zvijezde Extra: Najsjajniji trenuci u svijetu zabave, zabavna emisija (treći dio)
18.45 Vijesti
19.10 Žuta minuta, zabavna emisija
20.05 Bljesak, film
22.35 Brisač, film
23.30 U.S. Marshals, film (R)
01.40 Krug, igrani film, horor (R)

**NEDJELJA
24.12.2006.**

07.45 - TV kalendar
07.55 - Opopmoz ili Božićna sonata, film
09.20 - Nove pustolovine medvjedića Winnieja Pooha

09.45 - Lilo i Stitch, crtana serija
 10.05 - Vijesti
 10.15 - Inspektor Morse, serija
 12.00 - Dnevnik
 12.20 - Christmas Story, film
 13.45 - Božićna pjesma
 14.00 - Nedjeljom u dva: Ivan Ljubičić
 15.00 - Božićna pjesma
 15.05 - Kulturni info
 15.20 - Božićna pjesma
 15.30 - Peter and Paul, film
 17.00 - Božićne pjesme
 17.10 - Metro express život, emisija pod pokroviteljstvom
 17.15 - Uzmi ili ostavi, TV igra
 17.55 - Grad pod opsadom, film
 19.30 - Dnevnik
 20.05 - Božićna čestitka kardinala Bozanića
 20.20 - Tko želi biti milijunaš?
 21.45 - Škrinja: Bogorodica
 22.50 - Vip božićni koncert, snimka
 23.55 - Zagreb: Polnočka, prijenos
 01.30 - Božićni koncert Simfonijskog orkestra HRT-a
 03.00 - Vrijeme ljubavi, serija

08.00 - TV vodič
 08.20 - Obični ljudi, serija
 10.05 - Opera Box
 10.35 - Skica za portret
 10.50 - Biblija
 11.00 - Zagreb: Misa, prijenos
 12.05 - Vrijeme ljubavi, serija
 13.50 - Mir i dobro
 14.25 - Zlatna igla, snimka
 15.25 - Oliver u Parizu, dokumentarni film
 16.00 - Adventures of Rocky and Bullwinkle, film
 17.35 - Duhovi Dickensove prošlosti, film
 19.05 - Božićni koncert ansambla LADO
 20.05 - Djed Mraz 2, film
 21.50 - Evelyn, irski film
 23.20 - Metro express život
 23.25 - Kako ukrasti Božić, film
 01.00 - Christmas Story, film

06.20 Muppetova Božićna priča, film
 07.50 Božić obitelji Ramiro, film
 09.35 National geographic report
 09.40 Nepredvidljivi Badnjak, film
 11.35 Kućni pritvor, film
 13.30 Naša mala klinika, serija
 14.30 Želim dečka za Božić, film
 16.10 Vijesti Nove TV
 16.20 Pevcov kutak
 16.25 Ledena staza, film
 18.10 Epicentar, talk show
 19.15 Dnevnik Nove TV
 19.55 Sport Nove TV
 20.00 Vrijeme Nove TV
 20.05 Nad lipom 35, show
 21.15 Kolijevka života, film
 23.10 Red Carpet, emisija
 00.10 Božić na tajnom zadatku, film
 01.40 VIP DJ, emisija
 02.10 Jason i Argonauti, i film

06.55 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija (2 epizode) (R)
 07.20 Looney tunes
 07.45 Trollz
 08.10 SpužvaBob Skockani, crtana serija
 08.35 Nikola
 09.00 Bibin svijet, humoristična serija (R)
 09.35 Kapetan Kuka, film
 11.50 Mačak, ne diraj mu šušir, film
 12.55 Vijesti
 13.05 Mišolovka, film
 14.45 Zovite me Djed Mraz, film
 16.20 Sile prirode, film
 18.05 Ekkluziv, magazin
 18.45 Vijesti
 19.10 Salto, zabavna emisija
 20.05 Princ od Egipta, film
 21.50 Batler Bob, igrani film, komedija
 23.25 Bljesak, igrani film, akcijski triler (R)
 01.00 Brisač, igrani film, akcijski triler (R)

**PONEDJELJAK
25.12.2006.**

07.25 - Božićni koncert ansambla LADO
 08.20 - Peter and Paul, film
 09.55 - Vijesti
 10.00 - Zagreb: Misa, prijenos iz Katedrale
 11.35 - Dnevnik
 11.55 - Rim: Urbi et orbi, prijenos
 12.30 - Božićne pjesme
 12.40 - Assissi: Božićni koncert, prijenos
 13.25 - Peter and Paul, film
 14.55 - Tiha noć u Vukovaru, snimka koncerta
 15.55 - Djed Mraz 2, film
 17.40 - Vrijeme sutra
 17.50 - Najslabija karika, kviz
 18.30 - Promet danas
 18.40 - Obični ljudi, serija
 19.30 - Dnevnik
 20.01 - Vrijeme
 20.10 - Potraga za Nemom, film
 21.55 - Oliver u Parizu, snimka koncerta
 23.25 - Vijesti
 23.35 - Film
 01.15 - Vijesti dana
 01.20 - Reprizni program

08.15 - Animanijaci, serija - božićni
 08.40 - Božićna priča, film
 10.00 - Život i pustolovine Djeda Mraza, film
 11.15 - Grad pod opsadom, film
 12.35 - Ako vjeruješ, američki film
 14.05 - Evelyn, irski film
 15.35 - Vijesti na Drugom
 15.50 - Tree Hill 3., serija
 16.40 - Kako je Grinch ukrao Božić, film
 18.30 - Vijesti na Drugom
 18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, dserija
 19.45 - Moja žena i djeca 2., serija
 20.10 - CSI: Las Vegas 6., serija
 20.55 - Luda kuća 2., serija
 21.50 - The Hudsucker Proxy, film
 23.37 - Metro express život
 23.40 - Božić u Bjelovaru
 01.10 - Tree Hill 3., serija

05.20 Čarobna vreća Djeda Božićnjaka, crtani film
 06.10 Djed Božićnjak traži zamjenu, film
 07.45 Božićna priča, film
 09.20 VIP DJ, emisija
 10.00 Nova lova, TV igra
 12.00 Vijesti
 12.25 Ups, Drele!, humoristični show
 12.50 Ernest spašava Božić, igrani film
 14.20 Cimmer fraj, serija
 14.55 Zuhra light show, emisija
 16.00 Nad lipom 35, show
 17.05 Vijesti Nove TV
 17.20 Tomb Raider: Kolijevka života, film
 19.15 Dnevnik Nove TV
 20.05 Redovnice nastupaju, film
 21.40 Redovnice nastupaju 2, film
 23.25 Vijesti Nove TV
 23.35 Uvod u anatomiju, serija
 00.30 Istinite priče, talk show
 01.25 Seinfeld, serija
 01.50 Putovanja na rubu pameti, serija
 02.15 Bekrajni Božić, film
 03.40 Red Carpet, zabavna emisija
 04.40 Dnevnik Nove TV

07.45 Macho muškarci, telenovela (R)
 08.45 Dexterov laboratorij, crtana serija
 09.10 Medvjedići dobra srca, crtana serija
 09.35 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
 09.50 Princ od Egipta, film (R)
 11.35 Vijesti
 10.40 Ekkluziv, magazin (R)
 12.20 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
 12.45 Macho muškarci, telenovela
 13.45 Začin života, telenovela
 14.35 Goonies, igrani film, avanturistički
 16.30 Mojih 200 godina, film
 18.45 Vijesti
 19.10 Eksploziv, magazin
 19.35 Zabranjena ljubav, sapunica
 20.05 Harry Potter i odaja tajni, film
 22.40 Shakti, film

02.00 Batler Bob, igrani film, komedija (R)

**UTORAK
26.12.2006.**

07.25 - Tiha noć u Vukovaru, koncert
 08.25 - Peter and Paul, film
 10.00 - Vijesti
 10.05 - Peta dimenzija: More i rose, utočište
 10.35 - Znanstvena radionica:
 11.05 - Škrinja: Bogorodica
 12.16 - TV kalendar
 12.30 - Zora, serija
 13.15 - Radni ručak
 14.15 - Odletjet ću 1., serija
 15.00 - Vijesti
 15.08 - Vrijeme danas
 15.10 - Alpe-Dunav-Jadran
 15.45 - Potraga za Nemom, film
 17.25 - Moj novac
 17.30 - Vijesti
 17.50 - Najslabija karika, kviz
 18.30 - Promet danas
 18.40 - Obični ljudi, serija
 19.30 - Dnevnik
 20.10 - Globalno sijelo
 20.45 - Mumija, film
 22.55 - Vijesti
 23.10 - Vijesti iz kulture
 23.20 - Četiri dana u prosincu, dokumentarna emisija
 23.55 - Vijesti dana
 00.05 - Osam žena, film
 01.55 - Reprizni program
 06.00 - Zora, serija

07.55 - TV kalendar
 08.05 - Animanijaci, crtana serija
 09.25 - Barbie: Fairytopia, film
 10.35 - Kako je Grinch ukrao Božić, i film
 12.20 - Eloisin Božić, kanadski film
 13.45 - Sretan Božić, Mary - film
 15.15 - Pod muškim krovom, serija
 15.35 - M.A.S.H. 5., serija
 16.00 - Vijesti na Drugom
 16.10 - Maja: Što odjenuti za najluđu noć?, talk-show
 16.45 - Tree Hill 3., serija

19.30 - Moja žena i djeca 2., serija
19.50 - Slobodna zona, film
20.05 - Božić u Ciboni, prijenos
21.50 - Vijesti na Drugom
22.05 - Dr. House, serija
22.50 - Metro express život, emisija pod pokroviteljstvom
22.55 - Christmas Lights, britanski film
00.05 - Vip božićni koncert, snimka
01.00 - Tree Hill 3., serija

06.25 Legenda o Titanicu, film
07.45 Ups, Drele!, show
08.20 Svi vole Raymonda, serija
09.20 VIP DJ, a emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!, show
12.55 Sudnica Melani Vukmirice, show
14.05 Najbolje reklame koje nikad niste vidjeli, emisija
14.40 Redovnice nastupaju, film
16.15 Vijesti Nove TV
16.30 Redovnice nastupaju 2, film
18.15 Sudnica Melani Vukmirice, court show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Naša mala klinika, serija
21.00 Orange County, igrani film
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 Medij, serija
23.35 Seinfeld, serija
00.05 Putovanja na rubu pameti, serija
00.30 JAG, serija
01.20 Noćni život, film
02.45 Epicentar, show
03.45 Dnevnik Nove TV

07.30 Goonies, igrani film, avanturistički (R)
09.25 Dexterov laboratorij
09.50 Medvjedići dobra srca
10.15 Fifi i cvjetno društvo
10.30 Gospodar snova, film

11.45 Vijesti
11.50 Eksploziv, magazin (R)
12.20 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
12.50 Začin života, telenovela
13.40 Montecristo, telenovela
14.35 Harry Potter i odaja tajni, film (R)
17.10 Beskrajna priča, film (prvi dio)
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Dvornikovi, humoristična serija
21.05 Bibin svijet, humoristična serija
21.40 Samo prijatelji, film
23.15 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
00.00 Vijesti
00.15 Shakti, film (R)

**SRIJEDA
27.12.2006.**

07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Šetnja s čudovištima, dokumentarna serija
10.30 - Znanstvena radionica
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Treća dob, emisija za umirovljenike
12.00 - Dnevnik
12.15 - Bioprogrnoza
12.16 - TV kalendar
12.30 - Zora, serija (R)
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću 1., serija
15.00 - Vijesti
15.08 - Vrijeme danas
15.10 - Timon i Pumbaa, crtana serija
15.30 - Nora fora
16.00 - Glas domovine
16.35 - Život uživo
17.18 - Moj novac
17.20 - Vijesti
17.30 - Metro express život
17.40 - Najslabija karika, kviz
18.20 - Promet danas
18.30 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
19.57 - Sport
20.10 - Piramida, zabavni program
21.15 - Sudski poziv

21.55 - Otvoreno
22.50 - Vijesti iz kulture
22.55 - Kulturni info
23.00 - Drugi format
00.05 - Festivali filmovi: Cvijet zla, film
01.45 - Odletjet ću 1., serija
02.30 - Galactica 1., serija
03.15 - Moja žena i djeca 2. serija
03.35 - Drugi format
04.30 - Glas domovine
05.00 - Sudski poziv
05.30 - Euromagazin
06.00 - Zora, serija

07.50 - TV kalendar
08.55 - Animanijaci, crtana serija
09.35 - Športerica
09.55 - Iznad crte
10.20 - Četvero protiv Z, serija za mlade
11.00 - Superrobotov majmunski tim, crtana serija
11.45 - Christmas Lights, britanski film
12.55 - Vijesti na Drugom
13.00 - Mumija, američki film
15.00 - Pod muškim krovom, serija
15.20 - M.A.S.H. 5., serija
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sasvim obični ljudi
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Euromagazin
18.10 - Županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.33 - Vijesti na Drugom
18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, serija
19.45 - Moja žena i djeca 2., serija
20.10 - Wasabi, francuski film
21.35 - Vijesti na Drugom
21.50 - Galactica 1., serija
22.33 - Metro express život
22.35 - Pohane zelene rajčice, film
00.40 - Tree Hill 3., serija

07.00 Princeza Sissi, serija
07.20 Klinci s Beverly Hillsa, serija

07.45 Ups, Drele!, show humoristični show
08.20 Svi vole Raymonda, serija
09.20 VIP DJ, glazbena emisija
10.00 Nova lova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!, humoristični show
12.55 Sudnica Melani Vukmirice, court show
14.05 Vrtlarova kći, serija
14.55 Oluja, serija
15.55 Zemlja strasti, serija
16.55 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.15 Sudnica Melani Vukmirice, show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Kviskoteka, kviz
21.05 U sridu, društveno politički magazin
22.15 Vijesti Nove TV
22.25 Novac, business magazin
22.55 Seinfeld, serija
23.25 Will i Grace, serija
23.55 National geographic report
00.00 Putovanja na rubu pameti, serija
00.25 JAG, serija
01.15 Obiteljske tajne, igrani film
02.55 U sridu, magazin
03.55 Dnevnik Nove TV
04.40 Kraj programa

07.45 Montecristo, telenovela (R)
08.40 Dexterov laboratorij, crtana serija
09.05 Medvjedići dobra srca, crtana serija
09.25 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
09.40 Kovrčava Sue, film
11.30 Vijesti
11.35 Sudnica, show (R)
12.30 Eksploziv, magazin (R)
13.00 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.25 Začin života, telenovela
14.20 Montecristo, telenovela
15.10 Čarolija, dramska serija
16.05 Beskrajna priča, film (drugi dio)
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica

20.05 Kosti, kriminalistička serija
20.55 Nestali, kriminalistička serija
21.50 Vatreni dečki, dramska serija
22.40 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
23.30 Vijesti
23.50 Samo prijatelji, film (R)

**ČETVRTAK
28.12.2006.**

06.45 - TV kalendar
07.00 - Dobro jutro, Hrvatska
09.10 - Villa Maria, serija
10.00 - Vijesti
10.05 - Šetnja s čudovištima, dokumentarna serija
10.55 - Vijesti iz kulture
11.05 - Drugo mišljenje, emisija
12.00 - Dnevnik
12.30 - Zora, serija
13.15 - Radni ručak
14.15 - Odletjet ću 1., serija
15.00 - Vijesti
15.10 - Timon i Pumbaa, crtana serija
15.30 - Nora fora
16.00 - Akademija, dokumentarna emisija
16.35 - Život uživo
17.28 - Moj novac
17.30 - Vijesti
17.38 - Vrijeme sutra
17.40 - Metro express život
17.50 - Najslabija karika, kviz
18.30 - Promet danas
18.40 - Obični ljudi, serija
19.30 - Dnevnik
20.10 - Tko želi biti milijunaš?
21.10 - Brisani prostor
22.10 - Otvoreno
23.05 - Vijesti iz kulture
23.15 - Passion of Mind, američki film
01.05 - Vijesti dana
01.10 - Odletjet ću 1., serija
01.55 - Obitelj Soprano 6., serija
02.45 - CSI Miami 3., serija
03.30 - Reprizni program
04.40 - Akademija, dokumentarna emisija
05.10 - Brisani prostor
06.00 - Zora, serija

07.50 - TV kalendar
08.55 - Animirani, crtana serija
09.35 - Navrh jezika
09.55 - Glazbeceda
10.20 - Četvero protiv Z, serija
10.45 - Crtani film
10.50 - Semmering: Svjetski skijaški kup - veleslalom
11.55 - Superrobotov majmunski tim, crtana serija
12.20 - Wasabi, film
13.50 - Svjetski skijaški kup - veleslalom
14.50 - Slobodna zona, kratki dokumentarni film
15.00 - Mali nogomet - turnir »Kutija šibica«, polufinale
15.45 - Hrvatska danas
16.00 - Vijesti na Drugom
16.10 - Sasvim obični ljudi
16.45 - Tree Hill 3., serija
17.35 - Znati živjeti
18.10 - županijska panorama
18.28 - Vrijeme sutra
18.30 - Moj novac
18.33 - Vijesti na Drugom
18.53 - Kamo za vikend, pp
18.55 - Zemlje-ljudi-pustolovine, dokumentarna serija
19.45 - Moja žena i djeca 2., humoristična serija
20.10 - Kako je počeo rat na mom otoku, film
21.55 - CSI Miami 4., serija
22.40 - Keno rezultati, pp
22.45 - Vijesti na Drugom
23.00 - Obitelj Soprano 6., serija
23.50 - Metro express život, emisija pod pokroviteljstvom
23.55 - An Evening With James Blunt
00.45 - Tree Hill 3., serija

07.00 Princeza Sissi, serija
07.20 Klinci s Beverly Hillsa, crtana serija
07.45 Ups, Drele!, show
08.20 Svi vole Raymonda, serija
09.20 VIP DJ, glazbena emisija

10.00 Nova Iova, TV igra
12.00 Vijesti
12.25 Ups, Drele!, show
12.55 Sudnica Melani Vukmirice, show
14.05 Vrtlarova kći, serija
14.55 Oluja, serija
15.55 Zemlja strasti, serija
16.55 Vijesti Nove TV
17.10 Zemlja strasti, serija
18.10 Sudnica Melani Vukmirice, show
19.15 Dnevnik Nove TV
20.05 Istraga, magazin
21.35 Forenzičari u potrazi za istinom, serija
22.30 Vijesti Nove TV
22.40 NAVY CIS, serija
23.40 Seinfeld, serija
00.10 Putovanja na rubu pameti, serija
00.35 JAG, serija
01.25 Potopljeni, film
02.55 Novac, magazin
03.30 Dnevnik Nove TV

07.30 Montecristo, telenovela (R)
08.25 Dexterov laboratorij, crtana serija
08.50 Medvjedića dobra srca, crtana serija
09.10 Fifi i cvjetno društvo, crtana serija
09.25 Corrina, Corrina, film
11.30 Vijesti
11.35 Sudnica, show (R)
12.30 Eksploziv, magazin (R)
13.00 Zabranjena ljubav, sapunica (R)
13.25 Začin života, telenovela
14.20 Montecristo, telenovela
15.10 Čarolija, dramska serija
16.05 Beskrajna priča, film (treći dio)
17.45 Sudnica, show
18.45 Vijesti
19.10 Eksploziv, magazin
19.40 Zabranjena ljubav, sapunica
20.05 Vjeruj u ljubav, show
21.05 Genijalni um, film
23.15 Zaboravljeni slučaj, kriminalistička serija
00.05 Vijesti
00.20 Kosti, kriminalistička serija (R)
01.10 Nestali, kriminalistička serija (R)

TV TJEDNIK NA YU ECO

Emisija na hrvatskome jeziku TV Tjednik emitirat će se u petak 22. prosinca u terminu od 22 i 30 sati na programu YU ECO televizije. Repriza ove emisije je u nedjelju 24. prosinca u 10 i 30 sati

FILM TJEDNA

ZOVITE ME DJED MRAZ

(CALL ME CLAUS)

obiteljska komedija, 2001.

RTL, nedjelja 24.12.2006., 14.45

Za Lucy Cullins Božić je vrijeme bolnih uspomena: prije trideset godina dječjom vedrinom je tražila od Djeda Mraza da joj se otac vrati iz Vijetnama, ali ubrzo je saznala da je ubijen u jednoj od ratnih akcija. Bilo je to veliko razočaranje za djevojčicu punu optimizma i životne energije te je za sve okrivila okrutnog Djeda Mraza koji joj nije ostvario želju. Danas, kada je obiteljska tragedija daleko iza nje, Lucy Cullins je uspješna producentica TV kuće koja se bavi televizijskom prodajom. Ona zaposli Nicka kao Djeda Mraza ne sluteći da on to uistinu i jest. Međutim, kako ubrzo odlazi u mirovinu, nakon dvjesto godina predanog rada, za svoju zamjenicu bira Lucy, koja se mora vratiti u svoje djetinjstvo unatoč strahovima i predrasudama jer u protivnom neće biti Djeda Mraza. Sjeverni pol će

se otopiti i poplaviti svijet. Dok je Nick pokušava uvjeriti u istinitost svoje priče, vrijeme postaje sve toplije i Lucy mora što prije donijeti zaista tešku odluku.

Televizijsku redateljicu u ulozi Djeda Mraza i spasiteljice svijeta savršeno je upriličila Whoopi Goldberg. Postala je jedna od najpoznatijih glumica u zadnjih dvadeset godina sudjelovanjem u stotinjak filmova i televizijskih produkcija. Nakon brojnih uspješnih izvedbi i nominacije za Oscara, konačno dobiva najveće priznanje svog rada osvojivši Oscara za film »Duh«. Nigel Hawthorne (»Da, premijeru«, »Oluja«) je, pak, briljantno odglumio Djeda Mraza! On zaista posjeduje karakteristike najuvjerljivijeg Djeda Mraza - sjaj u očima, prijateljski pogled i dražesni smijeh.

»Zovite me Djed Mraz« je pravi božićni film, kako za djecu, tako i za odrasle, koji će u vaša srca i domove zasigurno udahnuti toplinu, vedrinu i raskoš Božića!

Redatelj: Peter Werner

Uloge: Whoopi Goldberg, Nigel Hawthorne, Brian Mitchell, Victor Garber, Taylor Negron, Frankie Faison, Alexandra Wentworth, Melody Garrett, Robert Costanzo

Ministrica nas nije ni pozvala

Čitajući »Hrvatsku riječ« broj 199, pročitali smo i intervju s članicom Izvršnog odbora HNV-a *Antonijom Čotom*. Iznenadeni smo da Hrvatsko-bunjevačko kulturno-umjetničko društvo »Lemeš« iz Svetozara Miletića, kao hrvatska udruga, nije dobilo poziv na sastanak koji je Antonija Čota u Subotici organizirala s predstavnicima svih udruga. Ne znamo je li se omaška novoj ministrici za kulturu Hrvata u Vojvodini dogodila slučajno ili namjerno. No, to će vrijeme pokazati. Ovim opravdamo svoje neprisustvo na tome sastanku. Nadali smo se da je bilo još udruga koje nisu bile pozvane, ali u 200. broju nitko od njih nije reagirao.

Na kritiku gospođe Čota, da »nekoliko udruga iz okolice niti su se odazvale niti su izostanak opravdale«, mi smo morali reagirati.

Marija Bagi

predsjednica Hrvatsko-bunjevačkog kulturno-umjetničkog društva »Lemeš« iz Svetozara Miletića

Caritas Subotičke biskupije raspisuje

NATJEČAJ

za radno mjesto administratora na tri godine s početkom 1. siječnja 2007. godine.

Kandidati uz zakonom određene uvjete trebaju ispunjavati i sljedeće:

Ekonomska srednja školska sprema

1 godina radnog iskustva u knjigovodstvu ili financijskim poslovima

dobro poznavanje srpskog, mađarskog i engleskog jezika

Rad na računalu (Word, Excell, internet)

dobre komunikacijske sposobnosti

spremnost i sposobnost za timski rad.

Prijave za natječaj i kratak životopis kandidati trebaju dostaviti do 28. prosinca 2006. na adresu:

Caritas Subotičke biskupije, 24000 Subotica, Zmaj Jovina 20. ili

emailom: caritas@tippnet.co.yu.

Informacije se mogu dobiti i na telefonu: 024/559-139 ili 063/364-334.

István Dobai, dir. Car.

Pretplatite se!

TUZEMSTVO

☐ 6 mjeseci – 800 dinara

☐ 1 godina – 1.500 dinara

Dostavite nam kopiju uplatnice i popunite adresu na koju želite da Vam se »Hrvatska riječ« svakog tjedna.

Hrvatska riječ

Ime i prezime:

Ulica i broj:

Mjesto i zemlja:

Telefon i e-mail:

Ovu narudžbenicu i uplatnicu pošaljite na adresu uredništva:
NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Uplatu izvršiti na broj žiro računa 355-1023208-69

INOZEMSTVO

☐ 1 godina – 70 EUR.

SWIFT: VBUNCS 22
VOJVODANSKA BANKA
AD MS IIL, SUBOTICA
IBAN: CS7335500000200292421
NIU: Hrvatska riječ,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica.

Nama je dovoljno da znate za nas...

FUNERO

Privatno pogrebno poduzeće

- Subotica, Karađorđev put 2,

telefon (danonoćno): (024) 55-44-33

- Horgoš, Borisa Kidriča 7,

telefon (danonoćno): (024) 792-202

Raspored sprovoda i umrlice na

Internetu: www.funero.co.yu

e-mail: funero@funero.co.yu

Mogućnost odloženog plaćanja

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE
"URNA"
A.D.-d.o.o.

Trg žrtava fašizma br. 1

PREDUZEĆE ZA PRODAJU
POGREBNE OPREME
PREVOZ I CEREMONIJAL
SAHRANE

Tel.: 024/558-011

Cvečara:
Tel.: 024/557-130

SUBOTICA-TRANS obavlja putnike na međunarodnoj autobusnoj liniji, Subotica - Zagreb,

važe cijene prijevoza s nizom pogodnosti:

- djeca do 6 godina voze se besplatno

- djeca od 6 do 12 godina imaju popust 50% (cijena povratne karte iznosi 1.225 din.)

- studenti uz prikaz studentske legitimacije (koje se dobije na autobuskoj stanici) uživaju popust od 20% (povratna karta je 3.332din., a u jednom pravcu 1.960 din.)

POPUSTI VAŽE ISKLJUČIVO ZA DIREKTNU LINIJU OD SUBOTICE DO ZAGREBA U OBA PRAVCA I VAŽE 30 DANA.

VAŠ SUBOTICA-TRANS

agriA

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agriA@suonline.net

**Zlatna medalja
za kvalitetu 2005.**

Pravi izbor

www.tippnet.co.yu Tel.: 555-765 E-mail: support@tippnet.co.yu

IZLOŽBE BOŽIČNJAKA PRIREDENE SU U SUBOTICI I SOMBORU

